

Szerkesztőség és kiadóhivatal

SZUBOTICA
ZMAJ JOVIN TRG 8Telefonok
Kiadóhivatal 8-58
Szerkesztőség 8-10, 8-53

NAPILÓ

Előfizetési és befizetési

negyedévre 165 dinár
egy hónapra 55 dinárMegjelenik
minden nap, hétfőn és
szombatnapon is

XXX. ÉVFOLYAM

SZUBOTICA, 1929. MAJUS 25.

SZOMBAT

134. SZÁM

A jugoszláv-lengyel kereskedelmi tárgyalások e hó végén kezdődnek meg Beogradban

A legtöbb kedvezmény elve alapján akarják megkötni az új szerződést

Beogradból jelentik: Május hó végén, mint már jelentettük, megérkeznek Beogradba a lengyel delegátusok, hogy megkezdjék a kereskedelmi szerződés megkötésére vonatkozó tárgyalásokat. Gazdasági körökben nagy érdeklődés mutatkozik a tárgyalások iránt. Lengyelországgal eddig is volt kereskedelmi szerződésünk, sőt a háború után Lengyelország a legelsőként kötött meg a szerződést Jugoszlávia kereskedelmi szerződést kötött még 1920-ban. Ez a szerződés kontingentális rendszeren alapult, vagyis meg volt állapítva az a mennyiség, amelyre a szerződés a vám és tarifális kedvezményeket biztosította.

Az SHS. királyság most át akar térni a legtöbb kedvezmény elvére és az ezen az alapon kidolgozandó kereskedelmi szerződés mellé részletes tarifális szerződést is kapcsolnának, amelynek nagy kereskedelmi jelentősége lenne.

Jugoszláviából főleg szilvát, hőt és dohányt szál-

lítanak Lengyelországba, míg a lengyelek naftát, szemet és kész iparcikkeket importálnak Jugoszláviába. A dohányra vonatkozólag a monopóliumigazgatóság külön szerződése alapján Lengyelország köteles minden évben bizonyos mennyiségű dohányt átvenni. Ezt a szerződést 1925-ben kötötték és még mindig érvényben van. A kereskedelmi szerződés megkötésénél mindkét állam nagy fontosságot kíván tulajdonítani a tranzitkérdésnek, ami Lengyelország szempontjából azért fontos, mert így a déli tengerekhez nyerhet kiutat. Jugoszlávia már csak vasutpolitikai szempontból is minden tekintetben elő akarja segíteni ezt a lengyel törekvést.

A lengyel delegáció vezetője *Babinski* beogradi lengyel követ lesz és a delegáció tagjai között lesz *Dolessal* lengyel kereskedelmi államtitkár is. A jugoszláv delegáció vezetőjévé *Bakotics* Lujo külügyminiszeri segédmínisztert nevezték ki.

Ujabb földrengés pusztított Kisáziában

Karahisszar városában ötvenhárom halottja és sebesültje van a földrengésnek

Konstantinápolyból jelentik: Szükszavu és hiányos jelentések szerint

a kisáziail Kisáziában környékén, ahol a földrengés már a múlt héten borzalmas pusztítást vitt végbe, csütörtökre virradó éjjel újra több heves földrengés rázkódtatta meg a talajt.

Az első jelentések szerint Karahisszar városában is-

mét igen nagy károkat okozott. Nyolc nagy emeletes épület teljes romokban hever és a város többi háza is súlyosan megrongálódtak.

A városban és környékén ötvenhárom halottja és sebesültje van a földrengésnek az első jelentések szerint, de biztosra veszik, hogy a romok alól újabb halottak kerülnek elő.

Szerencsésen Friedrichshafenbe ért a Graf Zeppelin

Nyolc és fél óráig tartott az út — Eckener tiltakozik a neki tulajdonított franciaellenes nyilatkozat ellen

Német-francia barátkozás a léghajó startjánál és érkezésénél

Friedrichshafenből jelentik: Gyönyörű utazás után a Graf Zeppelin pénteken reggel néhány perccel öt óra után megérkezett Friedrichshafenbe és simán kötött ki.

Már hajnalban tudult a nép a légi kötőbe, mert csütörtök este megjött a híre a startnak és a Zeppelin-építőtársaságnál kiszámították, hogy a kora reggeli órákban kell a léghajónak megérkeznie.

Feketéltett a tágas térség a temérdek kíváncsítól, mikor reggel félöt óra tájban először hallatszott a Graf Zeppelin motorainak bugása és kevéssel utóbb megjelent a láthatáron, a napfényben ezüstös ragyogással a Zeppelin. Széles kört irt le Friedrichshafen fölött, majd zászlóval jelezte, hogy készül leszállani. Az utasok az ablakokból kendőket és kalapokat lenggettek, a várakozó tömeg lelkesen hurrazott.

Az ut Cuerstől Friedrichshafenig kilencedfél órákosszal tartott.

A Graf Zeppelin francia utasainak fogadására, akik *Lehmann* kapitány társaságában szálltak ki a léghajó gondolájából, a léghajóépítőtársaság vezetőin kívül a hatóságok képviselői is megjelentek.

A bíróalmi hadügyminiszterium nevében *Gelke* őrnagy üdvözölte német területen a francia tiszteteket.

Quintenz friedrichshafeni rendőrfőnök a württembergi kormány üdvözlését tolmácsolta.

A francia tiszték nevében, akik majdnem kivétel

nélkül egyenruhát viseltek, *Kahn* mérnök, a francia légügyi miniszterium helyettes tengerészeti főnöke mondott szíves szavakkal köszönetet azért, hogy dr. Eckener lehetővé tette a francia tiszteknek a Graf Zeppelinre a csodás utazást.

A léghajó egyetlen női utasa, *Miss Mary Pierce* sugárzó arccal lépett ki a Graf Zeppelin gondolájából. Dr. Eckener, aki az utolsó között hagyta el a léghajót, felesége fogadta.

Touloni jelentés szerint indítás előtt dr. Eckener tekintélyes összeget adott át a touloni tengerészeti parancsnokságnak a katonák és tengerészek jutalmazására, akik a leszálláskor és az utrakelés idején a Graf Zeppelinnek segítségére voltak.

Eynac francia légügyi miniszterhez dr. Eckener a start előtt a következő táviratot intézte:

— Abban a pillanatban, amikor a Graf Zeppelin elhagyja Cuers-Pierrefeut, hogy visszatérjen hazai kikötőjébe, ismételt legőszintebb köszönetemet akarom kifejezni a vendégszerető fogadtatásért, amellyel Franciaország földjén megörvendeztetek és a segítségért, amely úgy a polgári, mint a katonai hatóságok részéről megnyilvánult irányunkban.

Bucsuzáskor Cuersben megjelent a Graf Zeppelin szalonjában *Vindry* tengerész, a touloni tengerészeti parancsnok és *Paul Cameau* megyei prefektus. Az utasok is a szalonban gyűltek, vígan csengett a pohár, amelyben rajnai bor gyöngyözött és

rendkívül szíves volt a bucsuzkodás.

Eckener megköszönte a francia tengernek a kiuntető figyelmet. A francia sajtó képviselőinek közvetlenül az indulás előtt a következőket mondta dr. Eckener:

— A franciaellenes nyilatkozatok után, amelyeket Friedrichshafenből történt utrakelésem alkalmával az én számba adtak, nem voltam elkészülve arra, hogy a francia sajtó részéről ilyen meleg fogadtatásra tudjak számítani. Sajnálom, hogy egyes német lapok olyan kielentéseket tulajdonítottak nekem, amelyeket sohasem tettem. Nagy örömmel tölt el, hogy a francia sajtó olyan jóakaró, szívcitéljes hangon irt rólunk. Úszintén köszönöm ezt a jóindulatot. Meg vagyok győződve, hogy

ez a szerencsétlen baleset, amely vélelmenül okozta meg utunkat, kedvező eredménnyel fog járni Franciaország és Németország viszonyára nézve.

Ez az én leghőbb óhajom, amikor Toulont és Franciaországot elhagyom.

A beogradi konferencia megszilárdította a kisantant egységét

Egész Európában nagy jelentőséget tulajdonítanak a külügyminiszterek konferenciájának

A kisantant beogradi konferenciáját nagy érdeklődés előzte meg nem csak Középeurópában, hanem nyugaton is és a beogradi konferencia határozatait mindenütt megértéssel és szimpátiával fogadták. A beogradi sajtó a konferencia tartama alatt csak a tények regisztrálására szorítkozott, míg most a konferencia befejezése után kommentárokat fűz a konferencia határozataihoz.

A Vreme, amely mint ismeretes, legközelebb áll a diplomáciai körökhöz, vezércikkben méltatja az eseményeket és a következőket írja:

— A beogradi konferencia munkájával teljesen meg lehetünk elégedve. Ezáltal is bebizonyosodott, hogy a kisantant a jövőben is, a középeurópai relációban sorsdöntő politikai tényező lesz, mint ahogyan a múltban volt. A kisantantkonferencia egész Európa politikai köreinek figyelmét magára vona. Maga ez a tény annak a bizonyítéka, hogy a kisantant nagy politikai tekintély Középeurópában. A beogradi konferenciának nagy sikere az, hogy bebizonyította mennyire tendenciózusak és valótlanak azok a híresztelések, mintha a kisantant államai között bizonyos nézeteltérések volnának. Mint azelőtt, úgy most is, a konferencián láthatóan kidomborodott a hármasszövetség államai politikai érdekeinek szolidaritása és a nemzetközi viszonyokról alkotott egységes felfogása.

— Nagy jelentőséggel bír a beogradi konferencia azért is, mert ezalkalommal a három állam között egységes döntőbírói szerződés jött létre a Népszövetség tanácsának intenciói szerint. Eszerint a kisantant államai között felmerülő összes vitás kérdésekben, amelyek nem lehetne diplomáciai uton megoldani ez a döntőbírói fog végérvényesen határozni. Ez az új szerződés még szilárdabb kötelékekkel fűzi össze a tagállamokat és nem kisebb jelentőségű, az sem, hogy a konferencián megújították a három állam között fennálló szövetségi szerződést.

A Vreme hivatkozik *Kumanudi* helyettes külügyminiszter beszédére, amelyben kihangsúlyozta, hogy a kisantant deffenzív jellegű, de azt a határozott álláspontját is, hogy a békeszerződés által megállapított határokat nem szabad és nem lehet megváltoztatni. A kisantant a párisi szerződések szellemében a béke nagy eszméjének szolgálatában áll.

A lap rámutat *Benes* csehszlovák külügyminiszter beszédére, amelynek vezérgondolata, hogy a kisantant államok nem zárkoznak el a szomszédos országokkal való barátságtól, ellenkezőleg mindent elkövetnek a népek közötti jó barátság és első sorban a szomszédos népek közötti jó viszony kiépítéséért. *Mironescu* román külügyminiszter hasonlóképpen a határok sértetlenségét hangoztatta és ebben látja a béke biztosítékát. A határok erőszakos érintése egy újabb világháborút idézne elő.

Nemcsak a beogradi, hanem a prágai és bukaresti diplomáciai körök is meg vannak elégedve a kisantant konferencia eredményével és úgy tudják, hogy az összes eddigi találkozások közül ez volt a legfontosabb.

A mexikói felkelés mérlege: 4000 halott, 10.000 sebesült és ötven millió dollár kár Mexico Cityben véres összeütközés történt sztrájkoló diákok és rendőrök között

Mexikó Cityből jelentik: Mexikóban még mindig nem állt helyre a nyugalom. Csütörtök este véres összeütközésre került a sor a sztrájkoló diákok és a rendőrök között.

Több száz diák tüntető felvonulást rendezett és a rendőrség felszólítása ellenére sem oszlott szét. A rendőrök ezért a diákok közé lőttek és a diákok közül

kettő meghaltak, nyolcan pedig súlyosan megsebesültek.

Az egyik mexikói lap szerint a legutóbbi felkelés az országnak több, mint négyezer halottjába és ötvenmillió dollárjába került.

nem is szólva a polgárháború 10—12.000 sebesültjéről.

Három magasállású szovjetfunkcionárust kivégeztek Oroszországban

Ujabb szovjetellenes összeesküvést lepleztek le Moszkvában

Moszkvából jelentik: A hatóságok ellenforradalmi összeesküvést fedeztek fel a vasutasok, az arany- és platínabányászok körében, amely a szovjeturalom megbuktatására irányult. A mozgalom élén Vonneck, a moszkva-kazáni vasúttársaság igazgató tanácsának volt elnöke, Velicsko volt közlekedésügyi népbiztos és Palcsinszkij, a Kerenszki-kormány volt államtitkára állott.

Mindhármat halálra ítélték és kivégezték.

Londonból jelentik, a Ruter-iroda moszkvai jelentése szerint ott

három magasállású szovjethivatalnokot állítólagos hivatali szabotázs miatt halálra ítélték és kivégezték.

Az áldozatok a cári Oroszországban igen előkelő állást töltöttek be. Így az egyik halálraítélt a moszkvai —kazáni kerület vasútagazgatója volt, a másik áldozat Velicsko pedig a cári uralom alatt közlekedésügyi miniszter, a harmadik kivégzett Palcsinszkij, a Kerenszki-kormány helyettes kereskedelemügyi minisztere volt. Mindhárman a közlekedésügyi népbiztosságban töltöttek be magas tisztséget. A kibocsátott hivatalos közlés szerint a többi összeesküvőt kisebb-nagyobb börtönrre ítélték.

A sepsii cigányok tagadják az emberevést

A fogházfelügyelő szerint a cigányok elmondták, hogy áldozataikat feldarabolták és kondérban krumplival főzték meg — A kassai cigánypör egyik vádlottja alibit igazolt

Kassáról jelentik: Az ügyészség kérésére csütörtökön kivitték Rybar Pált a kassai klinikára annak megállapítása végett, vajjon valóban ott feküdt-e a gyilkosság idején. A helyszíni kiszállásnak kettős célja volt. Először az, hogy odatalál-e Rybar Pál, ahol állítólag feküdt, másodsor pedig az, hogy a főorvos pontosan megvizsgálja Rybar szemét, találhatók-e benne akkori betegségének nyomai.

Délután félnegy órákor megérkezett a klinika kapujához Möriz tanácselnök, az ügyész és számos újságíró kíséretében. A kapuban a portásütké előtt állott már Rybar, megbilincselte kézzel, fogházor kíséretében.

— Vezess ahoz a pavillonhoz, ahol feküdtél, — mondotta neki az elnök.

Rybar határozott lépésekkel sietett a második pavillon felé.

— Ez az épület, — mutatott rá.

Szinte szaladva ért a második emeletre és egyenesen az egyik szoba ajtajához ment.

— Ebben feküdtél, — mondotta.

Az ajtó be volt zárva. Kinyitották és a bizottság bement a szobába, amelynek

ablaka valóban a falhálpályára nyílik, mint ahogy Rybar mondotta.

— Melyik ágyban feküdtél?

Rybar habozás nélkül mutatott rá a nyugati fronton levő negyedik ágyra.

— Ez az az ágy, — mondja Rybar Pál.

Következett a szemvizsgálat, amelyet a kórház főorvosa végzett. Kijelentette néhány percnyi vizsgálat után, hogy Rybar Pál szemén kétségtelenül megállapítható, hogy néhány esztendővel ezelőtti szemgyulladás esett át és ez oprációval volt kapcsolatos.

A pénteki tárgyalást reggel féltíz órákor nyitotta meg dr. Möriz tanácselnök. Mindenekelőtt jelentést tesz a bizottság helyszíni kiszállásának eredményéről. Bejelenti, hogy

Rybar Pál minden kétséget kizáróan alibit bizonyított.

Ezután Mihályfalvi János fogházfelügyelőt hallgatják ki, aki kijelenti, hogy a cigányokat a csendőrkök az ő jelenlétében sohasem verték.

Az elnök: A fogházfelügyelő urnak van-e tudomása az emberevéstről szóló kijelentésről?

A tanu: Igenis, előttem is mondták a cigányok minden verés és kényszer nélkül, hogy

áldozataikat feldarabolták, lábasha dobálták, krumplit tettek hozzá és úgy ették meg.

Azt is mondták, hogy

nem valami jó ize volt, de ha az ember éhes, akkor ezt is meg tudja enni.

Én kérdeztem tőlük, hogy ki mit evett, ki mit kapott belőle.

— Többet kaptunk, — felelték — mint amennyit egyszerre megtudtunk enni. Mindenki a maga porcióját betette a bájújába és magával vitte. Később azután hűden is ettünk és emberhústól.

Az elnök: Filke, állj most fel és most mondd meg nekem, hogy beszéltél-e emberevéstről.

Filke: Igen, elnök ur, de ezt csak azért tettem, mert ott valaki más előttem már szóba hozta. Este félnyolc órákor levitték az irodába, ott állt a fogházfelügyelő ur, a csendőrkök és néhány újságíró. Azt kérdeztek tőlem: Ettem-e emberhúst? Amikor láttam, hogy ott állnak a csendőrkök, akkor azt mondtam nekik hirtelen, hogy igen. Erre azután a többi is azt mondta, hogy igen.

Az elnök: Janó Gyula, most mondd meg, nekem ettem-e emberhúst?

Janó: Nem ettem, kérem. Én csak azért mondtam, mert a többi cigány is mondta.

Az elnök: Ki mondta még? (Csiszárhoz): Te is mondtad, hogy emberhúst ettél?

Csiszár: Igen, én is mondtam, de nem igen tudtam, miről van szó.

Rybar Rudolf: Amikor engem levezettek az irodába. Már éjfél volt és én álmos voltam. Nem is tudtam, mi történik.

Mégöttem jött Csiszár, hátáról poisonított és azt mondtá, hogy csak mondjam azt, hogy ettem.

Az elnök: Tulajdonképpen ki hozta szóba először az emberevést? Ki emlékszik vissza erre?

Csiszár: Hudák József találta ki, hogy mi emberhúst ettünk.

Janicsek börtönigazgató a következő tanu, elmondja, hogy az ő irodájában történtek a kihallgatások, amelyeknél ő mindig jelen volt. Filke vallott a legjobban és épen ezért Krajcsik őrmester úgy bánt vele, mint valami hímes tojással. Az ő jelenlétében egyik vádlottat sem verték.

Az elnök kérdéseire Csiszár és a két Ribar szemébe mondja a tanuak, hogy az irodában gummitokkal ütötték őket, sőt maga az igazgató is ütötte őket.

Elmondja még a tanu, hogy Janó Gyula vádlott egyizben elmondotta, hogy egy öregasszonyt meggyilkoltak, a húsát feldarabolták, egy kondérba dobták és krumplival együtt megfőzték és megették. A hús jó volt és akinek maradt a részéből, elvitte magának haza.

Az elnök megkérdi Filketől, igaz-e, hogy egy alkalommal ő is azt vallotta, hogy evett emberhúst. A vádlott azt feleli, hogy kihallgatásra hívták és kérdezték tőle, hogy evett-e ő is. Ő azt mondta, hogy

Igen, de nem tudta, hogy emberhusra gondoltak.

Az elnök Gruja vádlottat figyelmezteti, hogy ő is bevallotta, hogy evett a meggyilkoltak húsából. Gruja azt feleli, hogy

azért mondta, hogy evett emberhúst, mert félt, hogy a csendőrkök megverik.

Krajcsik őrmester a következő tanu. Vallomását nagy érdeklődés előzi meg. Elmondja, hogy a vádlottak eleinte tagadtak, de amikor ő bizonyítékokat terjesztett eléjük, vallottak. Nem igaz, hogy verte őket. Ellenkezőleg, ő védte meg a vádlottakat a nép dühétől. A kihallgatásnál mindig jelent voltak hivatalos személyek. Felszólítja a vádlottakat, hogy jelentkezzenek azok, akiket ő vert.

Filke: Igenis őrmester ur, maga mutatta, hogyan verjenek.

A többi vádlott is feláll és kijelenti, hogy az őrmester ütötte őket.

Az elnök ezután az Inltng-ügyben a bizonyítási eljárást befejezettnek nyilvánítja, az ügyész azonban tisztázni igyekszik, hogy Ribár Pál valóban a kórházban volt-e és erre vonatkozólag a bizonyítás kiégszítését kívánja, amit az elnök el is rendel. Az elnök kérdéseire Ribár Pál elmondja még, hogy azért ment el a kórházból, mert bejött a szeretője és mutatta újszülött gyermekét, majd elmondta, hogy nem tud dolgozni és nincs otthon mit enni. Ekkor ő megkérte az orvosokat, hogy engedjék el és azok el is engedték.

A tárgyalást szombaton folytatják.

Egy örmény soffőr vérengzése Franciaországban

Egy asszonyt agyonlőtt és két embert súlyosan megsebesített

Párisból jelentik: La Rochelle városban borzalmas vérengzést vitt véghez egy örmény soffőr. A városka moziánál szolgálatot teljesítő rendőr megállította egy örmény fiatalembert, aki égő cigarettával akart bemenni a moziba. Szóváltás keletkezett, amelybe beavatkozott a fiatalember társaságában levő Mikaila nevű örmény soffőr is. A szóváltás hevében a soffőr dühében revolvert rántott és négy lövést adott le. Az egyik a rendőrt találta, a másik a közönség közül egy fiatalembert talált el és mindkettőjüket súlyosan megsebesítette. A lövések zajára borzalmas pánik tört ki, a közönség a kijárat felé tödült és egymást gázolták le a nézők.

A merénylő egyenesen szeretőjéhez rohant és szerencsétlenségére a soffőr szeretőjének lakásadónője véletlenül éppen két rendőrrel beszélgetett. Mikaila azt hitte, hogy őt várják a rendőrök, ismét elővette revolverét és lövöldözni kezdett. Az egyik golyó a házasszonyt találta és azonnal megölte. A rendőrök sértetlenek maradtak és sikerült a gyilkost lefegyverezniük.

Amputálás — zsebkéssel

A berlin-frankfurti gyorsvonat katasztrófájának egyik áldozatát sürgős műtéttel mentették meg az életnek

Berlinből jelentik: A Frankfurt—berlini vasútvonalon Kersell állomáson csütörtök délután kisiklott a Frankfurt—berlini gyorsvonat. A szerencsétlenségnek négy halálos áldozata van és a sebesültek száma tíz.

A gyorsvonat kisiklásánál súlyos sebesülést szenvedett egy fiatal lány is, akit a nyílt országúton kellett amputálni. Mivel más műszer nem áll rendelkezésre, a fiatal lány lábát zsebkéssel amputálta egy orvos, aki a vonat utasai között volt. Szerencsére volt az utasok között egy vegyipari utazó is, akinél volt morium, amivel érzésteleníteni tudták a súlyos sebesültet. A különös operációval sikerült a fiatal lány életét megmenteni.

BÁCSMÉGYEI NAPLÓ

külföldön

a következő városokban kapható:

Ausztria: Bécs valamennyi nagyobb újságárusító helyén.

Fran laország: Páris, Nizza, Marseille, a Librarie cég újságárusítóinál.

Magyarország: Budapesten a Börtü újságárusító helyeken, a pályaudvarokon, Baja, Ha'as, Kiskőrös, Szeged, az állomási újságárusinál.

Románia: Temesvár, Arad, Lugos, Jimbolia.

Görögország: Szaloniki, A. Chimchi cég

Óriási bombavető repülőgépek manővertámadása Newyork ellen

Az amerikai légi hadgyakorlat „elpusztította” a sokmillió város legnagyobb részét

Londonból jelentik: A Newyork felett megtartott légi hadgyakorlatok folyamán óriási bombavető repülőgépek légi rakétákat dobtak le, amelyek bombákat jelképeztek.

Elméletileg egy-egy repülőgép kétezer font súlyú robbanóanyagot dobott le.

Ilyen módon

Newyork tulajdoni részét a repülőgépeknek sikerült képletesen rombadönteni.

A repülőraj, amely hétszáz mérföldnyi távolságból

repült Newyork fölé, egész útja alatt rádióösszeköttetésben állott az utközben érintett összes rádióállomásokkal és

minden nehézség nélkül megmaradt előre meghatározott pályáján.

Katonai körökben azt mondják, hogy ez a hadgyakorlat bizonyította be a legjobban, hogy Newyork városát légi támadásokkal szemben nem lehet kellően megvédeni.

A katonai körök véleménye feltűnést keltett.

Amanullah elmenekült Afganisztánból és Indiából Európa felé folytatja útját

A volt afgán király végleg feladta igényét a trónra

Londonból jelentik: Angol politikai körökben azt hiszik, hogy

Amanullah azzal, hogy elmenekült Afganisztánból és angol-indiai területre jött, végleg feladta igényét az afgán trónra.

A londoni lapok Amanullah meneküléséből arra következtetnek, hogy *Habibullah*, Kabul új urának hatalma és tekintélye az utóbbi időben erősen megnövekedett. Arról természetesen szó sem lehet, hogy Afganisztánban egyelőre helyreálljon a rend és nyugalom, mert az egyes törzsek háboruskodása még évekig eltarthat.

Az angol gyarmatügyi miniszternek nem volt előzetes tudomása Amanullah meneküléséről.

A volt afgán király meglepőképpen lépte át az indiai határt és nem kért előzetes engedélyt az indiai kormánytól.

Ezt az engedélyt utólag természetesen meg fogja kapni, de köteleznie kell magát arra, hogy nem szervez indiai területen semmiféle olyan mozgalmat, amely elvesztett trónjának visszaszerzésére irányul. Erre azonban valószínűleg már nem is kerül sor, mert egy Reuter-jelentés szerint

Amanullah Bombayba ment, ahonnan Európába utazik.

Amanullah európai útjának közelebbi célja még ismeretlen.

A jugoszláv városok szövetsége interveniál a kormánynál a városok ügyeiben

A szövetség elkészíti a jugoszláv városok általános statisztikáját

Zagrebból jelentik: A jugoszláv városok szövetsége, mint ismeretes, május 11-én tartotta meg évi kongresszusát Zagrebban. A kongresszus felhatalmazása alapján a szövetség vezetője pénteken egész sor átiratott intézett a különböző miniszterumokhoz, amelyekben közérdekű városi ügyekben interveniál.

A városok szövetsége felkérte a szociálpolitikai minisztériumot, hogy küldje meg a szövetségnek az új egészségügyi törvényt, a ragályos betegségek leküzdésére szolgáló szabályrendeletet, a kórházokról szóló szabályrendeletet és az élelmiszerek ellenőrzéséről szóló szabályrendeletet.

A földművelés- és kereskedelemügyi minisztériumtól a vásártartási új szabályrendelet megfelelő módosítását kérte a szövetség. A pénzügyminisztériumtól az új törvény módosítását kérték olyan értelemben, hogy

egyszerűsítsék az adminisztrációt a városok utadórészeseinek kifizetésben és a városokon keresztül vezető állami utak karbantartásánál és javításánál legyenek tekintettel az illető városok építészeti programjára.

A szövetség végül kérte az építésügyi minisztériumtól, hogy a városok tisztviselői részére biztosságnak ugyanolyan utazási kedvezményt, amelyet az állami tisztviselők élveznek.

A szövetség ezenkívül a városoknak, amelyek tagjai a szövetségnek, kérdőíveket küldött szét közel száz kérdéssel, amelyek a város alapítására és fejlődésére vonatkoznak. Ezekből az adatokból fogja összeállítani és kiadni a szövetség a jugoszláv városok első általános statisztikáját, amelynek hézagpótló jelentősége lesz.

„A lengyel külügyminiszter budapesti látogatása nem kelthet bizalmatlanságot Közép-európa egyetlen államában sem”

A Temps vezércikke a kisantantkonferenciáról és Zalesky budapesti látogatásáról

Párisból jelentik: A Temps pénteki vezércikke a kisantant külügyminiszterének beogradi értekezletével és a lengyel-magyar viszonyról foglalkozik. A lap szerint a kisantantkonferencia kimagasló eseménye a három állam között kötött barátsági és döntőbírói szerződés, ami arra vall, hogy az a Közép-európa békéjének biztosítása szempontjából olyan nagyjelentőségű hatalmi csoport teljesen szilárd.

A Temps szerint az csak természetes, hogy a három állam egyetért a kisebbségi kérdésben.

A vezércikk megemlíti, hogy a beogradi kisantantkonferenciával egyidejűleg Zalesky lengyel külügyminiszter Budapesten tett látogatást. Ezt a látogatást — írja a lap — mint a magyar külügyminiszter varsói látogatásának viszonzását az udvariasság legmagasabb megnyilvánulásának kell tekinteni.

Hiba volna azonban a lengyel külügyminiszter budapesti látogatását teljesen politikai alapon magyarítani

és azt állítani, hogy ez változást jelent a varsói kormány általános politikájában.

A magyar-lengyel barátság teljesen összeegyeztethető a lengyel-román szövetséggel, valamint Lengyelországnak a kisantant-államokkal fenntartott jóviszonyával.

Zalesky budapesti látogatása — folytatja a Temps vezércikke — nem lehet meglepetés Bukarest számára és minden valószínűség szerint annak nem lesznek politikai következményei. Ez a látogatás csak a magyar-lengyel viszony szívélvességét domborítja ki, amely szívélvesség évszázados kapcsolatokra támaszkodik, amint azt Bethlen és Zalesky ünnepi beszédjükből kifejtették.

A magyar-lengyel barátság a megnyilvánulása Közép-európa egyetlen államában sem kelthet bizalmatlanságot

— fejeződik be a Temps vezércikke — sőt ellenkezőleg, alkalmas arra, hogy a közlekedés és megértés köré hozza közelebb.

Einstein első felesége noviszadi szerb nő

A világhírű fizikus elvált neje legutóbb egy hónapot töltött Noviszadon

Érdekes és országszerte nagy feltűnést keltő hírt pattantott ki a napokban az egyik beogradi lap. Az új-ság hiteles adatok alapján megírt cikkéből kiderült, hogy Einstein Albertnak, a világhírű német fizikusnak, a relativitás-elmélet felidezőjének első felesége noviszadi szerb nő.

Einsteinné leánykori nevén *Márcs Milévának* hívják és édesanyja a régi Noviszad egyik legvagyonosabb és legtekintélyesebb polgára volt. Einsteinné Noviszadon lakó beteg édesanyja látogatására négy héttel ezelőtt Noviszadra érkezett, ahol minden idejét a betegágy mellett töltötte el és csak néhány nappal ezelőtt tért vissza Zürichbe, ahol jelenleg gyermekeivel együtt tartózkodik.

Einsteinné regényes körülmények között ismerkedett meg férjével. *Einstein* Albert, akiről násülés idején még csak igen kevesen sejtették, hogy a világ egyik leghíresebb embere lesz, Zürichben ismerkedett meg első feleségével, aki akkor a zürichi egyetem filozófiai fakultásának hallgatónője volt. A fiatalember és az egyetemi hallgató között csakhamar mély barátság fejlődött ki, amelyet a zene iránti közös szeretetük egyre jobban megszilárdított. Einstein már akkoriban is valóságos művésze volt a hegedűnek. *Márcs Miléva* pedig kitűnően zongorázott és a zürichi bérház egyik felső emeletén levő diákszobában gyakran rendeztek házi koncerteket Einstein, *Márcs Miléva* és az egyetemi hallgató néhány barátja között. Együttjártak színházba, koncertekre és a barátságból csakhamar mély szerelem lett. Einstein Albert szüleinek tiltakozása ellenére nőül vette *Márcs Milévát*, akivel egészen a háború kitöréséig a legboldogabb házaspárként élte. Röviddel a háború után a házastársak barátságos megegyezéssel elváltak. Einsteinné ekkor két gyermekével, Alberttel és Eduárdal együtt Zürichbe költözött, ahol volt férje szép világot vásárolt családjá számára. Einstein azóta is évente többször meglátogatja volt feleségét és gyermekeit.

A világhírű fizikus azóta — mint ismeretes — újból megnősült, de első feleségével továbbra is jóviszonyt tart fenn.

Einsteinné *Márcs Miléva* világhírű férjének egyik legnagyobb csodálója és köztudomású róla, hogy egyik legtehetségesebb magyarzója a relativitás korszakalkotó elméletének.

Maribori ZsAK—Szuboticei ZsAK 2:1 (2:1)

Barátságos mérkőzés. Bíró: *Kujundzics*.

A maribori vasutas csapat szuboticei vendégszerelésére mindössze vagy kétszáz ember volt kíváncsi, pedig a mariboriak játéka nagyobb érdeklődést is megérdemelt volna. A vendégcsapat egészséges, jó futballt játszik és technikai felkészültsége mindenesetre nagyobb, mint a szuboticei ZsAK-é. Különösen összjátékuk volt jó, csak a gyorsaság és a kondíció dolgában maradtak sokszor a vendéglátó csapat alatt.

A csapat legjobb része a csatársor, amely csupa fiatal játékosból áll és *Bacnik* center irányítása mellett valóban igen szép munkát produkált, különösen az első féldőben. Mellette különösen *Mahajec* balszélső emelkedett ki. A halsor már sokkal gyengébb, mint a támadó együttes, egyedül *Franjes* centerhalf munkája érdemel említést. A közvetlen védelemben *Strukell* kapus és *Bauer* jobbátvéd voltak a legjobbak.

A szuboticei ZsAK több poszton új játékos szerepeltetett. *Stark* a centerben nem használt sokat, viszont *Kenyeres* a jobbösszekötő posztján a csatársor legagilisabb és leghasznosabb tagja volt. A csapat legjobb része a halsor, amelyben *Bacslia* mutatkozott be igen előnyösen. Általában a *Miatovics—Budanovics—Bacslia* trió igen jó munkát végzett és a támadások legnagyobb részé fel is tartotta. Amint azonban a labda átjutott a halsoron, a kapu közvetlen veszélybe került, mert a két hátvéd túlságosan lassu, bár teljesen labdabiztos volt. *Gál* kapus mozgékony, rugalmas és jó labdabiztos.

Kujundzics bíró a mérkőzést kitűnően vezette.

Az első féldő elején a mariboriak támadnak sorozatosan és a huszadik percben *Mahajec* lövése *Bacnik* válláról pattan a hálóba. Ezután a ZsAK támad sokat, de eredményt csak a harmincötödik percben tud elérni, amikor *Kenyeres* a kifutó kapu mellett védhetetlen gólt lő. Néhány perc múlva Maribor újból megszerzi a vezetést, *Bacnik* gyönyörű tizenhat méteres védhetetlen lövéséből.

A második féldőben a szuboticei ZsAK *Csisztaif* Steszínával, *Bacslia*t pedig *Liliummal* cseréli fel. A felírtítás használ a csapatnak és a változatos mezőnyjátékban különösen a féldő második felében a szuboticei ZsAK támad többet. Az eredmény nem változik.

Legjobb hirdetősi orgánium a „BACSMEGYEI NAPLO”

FALU, AMELY BOLONDOKBÓL ÉL

ÖRHALOM, AZ ELMEBAJOSOK ELDORÁDÓJA, AHOL SZABADON JARNA-KELNEK AZ ŐRÜLTEK — NAPÓLEON KETTŐ IS VAN, MIG ALI BABA SEHOLSEM TALALJA A NEGYVEN RABLÓT

Az állomástól a faluig kátyus, unalmas országot vezet, két szélén akácok menetelnek, akár a fáradt katonák és a kocsik nyomán felvert por barna fátolyként lebeg fölöttük. Békésen álmódó, barátságos kis falu Örhalom. Az emberek munkában vannak, a füves árok partján libák és tyukok hiszölnek és a kócos komondorok is lógó nyelvvel nyulnak el a kapu sarkában. A fehérre meszelt házfalak valóságos szikráznak a vakító napsütésben. Már negyedórja járok a faluban, de sehol egy lélek. Mindenki künn van a földeken. Végre a keresztúton egy őszhajú, melázó bácsikába botlom. Szájában szép tajték pipa, amelyből bodor füstfellegeket eresz a égnek. Köszöntöm:

— Adjon Isten!
— Fogadj Isten — feleli tempósan — mi járatban van az ur.

Elmesélem, hogy riportot jöttem írni a bolondok falujáról.

— Na arról lesz mit írnia — bólgat — mert hát bolondoknak nem vagyunk itte szokásban.

Őrüstem, hogy bensülött cicerónéra akadtam, aki majd ellát a szükséges felvilágosításokkal.

— Hányan lehetnek?

— Az ősz paraszt elkezd számolni kérges tenyerén:

— Hát... vagy ötven... de tán több is...

— Mind bolond?

Végigmér:

— Egy szál! Szegények — teszi hozzá sajnálkozva — pesze egy se tudja. Mind azt hiszi, hogy csak pihenni gyűttek ide. *Hizókurda.*

És jóízűen felkaogott. Közben kialudt a pipája. Elővette a labijja zsebéből a dohányzacskót, megtömte és újra rágyújtott.

— Tudja, van itt egyrakáson annyi furcsa nép, hogy mázsaszám írhat róluk! A szomszédunkban lakik két asszony, azok *maderaknak* képzelik magukat és mindenáron repülni akarnak. A multkor *fel-másztak a padlásra és onnan ugrottak bele a levegőbe.* Szerencsére szalmakazal volt alattuk...

Amint beljebb értünk a faluba, nyurga, zavaros szemű emberrel találkozunk. Az ősz paraszt meghajolt előtte, az pedig gögös szalutálással fogadta az üdvözlést. Akár egy generális.

— A szerencsétlen — sugta kalauzom — azt képzeled magáról, hogy ő a Napóleont!

Nevetőgörsre támadt.

— Pedig ha tudná... és bizalmasan hozzámhajt: *én vagyok Napoleon...*

Látva elképedésem, titkolózva tette hozzá:

— De még nem érkezett el az én időm...

Most már tisztában voltam emberemmel. Gyorsan elbucuszam tőle. Melegen megszeritotta a kezemet:

— *Feragogy még az én csillagom* — sóhajtott — akkor csak jöjjön az ur... *rám számíthat!*

— Számítok rá! — mondtam és odébb álltam.

Napoleon nyolcszáz dinárt fizet a teljes ellátásért

A községházán megtudtam, hogy a bolondoknak felügyelőjük is van, aki vigyáz rájuk, ápolja őket és aki egyuttal jelentést tesz időnként az állami elme-gyógyintézetnek, ahonnan kihelyezték ide a faluba a könnyebb betegeket. Az elme-gyógyintézet ugyanis túlszűfoltóság miatt nem képes elhelyezni ápoltaikat és ezért *küldi őket abérletre vidékre.* Az ötlet szerencsésnek bizonyult, mert mint az eddigi esetek is bizonyítják, a betegeken határozott javulást észleltek az ilyen falusi kurák után. Sokkal szívesebben viselik el a nyugodt, egészséges falusi életet, mint a kórházat, a rácsokat, ápolónőket. A parasztok pedig megértéssel bántanak velük. Minden csuda három napig tart. A bolondokon is csak három napig csudálkoztak.

A felügyelő végigkalauzol a falun.

— Nincsenek nálunk súlyos betegek — magyarázza az egyszerű gazdálkodó, aki valamikor ápoló volt, és ezért szemelték ki erre a tisztségre.

— Miféle bajokkal kerültek ide?

— A legtöbbje buskomor. Üldözési mániában szenvednek, vagy összeroppantak ideigleg. *Igen sokan még a háború alatt szereztek idegbajukat.* Felbomlott a lelki egyensúlyuk.

— Hányan vannak?

— Most csak *kétszázharmincan.* De volt idő, amikor felment a számuk háromszázra is. Azok azonban már meggyógyultak.

Elmesélem Napoleonnal való találkozásomat. A felügyelő csendesen mosolyog:

— Ja, a Dénes bácsi! Ezelőtt két évvel agyonlőtték a fiát. Akkor borult el az elméje. Egész normálisan viselkedik, csak ha *Napoleonról van szó...* Mindig hadicseseken törí a fejét. Egy parasztsaládnál lakik, koszt kvártélyon.

— Mit fizetnek érte egy hónapra?

— Nyolcszáz dinárt, teljes ellátásért. Naponta háromszori étkezés!

Egész olesó. Érdemes lenne Örhalomra költözni. De itt csak bolondok üdülnének.

Ali Baba bensül

Munkás ruhájú férfi tart felénk. Udvariasan megemeli a kalapját és rám mutatva így érdeklődik a felügyelőnél:

— *Uj dolt?*

Mikor megtudja, hogy újságíró vagyok, hőbeszédien fecsegni kezd:

— *Látotte már ennyi bolondot egyrakáson?*

— *Hogyne, a Lipótmezőn.*

Kicsinylően legyint. Nem hagyja a faluját:

— *Az semmi! Nálunk olyan esetek vannak! — és sokat jelentően csettint a nyelvvel.*

A sarkon elválnak utjaink. A felügyelő nyomban leadja a történetét:

— Gyógyult beteg. Lakatos és szerelő. Az volt a kedvenc vesszőparipája, hogy ő az Ali baba. Mivel nem akadt negyven rablója, *rablóbandát akart toborozni.* Sorra agitálta a betegeket, hogy *átakuljanak át harmincnapátid.* Aztán lehiggadt. Egy derék kertészcsaládnál lakott, szeretettel ápolták, különösen a kertész lánya. Megszerették egymást és amikor az orvos gyógyultnak nyilvánította, *megházasodott.* Elvette a kislányt. Nagyon boldogan élnek, két kisbabájuk van, akiknek kedvéért Ali babát is cseleltette. Dolgozik, ő kezeli a környék összes cséplőgépeit.

Az egyik ereszes udvaron fekete ruhás asszony üldögl. Énekel:

»Nem én lettem hiitlen hozzád, te csaltál meg engem, bánod is te akárhogy fáj az én beteg telkem.«

Konokul, szívósan, kitartóan ismétli, talán ma már századszor ezt a dalt.

— Szerelmi csalódás? — tippel.

A felügyelő nevet:

— *Dchogyis! Üldözési mániában szenved. Paralitikus. Már nagy, siheder fiai vannak. Időnkint rájön a sírás, olyankor egész nap zokog, *litérszám patakanak a könnyei.**

— *Nem én lettem hiitlen hozzád, te csaltál meg engem, bánod is te akárhogy fáj az én beteg telkem.«*

Konokul, szívósan, kitartóan ismétli, talán ma már századszor ezt a dalt.

— Szerelmi csalódás? — tippel.

A felügyelő nevet:

— *Dchogyis! Üldözési mániában szenved. Paralitikus. Már nagy, siheder fiai vannak. Időnkint rájön a sírás, olyankor egész nap zokog, *litérszám patakanak a könnyei.**

— *Nem én lettem hiitlen hozzád, te csaltál meg engem, bánod is te akárhogy fáj az én beteg telkem.«*

Konokul, szívósan, kitartóan ismétli, talán ma már századszor ezt a dalt.

— Szerelmi csalódás? — tippel.

A felügyelő nevet:

— *Dchogyis! Üldözési mániában szenved. Paralitikus. Már nagy, siheder fiai vannak. Időnkint rájön a sírás, olyankor egész nap zokog, *litérszám patakanak a könnyei.**

— *Nem én lettem hiitlen hozzád, te csaltál meg engem, bánod is te akárhogy fáj az én beteg telkem.«*

Konokul, szívósan, kitartóan ismétli, talán ma már századszor ezt a dalt.

— Szerelmi csalódás? — tippel.

A felügyelő nevet:

— *Dchogyis! Üldözési mániában szenved. Paralitikus. Már nagy, siheder fiai vannak. Időnkint rájön a sírás, olyankor egész nap zokog, *litérszám patakanak a könnyei.**

— *Nem én lettem hiitlen hozzád, te csaltál meg engem, bánod is te akárhogy fáj az én beteg telkem.«*

Konokul, szívósan, kitartóan ismétli, talán ma már századszor ezt a dalt.

— Szerelmi csalódás? — tippel.

A felügyelő nevet:

— *Dchogyis! Üldözési mániában szenved. Paralitikus. Már nagy, siheder fiai vannak. Időnkint rájön a sírás, olyankor egész nap zokog, *litérszám patakanak a könnyei.**

— *Nem én lettem hiitlen hozzád, te csaltál meg engem, bánod is te akárhogy fáj az én beteg telkem.«*

Konokul, szívósan, kitartóan ismétli, talán ma már századszor ezt a dalt.

— Szerelmi csalódás? — tippel.

A felügyelő nevet:

— *Dchogyis! Üldözési mániában szenved. Paralitikus. Már nagy, siheder fiai vannak. Időnkint rájön a sírás, olyankor egész nap zokog, *litérszám patakanak a könnyei.**

— *Nem én lettem hiitlen hozzád, te csaltál meg engem, bánod is te akárhogy fáj az én beteg telkem.«*

Konokul, szívósan, kitartóan ismétli, talán ma már századszor ezt a dalt.

— Szerelmi csalódás? — tippel.

A felügyelő nevet:

— *Dchogyis! Üldözési mániában szenved. Paralitikus. Már nagy, siheder fiai vannak. Időnkint rájön a sírás, olyankor egész nap zokog, *litérszám patakanak a könnyei.**

— *Nem én lettem hiitlen hozzád, te csaltál meg engem, bánod is te akárhogy fáj az én beteg telkem.«*

Konokul, szívósan, kitartóan ismétli, talán ma már századszor ezt a dalt.

— Szerelmi csalódás? — tippel.

A felügyelő nevet:

— *Dchogyis! Üldözési mániában szenved. Paralitikus. Már nagy, siheder fiai vannak. Időnkint rájön a sírás, olyankor egész nap zokog, *litérszám patakanak a könnyei.**

— Azok meg egyenesen összebarátkoztak velük. A bolondok különben is szeretnek játszani. A gyerekek az mindent elhisz nekik, nem ellenkezik, ráhagyja a rögeszméjét, sőt együtt fantáziál velük. *Többet érnek a legszakoszebb, legvizsgázottabb ápolónál is!*

— Faluheli bolond nem akadt még?

— De igen. Kettő. Azok azonban súlyos dühöngők. Benn vannak az elme-gyógyintézetben. Kényszerzubbonyban. Két testvér. *Kigyulladt a házuk és egyetlen éjszaka mindentük odaégett.* Ez roppantotta össze őket.

— És mind ilyen tétlenül töltik a napot?

— Nem éppen. A bognárék örültje — és a szomszédos házra mutatott — benn dolgozik a műhelyben. Megkeresi a koszt és a kvártély költséget. *Amikor aztán rájön...* — és a felügyelő kávédarálásra emlékeztető mozdulatot végez a homlokán — *lefekszik pár napra pihenni...*

A bolondok együtt élnek a faluval. Asszimilálódnak, felveszik a nép szokásait gondolkodás módját, sőt a ruházatukat is utánozzák, nem csak az egyszerűbb származásúak, hanem a városiak is. Láttam egy hajdani patikus-segédet, *aki drvalányhajas kalapban, gatyás, ingujjas toalettkben lettett végig a főuccán.*

— Berkovitskánál lakik egy uriaszony, aki most állandóan kendőben jár, meg pruszlikban. *A kalapját sorra elajándékozta a tányoknok, akik a városba indultak cselédnek* — meséli a felügyelő.

Már későre jár, mire befejezzük a sétát. A korcsma előtt falusi atyafiak állodogáltak. A laikus, már mint én, igazán zavarba jön, *mert nem igen tud eligazodni köztük, melyik az épelméjű és melyik a hülye?* Így kívülről nem lehet észrevenni egyiken se, hogy felbomlott volna a lelki egyensúlya. Csendesen diskuráltak. Mikor melléjük értünk, kalaplevélre köszöntöttek.

— Hát mi újság a világban — kérdezték — valami jó hírt szeretnénk már hallani...

Újságot nem olvasnak. De a Zepelinről mégis hallottak.

— Hogy miket ki nem tanának... — jegyezte meg az egyik gazda.

— A végén még a holdba is elröppölnek — mondja isteni flegmával a másik.

— Felülnél egy olyan ördögsekre? — incselkedik a kis köpecs atyafi.

— Fel én! Mért ne?

— Csak a szád jár, aztán ha sor kerülne rá...

— Fogadjunk!

— Hiába fogadok, ugyse bizonyíthatod be...

— *Bolond egy masinéria* az... — szólok közbe. Kinos csönd támadt. Neheztelve néztek rám. Aztán lassan oszolni kezdtek. Megkérdelem a felügyelőt:

— Megsértettem tán őket?

— De mennyire!

— Mivel?

— Azt mondta: *»bolond egy masinéria...«* mégse kellett volna... épen előttük...

A derék ember kikísért a vasúthoz. Amikor beszálltam a kupéba, megrázta a kezemet és akár az előzőeken kereskedők a jó vevőknek, őszinte szívvel így bucsuzott:

— *A vizsontlátsra!*

Tamás István

622.000 lakosa van a bácskai tartománynak

Suboticának ötven százalékkal több lakosa van, mint Szombornak és Noviszadnak együttvéve

A bácskai tartomány statisztikai osztálya jelentést adott ki a bácskai tartomány népesedéséről. A statisztika közli az 1900, 1910, 1921. évi hivatalos összeírás adatait és hozzávetőlegesen megállapítja az 1929 január elsejei állapotot.

A statisztika szerint a bácskai tartomány egyes községeinek következő számu lakossága volt és van.

	1900	1910	1921	1929
Apatin	43.974	46.317	46.235	48.454
Batina	19.944	20.167	20.466	21.448
Palánka	41.179	42.037	41.191	43.169
Topola	50.366	53.513	57.121	59.872
Dárda	27.739	29.583	28.953	30.342
Kula	47.230	48.165	50.645	53.076
Noviszadi járás	58.725	59.578	58.915	61.742
Odzsaci	45.127	46.664	48.351	50.671
Szomborj járás	46.620	46.975	64.099	67.175
Noviszad	29.295	33.590	39.147	42.427
Szombor	29.609	30.593	31.332	33.957
Szubotica	83.593	94.610	101.857	110.392

Eszerint a községekben és a két város járásában 1900-ban 380.904 lélek, 1910-ben 392.999 lélek, 1921-ben 415.977 lélek és 1929. január 1-én 435.943 lélek volt. A bácskai tartomány területén viszont 1900-ban 523.412, 1910-ben 551.792, 1921-ben 588.313, 1929. január 1-én hozzávetőlegesen 622.720 lakos volt.

Egy négyzetkilométeren 1900-ban átlag 86, 1910-ben 105, 1921-ben 115 ember élt.

A koplalás apostola Zagrebben toboroz új híveket

Beszélgetés Szuvorinnal, aki szanatóriumot létesít Zagrebben és éheztetéssel gyógyít minden beteget

Zagreből jelentik: Alexej Szuvorin, az emigráns orosz koplalóapostol, miután éveken keresztül hirdette asketikus tanait Beogradban, most Zagrebbá költözött át, hogy itt szerezzen híveket világnézetének. A napokban jól látogatott, sőt zsúfolt előadást tartott a munkáskamarában, amelynek hallgatósága főképp olyan emberekből állott, akiknek nem főerénye a koplalás és akiknek pirosposzsgás arca azt mutatta, hogy még nem bánták meg eddigi »egészségtelen« életmódjukat. Az előadás nem is hozta meg a kívánt erkölcsi eredményt, mert a komoly hívőkkel szemben többségben voltak a szkeptikusok, akik humoros oldaláról fogták fel Szuvorin különöségeit és az előadás után fokozott mohósággal siettek fürdőszobájukba elfogyasztani az esedékes friss malacpecsenyét.

Szuvorint azonban ez a kudarc nem kedvetlenítette el. Elhatározta, hogy Zagrebben marad és magánrendelőt nyit, miután segíteni kíván azokon, akik az évéig eddig nem segítettek. Szuvorin rokonszenves, derűs ábrázatu öreg ember, mélyenfekvő nyájas kék szemekkel, az orosz nép tipikus szülője. Amikor meglátogatom, helyet kínál meg és sajátos orosz-délszláv nyelvkéveréssel kezd beszélni.

— Az éhezést sokat segíthet az emberiségben — mondja — mert ezáltal az emberek megszabadulnak mindenféle nehézségektől, amelyek gátolják teljes újjászülését. Ezek a nehézségek a helytelen táplálkozástól erednek. Manapság az emberek azért olyan sátnyák és betegesek, mert elődeink nem táplálkoztak helyesen és mivel ennek következményei terhelik az utódok szervezetét is. Mihelyt tehát éhezést utján megszabadul a szervezet ezektől az öröklött következményektől, teljesen új életet kap. Az éhezést nemcsak hogy gyógyítja a legkülönbözőbb betegségeket és megakadályozza a betegségek fellépését, hanem növeli az emberi szervezet ellenálló képességét is. Szilárd meggyőződésem szerint a rendszeres és önkéntes éhezést nemcsak hogy nyolc-tíz évvel meghosszabbítja az ember életét, hanem visszamennyi is hat, tehát megfiatalít. Én most hatvanöt éves vagyok. A rendszeres éhezést, visszavitt legalább husz évvel és én ma úgy érzem magam és olyan munkát tudok végezni, mint egy átlagos negyvenöt éves ember.

— Életmódom különösen fontos és hasznos nőknek és sportolóknak, de használ gyermekeknek is, akik sokat szenvednek a modern orvosi tudománytól, amely különféle felesleges operatív műveletekkel (vakbél és különféle mirigyek operálásával) érzékenyen befolyásolja ellenálló képességüket. A nőknek azért fontos az én módszerem, mert manapság minden nő idegfáradtságban szenved. Az éhezést pedig megnyugtató az idegeket és paralizálja az összes gyulladásokat, bárhol jelentkeznek is azok. A sportolóknak azért hasznos az én rendszerem, mert megszabadítja őket az összes felesleges nedvektől.

Végignézek magamon és megállapítom, hogy én sem tartozom a sovány emberek kategóriájába. Megkérdem tehát:

— Az éhezést tehát nekem is jót tenné?
— Persze — válaszolja élénken Szuvorin, mintha örülne, hogy máris új hívtőt toborzott. — Persze, három-négy heti éhezést után elveszítené egész felesleges háját. De szabadulna nem csak a hajtól, hanem attól a felesleges nyálkától is, amely megfűkötötte a mellét és amely miatt, mint látom nehezen lélegzik. A közönség persze meglehetősen szkeptikus nézetekkel szemben és képtelen ellenvetéseket hoz fel. Így azt állítják, hogy az éhezést károsan befolyásolja a szívet. Dehogyan! Az ellenkezője igaz! Az éhezést megtisztítja a szívet és eltávolítja az ott lerakódott hájtömegeket. Jót tesz az éhezést a vesék funkciójának is, megakasztja az érelmeszesedést és ellenállóképesé teszi a gyomrot.
— Hát az idegek?
— Nagyszerűen érzik magukat. Nekem például az előtt aggyastán módjára reszkettett a kezem. Bőjtöltem tíz napig és elmúlt.
— Vajon, hogy végzi ezt a bőjtölést, semmit, a szó szoros értelmében semmit sem eszik?
— Természetesen. Ez a természetes béltisztítási művelet, a gyomrot elhagyják a mérges gázok. De ez a passzív éhezést nem elég. Kell ezenkívül még mesterséges tisztítószereket is alkalmazni.
— De mit csinálnak a tüdőbetegek? Nekik az orvosok rendszerint előírják, hogy minél többet egyenek.
— Ez is az orvosok tévedése. A tuberkulózist is lehet gyógyítani az én módszeremmel. Valószínűleg ön is tapasztalta, hogy ha az embernek nincs étvágya, akkor nem is tud táplálkozni. Az élelem csak akkor esik jól és akkor használ, ha étvágyal fogyasztjuk el. Betegek embernél az orvos rendszerint étvágyat igyekszik gerjeszteni. Ha ez nem sikerül, akkor nem tud segíteni a betegnek. Én azonban ehhez is értek és ép ezért tartom a tuberkulózist is gyógyítható betegséggnek. Maga is tudja, hogy ha tuberkulotikusnál sikerül étvágyat

gerjeszteni, akkor meg van mentve, különben elveszett. A betegségek krízise abban áll, hogy a betegnek meg kell birkóznia a bacillusokkal. Ha elég erős és legyőzi őket, akkor kigyógyul. De ezért mindenekelőtt éhezést utján meg kell szabadítani a beteget összes eddigi feleslegétől, amely szervezetében felhalmozódott, hogy akkor, újult erővel megkezdhesse küzdelmét a bacillusokkal.

— Tehát egyetlen esetben sem árthat a koplalás?
— Soha!
— A napokban az egyik zagrebi parkban ráakadtam egy szegény diákra, aki eszméletét veszítette három-napi éhezést után.

— Azért veszítette eszméletét, mert éhezett, anélkül, hogy ugyanakkor a szükséges tisztítási műveleteket végezte volna magán. Ha az ember éhezik, akkor a szervezetében levő tartályokból táplálkozik. Mivel azonban nem emészthet meg mindent, maradnak bizonyos rohadó feleslegek, amelyeket a szájon keresztül választ ki. Gyakran azonban a szervezet nem választja ki magától ezeket a feleslegeket, ezek aztán bennmaradnak, rohadnak, mérgezik a vért és ebből keletkezik aztán a főfájás, önkívület, álmatlanság. Természetesen ilyenkor árt az éhezést. De ezt mesterséges tisztítószerekkel paralizálni kell. Azonkívül ez a diák nem készült az éhezésre, nem éhezett önként, tehát megmérgezte magát.

— Az éhezésnek vannak tehát bizonyos szabályai?
— Hogyne! Van összesen hat főszabály. Mindegyik az éhezésnek abszolútnak kell lenni, tehát nem szabad semmit sem enni, még a legkisebb mennyiségben sem. Bármennyire furesának is tűnik fel, az abszolút absztinencia sokkal könnyebb, mint az úgynevezett diétikus koszt, amikor csak ezt vagy azt nem szabad enni.

— Hát inni szabad-e?
— Szabad. De naponként legfeljebb fél liter teát mézzel vagy citromlével. Fontos ezenkívül a rendszeres mérés. Ez ép oly fontos, mint a medicinában a hőmérés. Testsúlyunk csökkenéséből állapítjuk ugyanis meg, mily mértékben halad előre a tisztítási folyamat. Mindenesetre a legjobb, ha minden beteg előbb meglátogat, hogy megvizsgáljam, hogy előírhassem neki a pontos procedurát.

— És meddig éhezhet az ember?
— Minden szervezet kibír önként egy negyvennapos vagy két husznapos éhezést. Zagrebben azonban van egy esetem, amikor egy beteg másfél év alatt 164 napig éhezett.

— Ön is szokott éhezni?
— Én magam már nyolcszor éheztem öttől negyven napig. Nemsokára megint megkezdem egy éhezőkúrárt, mielőtt berendezem szanatóriumomat.

— Vajon lehet éhezve dolgozni? Megengedheti magának ezt a »luxust« bárki, tehát nehéz testi munkások is?

— Nekik sem esik ez nehezükre. Óvakodniok kell csupán a legnehezebb munkáktól, hogy vissza ne térjen időnek előtte — az étvágyuk. Amikor én éheztem, minden nap megtettem rendes 12—15 kilométeres sétákat. Vannak eseteim, amikor a betegek teljesítő képessége az éhezést idején még fokozódott is. Így voltak vízbetegjeim, akik egyébként nem tudtak feküdni ágyukban, hanem ültek, mert fuldoklási rohamokat kaptak. Kétnapi éhezést után ezek könnyedén felmentek a második emeletre is.

— Milyen állapotban van egy ilyen páciens, ha negyven napig éhezett?

— Elmondok néhány példát. Egy tengerészisztnak gyomorfekélye volt. Negyvennapos bőjtölés folyamán 22 kilót veszített el testsúlyából. Utána egy hónapig étvágyal evett és visszanyert 30 kilót, tehát tiszta nyeresége nyolc kiló volt. A másik eset: 34 napi bőjtölés után 13 kiló fogyás, aztán ugyanannyi évés után 22 kiló nyereség.

— Tehát ön is a modern karsu sziluetti híve?
— Hát persze — feleli Szuvorin mosolyogva — c. kompaktabb erősséget is jelent!

— Még egy kérdést. Hogy jutott ön ahhoz, hogy éhezéssel gyógyítson?

— Még Oroszországban írtam egy könyvet »Az új ember« címen, amelyben azt fejtegettem, hogy fejlesztetheti ki az ember testi és szellemi képességeit a maximumig. Tehát már régóta foglalkozom ezzel a problémával. Közben ráakadtam a híres *Mecsnikov* egy mondasára, hogy az éhezést nem veszélyes, sőt igen hasznos. Elhatároztam, hogy magamon próbálom ki ezt az állítást és éhezni kezdtem. Megvallom, hogy eleinte kínokat éreztem, de csak az első huszonnégy órában. Csakhamar azonban elvesztettem étvágyamat, utána pedig teljes megkönnyebbülést éreztem.

— Jár az éhezéssel valami életveszély?
— Abszolúte semmi. Ismerek öreg hölgyeket, akik éheztek hatvan napot is, tehát többet, mint az állítólagos világrekord és semmi bajuk sem volt.

— Milyen álláspontot foglal el a hivatásos orvostudomány az ön tanaitól szemben?

— Eleinte voltak küzdelmeim, most azonban már az orvosok is beismerik, hogy sok betegségnél a bőjtölés segít. Voltak olyan orvosok is, akik még pácienseket is küldtek hozzám.

— Egészségtelennek tartja-e rendes táplálékainkat?

— Nagyon is. Az ember igazi tápláléka elsősorban a nyers fűzelék és a gyümölcs, aztán minél kevesebb vaj és zsír. Huszt egyáltalában nem volna szabad enni az embernek. Ehen még alig halt meg valaki, rossz táplálkozási módszer miatt azonban már sok százezer ember.

Elbucszom. Az előszobában két idősebb négy vár Szuvorinra. Ezek hisznek benne. Lakásával azonban pedig, egy hentesboltban nagy a telepedés. Várnak az emberek a friss kolbászra, mintha ingyen osztogatnák. Nem is tudják, hogy talán egy óráig orosz ur figyelni őket az ablakból, aki meg van győződve, hogy mérget vásárolnak.

P. O.

Dániában nincs koldus és nincs rosszul öltözött ember

A kopenhágai jugoszláv konzulátus titkára a dániai viszonyokról és a jugoszláv-dán kereskedelmi kapcsolatok felvételéről

A napokban Petzy-Popovics Emilnek a Noviszadon megjelenő »Poljoprivredni Glasnik« főszerkesztőjének kezdeményezésére bemutattak Noviszadon egy dán propaganda filmet, amely a fejlett kulturájú Dániának természeti szépségeit, szociális és főleg gazdasági fejlődését mutatta be. A filmbemutatóval kapcsolatban Paccaci Ferenc a kopenhágai jugoszláv konzulátus titkára nívós előadást tartott Dánia művészeti, kulturális és mezőgazdasági fejlődéséről.

Az érdekes kultúrelőadáson nagy és előkelő közönség jelent meg.

Az előadás után Paccaci Ferenc a következőket mondotta munkatársainak a dániai állapotokról.

— Rendkívül érdekes a nagy nemzetek életmódját és szokását tanulmányozni, de sokkal érdekesebb figyelemmel kísérni a kis államok fejlődését. Európa északi részén három ilyen kis államot találunk: Svédországot, Norvégiát és Dániát. Ez a három ország együttesen alkotja Skandináviát. Nem szabad azonban azt hinnünk, hogy Skandinávia három országban egyformák a szokások. Svédország arisztokratikus, Norvégia inkább demokratikus, Dániában azonban erősen előrenyomult a szociálizmus. A dán nemzet, amely valamikor mint vérengző és iszákos nép volt ismeretes, ma a legfejlettebb, a legkulturáltabb, a legszorgalmasabb, a legmunkásabb és a legelőmozgatóbb nemzet. A mai dánok híggadtak, komolyak, munkásszeretőek, a sok háborúskodás és vérengzés után szűkségét érzik annak, hogy megmaradjon energiájukat saját országuk fejlesztésére használják fel. A dán nép jólétének és boldogu-

lásának titkai: a szívós munka, a szervező tehetség és a művelődés fejlesztése. A dán mezőgazda modernül berendezett lakásban él, pontos könyvvezetést vezet és csaknem mindegyikük értékes és gazdag könyvtárral rendelkezik. A szociális térhódításával Dánia elérte azt, hogy sehol sem lehet koldust, vagy rosszul öltözött embert látni. Ennek a kis országnak hárommillió lakosa van és nincs közöttük egy százalék analfabéte sem. Jugoszlávia és Dánia között nincs kereskedelmi kapcsolat. Dánia örömmel lépne Jugoszláviával szorosabb külkereskedelmi és gazdasági kapcsolathoz, de ennek egyik előfeltétele, hogy Jugoszláviának meg kell változtatni eddigi vámpolitikáját. Remélhetőleg hamarosan létrejön ez a kapcsolat, amely mindkét országnak javára fog válni.

Jugoszláviából Dániába jelenleg csak kisebb mennyiségű aszaltszilvát exportálnak, de ezt sem közvetlenül, hanem a közvetítő kereskedelem bekapcsolódásával. Egy nagy vajdasági komlótermelő cég régebben azzal a kérdéssel fordult a kopenhágai jugoszláv konzulátushoz, hogy lehetne-e Dániában a jugoszláv komlót értékesíteni. A kopenhágai jugoszláv konzulátus közbenjárt a kopenhágai kereskedelmi kamaránál, ahol örömmel fogadták az ajánlatot. Dániában sok jugoszláv komlót lehetne elhelyezni, ha a vámpolitikánk nem gördít ez elé leküzdehetetlen akadályokat.

— Vajdasági propaganda utam azt célozza, hogy Jugoszlávia és Dánia között szoros gazdasági kapcsolatot létesítsék és boldog lennék, ha ez a törekvésem legálább részben sikerülne.

OROSZORSZÁG

(Első napok a fogságban — Gyalog és Sztaniszlautól Kievig
Nyers uborkával kezdődik az asszimiláció)

Dr. Munk Arthur
emlékiratai

NYOLCADIK FEJEZET.

Hajnaltól virradóra folytattuk a végtelennek látszó utat. Csak úgy éhgyomorra. A kísérő orosz katonák elfogyasztották a szokásos reggeli csájjukat, fehér kenyert is ettek hozzá, nekünk csak a »kipjatok«, a forró víz maradt.

Uttrány: Oroszország.

Vasuti sínek mellett hajtottak bennünket a kozákok. Sietősen, sűrűen, mintha kergette volna őket valaki. Vigyáztak ránk, nehogy valaki lemaradjon.

Szomorú pillantásokat vetettünk a frontra dőcögő zsuffolt katonavonatokra és a velünk egy irányban száguldozó üres szerelvényekre. Milyen egyszerű volna: megállítani az üres katonavonatot és megrakni elcsigázott hadifoglyokkal. Mire való a fájós, sebes, véres lábakat koptatni? Állatkínzás...

A rossz, régi bakancsok cafatokban lógtak a lábunkról. Sokan mentek közülünk mezít-láb, mert dagadt lábaikra nem húzhattak cipőt. Akadtak óvatos hadifoglyok is, akik előrelátásból kímélték cipőjüket és meztláb gyalogoltak. Egyik öreg, hatvanas tartalékos főhadnagy is nehezen húzta rongyokba csavart fájós lábait. Különböző a szíve se volt rendben: nem bírta a gyaloglást, egyre lemaradt.

A mellette lovagló kozák altiszt éktelen káromkodás kíséretében biztatta kancsukájával. Zuhogtak a korbácsütések. A menet időnkint megállt és cifra magyar káromkodással tüntet-tünk. A kozákok a levegőbe lövöldöztek. Ijeszt-gették a tüntetőket, pedig szemmel láthatólag ők voltak megijedve.

Mi történt volna, ha a tömeg hirtelen megtá-madta volna azt a pár kozákokat?...

Ujabb kancsuka-ütések, újabb lövések...

A hatvanas főhadnagy a kozák szeme közé néz, kiegyenesedik, veri a mellét és teli torokkal kiáltja:

— Offizier! Offizier!...

Erőteljes nagajka-ütés volt a válasz.

*

A transzport élén naponta felváltott szuro-nyos gyalogkatonák lépkedtek. Hosszu lépésekkel erős gyalogló iramot diktáltak. Pihenőt nem adtak, a kánikulai hőségben fokozott tempóban rohantunk el a kutak mellett. Jaj volt annak, a ki a kúthoz ugrott.

Kora hajnaltól, késő estig róttuk az ország-utakat nap nap után. Az egyik éjszakát az iskolá-ban, a másikat kaszárnnyában, a harmadikat a kisvárosi zsinagógában töltöttük el. Előttünk ha-ladó nyolcvanhatos fogolytársaink falakra írt üzeneteket hagytak hátra, mi meg az utánunk kö-vetkezőkkel tartottuk fenn az összeköttetést.

A nyolcadik napon hatalmas vihar és felhő-szákadás ért utól bennünket a nyílt országúton. Bőrig áztunk. Bálint hadnagy, aki látszólag a fogságában is megőrizte aranyos kedélyét, le-vetkőzött és térdig felgyürekezve pacskolt a ra-gadós sárban. Bakanótákat énekel.

Dörgött az ég, mintha ezer ágyúval löne a mennybéli tüzérség. Hatalmas mennydörgés rázta meg a levegőt. Bálint mellémfurakodott: — Hála Istennek, — mondotta — hogy a sok ágyúzás után végre civilhansokat is hallunk, és hálatalt arkifejezéssel nézett a fekete felhőkre.

*

Fichler zászlós szótlanul haladt az út szélén. Nagyon bántotta az öreg fiút, hogy fogságba esett. Valósággal buskomor lett. A humor iránt érzékietlenül vált. Hiába becézte őt hatalmas or-ra miatt Goliát zászlós »távornok«-nak, hiába kínálta meg Bálint cigarettával, hogy »szabályos füstkarikákat bocsásson ki szabálytalan orrából« — minden hiábavaló: Eichler vigasztalhatatlan volt.

Nyolc napi hallgatás után kiderült, hogy mi bántotta:

— Nem tudnám túlélni, — mondotta busan — ha megtudnám, hogy Schwarz zászlós, a batalion-adjudánsnak sikerült a szökés a pergőtüzben...

A hatalmas termetű Goliát zászlós, az ezred legerősebb embere, akinek már a hal vállán tul-nyult a sok vitéségi érem, hozzátette:

— Igen... igen... hallom, hogy amikor Schwarz zászlós kiugrott a rókalyukból, mielőtt elfutott volna, elkészönt Strazovec őrnagytól. Azt kiabálta le neki: »Respekt, Herr Major!« Rajtik hadnagy megnyugtatta Eichlert:

— Azon a zárótüzön keresztül nem halhatott ki emberfia.

— Eh, mit busulsz? Élni, élni, élni... ez a fő. Örülj, hogy élsz... Számár! Nem igaz, Bánóczy? Lehorgasztott fejjel bandukolt velünk Bánóczy. Az oroszok még a kulcsát is elvették. Eleinte nagyon nyugtalan volt, most már beletörődött sorsába, hogy vizet kell innia rum helyett.

*

Eszembe jutott doktor Weisz ezredorvos... Ugyan mit csinál most? Persze: cigarettázik. Vajon érez-e lelkiismeretfurdalást miattam? Hol van az ezred? Bizonyára tartalékban, hisz alig maradt belőle hírmondónak néhány ember. Majd jön az új menetszárad... Aztán elviszik őket az olasz frontra...

*

Csernovicba értünk. Egyenesen a városi börtönbe vittek bennünket. Úgy bántak itt velünk, mint közönséges gonosztevőkkel.

Bálint hadnagyot utközben a csernovici zsi-dólányok élelmeztek. A fiu nagyszerűen be-szélte a zsargont és szerencséjét még fokozta az is, hogy lutheránus létére »valódi« kampós orra is volt. A börtön uccai ablakán keresztül nemcsak élelemmel, hanem pénzzel is ellátták a lányok. Eichler zászlóst is hathatósan prote-zsálta a lányoknál hatalmas orra.

A börtönben szalmazsákokon feküdtünk. Az élősdiék már kikezdtek bőrünket.

A hatvanas főhadnagy dagadt lábait és az ütlegektől sérült szemét borogatta. A fásaszt menetelés után nekem, mint a transzport egyetlen orvosának maródivizitet is kellett tartanom és ellátni a betegeket. Szerencsémre nálam volt a hőmérőm.

*

A börtönben töltött éjszakán nehéz álom volt: érettségiztem. Az a ragyásképi orosz, aki fogságbaejtett, volt a matematika-professzorom, és minden áron ki akarta belőlem venni a binomi-nális együtthatók tulajdonságait... Nem ment a felelés. Kancsukával fütte a fejemet. Hideg ve-rejték ütött ki rajtam. Mi lesz velem, ha megbu-kom az érettségen? Mi lesz az orvosi diploma-mmal?...

Ágyúzásra ébredtem fel, pedig már pár száz kilométerre voltunk a front mögött.

*

Orosz területen már ellátást is kaptunk es-ténkint, de nem volt benne köszönet: egy darab kenyeret és bűdös halleveszt. Hogy honnét vet-tek azt a sok bűdös, száritott halat? Ezek a ha-lak úgy látszik már a vízben is bűdösen uszáltak. Nyolc emberre osztottak ki egy labor hal-leveszt. Akinek jó gyomra és kanala volt — ehetett belőle. Csak úgy, a közös, piszkos fatáliból, egy-szerre nyolcan.

A Kiev felé vezető országot végső szakaszán végre marhakupékba gyömöszölték be a leron-gyolódott hadifoglyokat. Az oroszok is belátták, hogy gyalogosan nem mehet tovább a transzport.

Vagy talán parádés bevonulást akartak ve-lünk rendezni Kievig?

A sok vándorlás után az emeletes priccsekre berendezett tyeplyuskák olybá tüntek fel előt-tünk, mintha legalább is az Orient-Express háló-kupéiban utaznánk.

*

Két mérnök — kadetaszpirantok — azzal szórakoztak, hogy az orosz vasutak nyomtá-vat tanulmányozták, hogy mennyivel szélesebbek a mieinknél és melyik praktikusabb. A vitát csak elnyújtotta az, hogy nem volt náluk centiméter és így kilenc milliméter differencián napokig is elvitákoztak.

A vonal apró állomásain a muzsikok nagyot hámultak rajtuk, mert már vagy egy éve nem láttak »friss« ausztricki pleniket. Asszonyok kér-dezősködtek, hogy honnan jövünk, nem találkoztunk-e Vengriában hadifogly hozzátartozóikkal. Azt hallották, hogy Germániában és Ausztriában már nincs kenyér és fűrészporból gyúriák a ke-nyeret. Ha kedvező válaszokat kaptak, örömkü-ben megajándékoztak bennünket élelmiszere-ekkel.

Az egyik fiatal, fehérhőrű parasztságony saítot és tojást ad nekem, közben kérdezi, hogy nem láttam-e az urát a Kárpátokban, mert már két éve nem adott életjelet magáról.

Megnyugtattam, hogy él az ura. Bucszúskor könnyes szemekkel kérdezi az asszony:

— Kárpát... Kárpát... Bolsoj gorod?... (Nagy város?)

*

A nagyobb állomásokon kelmes gyerekek

nyers uborkákat árultak. Ugy, mint nálunk a gyümölcsöt. Transzportunkban én voltam az el-ső, aki nyers uborkát evett. Meghámoztam az óriási uborkát, megszótam és úgy ettem orosz-san. Társaim vadembernek néztek és csodálko-ztak, hogy meg tudom enni, de másnap már va-lamennyien belekóstoltak az olcsó és édes ubor-kába. Olyan jóízűen falatoztak, mintha egész életükben mindig ezt ették volna.

*

Pár napos bumlizás után feltűntek a láthatá-ron Kiev hatalmas templomtornyai és gyárké-ményei.

Darnicára értünk, a hadifoglyok hirhedt gyűjtő és elosztó táborába.

KILENCEDIK FEJEZET.

Darnica... Éjjel után érkezünk meg. A kevi orosz előkelőség nyaralóhelye ez. A vasu-tonal mellett, a fürdőtelepen kívül terpeszkedett a homokra épített hadifoglytábor. Primitív, harminc méter hosszú faépületekben helyezték el a hadifoglyokat.

Darnica volt a cseh önkéntes légiónk, a »Cse-hoszlovacska legia« szervezkedő helye, köz-pontja.

Cseh tiszték és altiszték, orosz közkatonák fogadtak bennünket. A kivagonirozás után két sorba állítottak bennünket a barakok előtti ho-mokos téren és a nagy ivlámpák világítása mel-lett újabb motozás következett.

A barak már tele volt hadifoglyokkal. Tisz-tek és közlegények feküdtek egymás mellett. A sötétben kitapogattam magamnak egy embernyi fekvőhelyet és leheveredtem a földre.

Másnap korán reggel kiválogatták a cseh és román nevű foglyokat és külön barakba helyez-ték el őket.

A barakokban román tiszt — volt hadifogly, orosz egyenruhában — magyarázott.

Egy kis asztal mellett ült a tiszt, előtte a hadifogly. A tiszt magyarázott, mint ahogy a tanító magyaráz a tanítványának. Térkép fektűt előtte.

— Ide figyelj te szerencsétlen: az Osztrák-Magyar Monarchia máris elvesztette a háborút. Feldarabolásuk elkerülhetetlen. A világháboru mérlegét Amerika beavatkozása dönti javunkra. Az Egyesült Államoknak kimeríthetetlen rezervái vannak, amelyek kitünően felszerelve men-nek a frontra. A technikai felkészültségünk is tökéletesebb, mint a németeké.

A hadifogly tiszték, köztük Bálint, Goliát és egy csomó hatvanas tiszt, kapitány, őrnagy is csendesesen odalopóztak a deszkafal mellé és hall-gatóztak.

A fiatal hadifogly zászlós megszólalt cse-ndesen:

— De hiszen a központi hatalmak megszáll-va tartják egész Romániát, Franciaországot és Oroszország egy részét, Belgiumot...

— Majd ki is őrítik a végén. Ugy, ahogy bevonultak, ki is fognak vonulni. A megszállás katonai szempontból nem fontos...

A román legionista rámutatott az asztalon fekvő színes, nyomtatott térképre.

— Látod ezt a térképet baitárs? Ez a jövő térképe. Ide nézz: ez itt Nagyrománia nyugati határa: a miénk lesz egész Erdély a Nagyvá-rad, Arad, temesvári vonalig.

— Ez itt Csehszlovákia... — folytatta elő-adását a román hadnagy. Pozsony, Komárom, Beregszász is a csehek lesz. Eddig meg az olasz határ. Ausztriát is teljesen feldarabolják. Megcsinálják a Szerbek, Horvátok és Szlovének királyságát. A délszlávok megkapják Bácskát, Bánátot, Baranyát. Itt lesz a határ, Szubotica fölött... A volt Monarchia feldarabolása elke-rülhetetlen... Látod fiam: ez itt a jövő térképe. És most ird alá a felépési nyilatkozatot...

Reggeltől estig magyarázott fáradhatatlanul. Másnap újból kezdett előről mindent. A légióba belépett katonákat azután felszerelték és a különböző gyűjtőtáborokban helyezték el őket.

Az önkéntes légionisták esténkint felvonu-ásokat rendeztek a táborban: zászlók alatt, zenészek és ének kíséretében meneteltek a sorfalat álló hadifoglyok között.

Az egyik ilyen felvonulás után Goliátot ke-resték a barakban. Bevittek a főparancsnok iro-dájába, két szuronyos őr jött érte. Csak másnap reggel láttuk viszont Goliátot. Csunyan össze volt verve. A fejétől a talpáig csupa kék-zöld foltok tarkállottak testén. A szemét be voltak dagadva, arca az ütés-foltoktól a felismerhetet-lenségig el volt torzítva.

Azt mondták: azért verték meg, mert Goliát az utolsó felvonulás alatt kiköpött a zászló előtt. Goliát égre-földre esküdzött, hogy az egész csak személyes bosszu műve volt, a felvonulá-sok alatt a priccsen fektűt, ki se mozdult a ba-rakból.

A füledt levegőjü fabarakkok tele voltak élősdivel. Az éjszakákat a homokos udvarban, szabad ég alatt töltöttük. Az augusztusi meleg elviselhetetlen volt nappal, csak az éjszakák hoz-tak némi enyhülést.

(Folytatás a vasárnapi számban.)

HIREK

Hegyen-völgyön lakodalom

Azaz csakis hegyen. Ötszáz méter magasságban, a Lovcsenen, amely erre felé már tarlott és vörös. A sötétzöld lankások, apró erdőcskék és az elvélte előforduló szántóföldek aranysárga téglalapjai már nem látszanak innen, a csucson mogorva őrházak vigyáznak a csendre, nehézszerű felhők szántanak végig a szerpentinek fehér testén, mint a tank, és a szennyes gomolygában felmázházott, szomorú szamarak bandukolnak. A látóhatár blendje egyre szűkül, fölöttünk a legközelebbi csucson a nap busul, akár a népdal juhásza és arany fejét egy kiálló kőbe üti.

A lakodalmas menet egészen alulról kuszik fel, az öböl síkjáról. Három kiszolgált falusi kocsi két-két öszvérrel. A vendégoldalról csilimek lógnak le, a fardatán gözölög öszvérek szemellenzétébe pedig komoly és hüvös tüvelű fenyőt dugott könnyelmű alföldi virágszál, tarka lakodalmos pántlika helyett, az ünnepi kedv.

Bácskai lakodalmakra gondolok és magamban szinte reklamálom a kurjantásokat, meg a repülő borosüveget. Itt nem kurjongat a jókedy és nincs borosüveg. Csak áhitat van és ünnepi pompa az arcokon, a tisztára mosdatott székér küllőin és az égen, amely lassankint kiderül, biztosan a lakodalom tiszteletére. Az első kocsiiban a menyasszony. Esküvői köntös az arany és a fehér dominál. A fehér nem selyem, inkább daróc, de az arany vidáman csillog messzire. Fején sújtásos nehézszerű. Fekete mezőben a jellegzetes aranyhímzés, amelynek dekoratív mintája szeliden, puhán simal a kontyra. A völgyben kurtajju melényben, félrekapott lapos sapkában. A násznép szinte ájtatos lassúsággal énekel. Minden olyan komoly és ünnepélyes, mint a hegy bánatos csöndje.

A menet minden robogó kirándulóautó előtt tiszteletteljesen kitér. A menyasszony székere a szédítő szakadék legszélén áll meg ilyenkor, egy kerékcsumamlás és máris elérkezett a kimondandó holtomiglan-holtodiglan esedékessége. De a kerékek biztosan állnak, az autók elszáguldanak, mint a gondolat és a processzió újból belefog a ráérős baktatásba.

Nem sokkal mögöttük haladunk, a felhők eltakarják előttünk a lakodalmi székerek nehézkes libasorát, csak a nászdzál kézbesíti hozzánk pontosan és tisztán a szél postája. Béke és rezignáció, fenség és temperamentum, primitívség és lelketlítő komplikáció van ebben a dalban egyszerűen. Megtorpant századok nehéz pincszaga, természetű kövesedett ösztönös bánat, a nyúlós ritmusokban.

Ez a dal is olyan, mint a hegy. Fenséges és egyvángu. Semmit sem akaró és megelégedett. Boldogság lehet énekelni.

A három székér fardhatatlanul kuszik egyre feljebb Njegos sirjának masszív kötőbje előtt megálló — a sapkák leropulnek:

— Dicsértessék...

A kis hegyi falu kápolnájában esküszik egymásnak örök hűséget két ember. Ötszáz méter magasságban, felhők ünnepi baldachinja alatt.

Egy kirándulóautóból feléjük szegzik a koda-kot, és én arra gondolok, milyen közel vagyunk az Istenhez...

(de. jó.)

VÁROSI SZÍNHÁZ. Május 27-ikén, hétfőn: »Lájos«, Dosztojevskitől.

Kedd, május 28: »Bezarleni«, francia vígjáték. (Az Oszijek—noviszadi nemzeti színház vendégjátéka.)

— **Öfelsége Topolára utazott,** Beogradból jelentik: Öfelsége Alekszandar király szárnysegéde Szavics ezredes kíséretében csütörtökön este automobilon Topolára utazott.

— **A kisantant-államok külügyminiszterei Dubrovnikban.** Szarajevóból jelentik: A kisantant-államok külügyminiszterei, akik csütörtökön érkeztek Szarajevóba, csütörtökön este ünnepi banketten vettek részt. Mironescu román külügyminiszter Csolak Antics követ társaságában péntek reggel vonattal Dubrovnikba utazott, ahova pénteken este érkezett meg. Benes és Kumanudi Seba és Angyelinovic követek társaságában ugyancsak pénteken reggel autón folytatták útjukat Dubrovnikba. A dubrovnikai városi tanács pénteken este ünnepi vacsorát adott a vendégek tiszteletére. Szrszkics igazságügyminiszter még mindig Szarajevóban tartózkodik, ahonnan szombaton este vonaton tér vissza Beogradba.

— **Beogradban a Szoko legyőzte a Jugoszláviát.** Beogradból jelentik: Pénteken délután játszották le a Jugoszlávia—Szoko bajnoki mérkőzést. A meccset nagy meglepetésre a Szoko nyerte meg 2:1 (1:1) arányban.

Egyre jobban türelmetlenkednek Krausz Simon hitelezői

A budapesti bankok újabb értekezletet tartottak, amelyen elvileg hozzájárultak a szanalásban való közreműködéshez

Budapestről jelentik: Négy hét óta folyó tárgyalások után sem jutottak még dűlőre Krausz Simon ügyei. A múlt héten az volt a helyzet, hogy a bankok nem vállalják Krausz Simon szanalását. A bankoknak ez az álláspontja azonban még nem érlelődött meg teljes elhatározással és

e hét elején újabb tárgyalások indultak meg, mert az az álláspont kerekedett felül, hogy a magyar közhitel szempontjából sem lehet közbűns, hogy rendezik-e Krausz Simon ügyeit, vagy szabad folyást engednek az eseményeknek.

Ennek következtében a bankok hivatalos testülete, a Takarékpénztárak és Bankok Egyesülete, amelyben minden bank vezérigazgatójával van képviselve, Hegedűs Lóránd elnöklésével értekezletet tartott és foglalkozott a Krausz-bankház ügyével. Ezen az értekezleten megállapították, hogy a bankoknak a Krausz Simon érdekében hozandó áldozatait illetékes helyen nem tartják hiábavalónak és feleslegesnek és ennek a hatása alatt elvi megállapodás jött létre, amelyben a bankvezérek kimondták, hogy elvileg hajlandók hozzájárulni a szanaláshoz, de csak akkor, ha ezt tényleg a közérdek kívánja.

Ennek a körülménynek a megállapítását azonban a bankok magasabb pénzügyi körök kompetenciájára

bízzák és ennek a megállapításáig a tárgyalásokat felfüggesztik.

Ez az elhatározás a végleges szanalás tekintetében újabb néhány napos késedelmet jelent, de most már biznak abban, hogy végül is sikerülni fog ezt a kérdést a magyar közgazdasági életből kikapcsolni. Mindenki tisztában van azzal, hogy

a szanalásnak már az utolsó perce érkezett el, mert az utóbbi napokban már több külföldi hitelező jelentkezett, akik letétjeik kiszolgáltatását kérték,

sőt Krausz Simon bankjának egyik londoni hitelezője állítólag a Magyarországon elhelyezett körülbelül egymillió font összegül különféle kölcsön azonnali felmondását helyezte kilátásba arra az esetre, ha a Krausz-bank fizetéseképtelensége révén komoly veszteségek érnék. A külföldi hitelezőkön kívül

a magyarországi hitelezők türelmetlensége is egyre nagyobb fokú.

Sokat beszélnek Budapesten arról, hogy Krausz Simon két intímus barátja, Bárczy István volt budapesti polgármester és igazságügyminiszter és dr. Glücksthal Samu ügyvéd, felsőházi tag, a legtürelmetlenebbek és ez a két hitelező, akik évtizedeken át a legbizalmasabb barátságban voltak Krausz Simonnal, most ügyvédjük útján szinte naponta sürgetik követeléseik kielégítését.

— **A szubotical jogi fakultás kiküldötte Raacki Ferenc centennáriumi ünnepeire.** A szubotical jogi fakultás részéről Ivics Aleksza dr. egyetemi rendes tanárt küldik ki Zagrebba Raacki Ferenc dr. horvát történetirő centennáriumi ünnepeire, amelyet a zagrebi egyetemem tartanak meg. A Raacki-centennárium június 1-én és 2-ikán lesz Zagrebban.

— **Időjárás.** A meteorológiai intézet jelenti: Meleg zivatarosra hajló idő várható.

— **Jugoszlávia delegációja a bukaresti agronom kongresszuson.** Beogradból jelentik: Julius 7-ikétől 10-ikéig Bukarestben nemzetközi agronomiai kongresszus lesz. A kongresszuson részt vesz Jugoszlávia is és a jugoszláv delegációt maga dr. Franges Ottó földművelésügyi miniszter vezeti. A delegáció tagjai Stbler, Graessanin, Stebut, Todorovic, Ripig, Ogracsék, Ulmanky és Predavec Josip. A delegáció június 5-én indul el Bukarestbe.

— **Az elektromos szív.** Londonból jelentik: Gibbs tanár a montreali egyetemen egyik előadásában kifejtette, hogy sikerült az élő macskák szívét kivenni és villamossággal hajtott könnyű gumiszivattyúval helyettesíteni. Ennek segítségével az állatok körülbelül öt óra hosszat éltek. A múltét öt percig tartott és az volt a célja, hogy tanulmányozza a vérkeringésre gyakorolt hatásokat. Londoni orvosok véleménye szerint ez az eljárás fontos felfedezésre vezethet az élet mesteressége meghosszabbítása terén.

— **Törvény a hazai faipar védelméről.** Beogradból jelentik: Öfelsége a király Radivojevic Laza erdőügyi miniszter javaslatára aláírta a hazai faipar védelméről szóló törvényt. Ez a törvény lehetővé teszi, hogy az állam a kisebb fűrésztelepeknek árlejts nélkül adion kitermelésre erdőt, ami a fűrésztelepek régi kívánsága volt.

— **Zmaj Jovan Jvoanovic halálának huszonötödik évfordulója.** Noviszadról jelentik: A Matica választmányi és irodalmi bizottsága csütörtökön este Vrhovac Radivoj elnökle alatt ülést tartott. Megválasztották a Trandafil árvaház igazgatóját Szeferanovic Panta erdőiskolai igazgató személyében. Elhatározták, hogy Zmaj Jovan Jvoanovicnak, a kiváló lírikusnak halála huszonötödik évfordulója alkalmából emlékünnepet rendeznek, amelyen dr. Petrovics Petár, a leánygimnázium tanára mond emlékbeszédet.

— **Postások—Sport komb. 3:2 (0:2).** Pénteken délután a városligeti pályán játszották le a mérkőzést. A postások fiatal erőkből álló csapata nagy ambícióval küzdött a második félidőben és sikerült is kiegyenlítenie. A győzelmet a befejezés előtt 11-esből szerezték meg a postások.

— **Súlyosan megbetegedett Maniu román miniszternek felesége.** Bukarestből jelentik: A Szilágyosmlyó melletti Badacsonyan súlyosan megbetegedett dr. Maniu Jánosné, Maniu Gyula román miniszterelnök felesége. A miniszterelnököt táviratilag hívták anyja betegágyához.

— **A nankingi kormány hadat üzent Fang-Yu-Hsziangnak.** Nankingból jelentik: A nankingi nacionalista kormány pénteken délfen hadat üzent Fang-Yu-Hsziang tábornoknak. A nankingi kormány hadüzenete a Fang-Yu-Hsziang és Chang-Kel Csek tábornok közötti elleneskedések következménye.

— **Tűz egy noviszadi vasöntőben.** Noviszadról jelentik: Csütörtökön este kilenc órakor Noviszadon a Vásár uca 11. szám alatt levő Belyanszki-féle vasöntőben, amely az Alekszandar laktanya mellett van, tűz ütött ki. A tűzoltóság megfeszített munka után lokalizálta a tüzet, de a vasöntőde felszerelése a tűz martaléka lett.

— **A noviszadi színházi bizottság viharos ülése.** Noviszadról jelentik: A színházi bizottság csütörtökön este ülést tartott, amelyen foglalkoztak a színházépítő bizottságnak a javaslatával, hogy Brasován Dragisa beogradi műépítész, a zsűri egyik tagját, bízzák meg a színháztervek végleges elkészítésével. Dr. Hadzsi Koszta felszólalásában etikai szempontból elnevezte, hogy Brasovának adjanak megbízást, mert ő a zsűrinek is tagja volt. Indítványozta, hogy három elfogulatlan műegyetemi tanárral vizsgálatast felül a színházterveket. A bizottság hosszú és viharos vita után a kérdést egyelőre levette a napirendről.

— **Huszas csomagolásban is forgalomba hozzák a »Vardart.«** Beogradból jelentik: A monopoligazgatóság közlése szerint a közeljövőben huszas csomagolásban, izléses papírdobozokban is fognak kibocsájtani Vardar cigarettát rendes ár mellett. A cigaretták kizárólag a nisi dohánygyárban készülnek, ahol már folyóan a kísérletezések a cigaretták gépek segítségével történő csomagolására.

— **Kivégeztek Voldemaras merényletét.** Kovnából jelentik: Az egyik kovnói laktanyában pénteken reggel kivégezték Vozilius diákot, Voldemaras merényletét. A halálraítelt védője csütörtökön kegyelemért fordult a köztársasági elnökhöz, aki azonban elutasító döntést hozott.

— **Borzalmas családi dráma Berlin egyik külvárosában.** Berlinből jelentik: Pénteken borzalmas családi dráma játszódott le Berlin Schmargendorf nevű külvárosában. Bösché kereskedő negyvenéves felesége világitó gázzal megmérgezte önmagát, tizenhat és tizenéves leányát, továbbá kilenc éves kislányát. Mind a négyen meghaltak. Az asszony bucsulevelet hagyott hátra, amelyben azt írja, hogy nyomasztó anyagi gondjai miatt követte el a családirtást.

— **Tömegverekedéssel végződött a Macsva—Vojvodina mérkőzés.** Noviszadról jelentik: Pénteken játszott bajnoki mérkőzést a sabaci Macsva és a Vojvodina. A mérkőzés 1:1 (1:0) arányban eldöntetlenül végződött. A mezőny legjobb embere Koszics kapus volt, aki bravurosan védett. A meccs után, amely egyenlő erő küzdelmet mutatott, a nézők sorában a pályán többen veszekedni kezdtek. A veszekedések és a kiáltozások az uton is folytatódtak és a felizzott tömeg élénken tüntetett a pályáról távozó Macsva játékosai ellen. Később a szenvedélyes közbeszólásokból tömegverekedés lett, amelynek során több fanatikus drukker megsebesült. A verekedésbe a rendőrség is beavatkozott és több embert előállított.

— **Komp és csavargózós karambolja három halottal.** Majna-Frankfurtból jelentik: A Majnán pénteken súlyos szerencsétlenség történt. Egy csavargózós özszeütözött egy mozgásban levő komppal. A karambol következtében a komp azonnal elsüllyedt, a gőzös három utasa pedig a folyóba fulladt. A szerencsétlenség ügyében megindították a vizsgálatot.

— A jogi fakultás épületében tartják meg a szubotical katonakötelesek sorozását. A szubotical katonai osztag közli a katonakötelesekkel, hogy az 1906-ban született katonakötelesek sorozása, valamint az 1904, 1905, 1906, 1907 és 1908-ban született, de eddig ideiglenesen alkalmatlannak találtak sorozása május 22-ikén kezdődött meg a jogi fakultás épületében. A sorozások még május 25, 26, 27, és 29-ikén, valamint június 1, 2, és 3-ikán lesznek naponta reggel hat órai kezdettel. A katonai osztag figyelmezteti a katonaköteleseket, hogy lenyírva, megborítva, rendszeresen felöltözve, józan állapotban kötelesek a sorozóbizottság előtt megjelenni. A katonakötelesek vigyék magukkal összes irataikat, amelyek a sorozásnál szükségesek. A sorozási idő alatt megjelhetnek a bizottság előtt azok a 32—50 éves katonakötelesek, akik úgy érzik, hogy testi erejük gyengesége folytán katonai szolgálatra alkalmatlanok és kérik ennek a megállapítását. Július 3-ikán reggel nyolc órakor a tartalékos tisztek szemléje lesz, amelyen valamennyi tartalékos tiszttel tartozik megjelenni. A katonai osztag végül felhívja az 1910. és 1911-ben született szubotical lakosokat, akik eddig még nem tettek eleget jelentkezési kötelezettségüknek, június 10-ikéig jelentkezzenek a katonai osztagnál.

— A szentia munkásházák átiratási ijtékei. Szentáról jelentik: A szentia munkáslakások tulajdonosai azzal a kéréssel fordultak a városi tanácshoz, hogy a város adja beleegyezését a munkáslakásoknak örökron való eladásához. Ezeket a munkáslakásokat 1910-ben adták el munkásoknak ötven évi törlesztésre. A város kikötötte magának azt a jogot, hogy megadhatja, vagy megtagadhatja a munkáslakások eladását. A város most a kérelemmel kapcsolatban kimondta, hogy megengedi a munkáslakások eladását, de kiköti, hogy az átiratásnál az eladó egyszersmindenkorra négyezer dinárt fizessen és a hátralékos törlesztési összeget, amely ugyanannyi dinár, mint amennyi korona volt, egyenlítse ki.

— A közönség lerombolt egy bukaresti cirkuszt, mert nem érkeztek meg a hirdett boxolók. Bukarestből jelentik: A Bukarest egyik ligetében lévő Arena Romana cirkuszban esütörtök estére francia boxolók produkciót hirdettek. A cirkuszban sok ezer főnyi közönség gyűlt össze, amely türelmetlenül várta az öklövívversenyt. Amikor a rendezőség bejelentette, hogy a boxolók nem érkeztek meg, a felháborodott közönség nekiesett a cirkuszépületnek és azt teljesen szétrombolta. A közelben lévő rendőrség elégtelen volt a rend helyreállítására és mire az erősítés megérkezett, a pusztulás teljes volt. A rombolók közül husz embert letartóztattak.

— Greta Garbo és John Gilbert titokban házasságot kötöttek. Londonból jelentik: A hollywoodi lapok érdekes házasságkötésről írnak: Közlük, hogy Greta Garbo, a legnépszerűbb filmsztár és John Gilbert, az ismert filmszínész néhány hónappal ezelőtt titokban házasságot kötöttek. Az esküvő állítólag egy kaliforniai kápolnában történt, ahol a pap Greta Gustavont és John Pringle-t eskette össze, ez a két filmsztár polgári neve. Hír szerint a »házastársak« most ismét Európába készülnek.

— Esik a buza ára. Budapestről jelentik: Az európai gabonátözsdeken az utóbbi időben igen nagy mértékben esett a buza ára. A budapesti tözsde a nagyobb áreséseket nem vette át és az árlemorzsolódás itt meglehetősen lassu lefolyású volt. Két nap óta azonban a budapesti tözsdén is nagyobb áresések következtek be, amit különbözőképpen magyaráznak. Megbízható forrásból származó információk szerint az európai gabonátözsdeken beállt áresések igen nagy mennyiségű amerikai buzakészleteknek Hamburgba érkezésével vannak összefüggésben. Ezeket a nagy készleteket minden elfogadható áron dobják az európai piacokra, úgy hogy az a veszély fenyeget, hogy az európai piacon a buza ára a világarparitás alá esik.

— A szubotical lövészegyesület ülése. A szubotical lövészegyesület a napokban ülést tartott Radoszlavics Alekszandar tábornok elnöklété alatt. Az ülésen elhatározták, hogy az idén több lövészversenyt rendeznek és már most megkezdik a gyakorlatokat a lövészegyesület új löterén.

— A pápa jubileumának megünneplése Temerinben. Sztribecsejéről jelentik: A temerini magyar katolikus polgári kör a többi temerini egyesületekkel együttesen pünkösdi vasárnapján ünnepélyt rendezett Összentsége XI. Piusz pápa ötvenéves pápi jubeliuma alkalmából. Kilenc órakor gyülekezés volt a katolikus körben, ahol megjelent a templomi énekkar, a német és iparos dalárda, az előjárósági, tantestület, ipar-testület, gazdakör, a torna klub, katolikus kör és a tüzoltók testülete. Az ünnepélyt Kopping Gáspár plébános nyitotta meg magas szárnyalásu beszédével. A templomi énekkar a pápai himnuszt énekelte. Az ünnepi beszédet dr. Vilt Vilmos, a noviszdai hitközség világi elnöke mondta. Utána a német dalárda Schaffner »Sontagslied«-jét énekelte. Kováts Antal alkalmi ódáját szavalta el, majd az iparos dalárda a »katolikus himnuszt« énekelte. A befejező beszédet dr. Fehér Mihály mondta el. Az ünnepély záró pontja a tüzoltózenekar játéka volt. A zenekar »Ima a pápáért« című zenedarabot interpretálta művészen. Végül Hegyi Kálmán káplán megköszönte a szereplők és a közönség részvételét.

Casanova Budán

A tizenharmadik század híres Kalandoráról, akit gálans kalandjai emeltek a világhír magaslatára, kevesen tudják, hogy Budán is járt. A szilve orvvadásza, akinek emlékeztét regények, filmek, tanulmányok és zeneművek tömegei mentettek át a halhatatlanságba, úgy él a mai ember tudatában, mint félelem és gáncs nélkül való lovag. Belénk idegződött, hogy Casanova előtt egyetlen pillantásra térdre omlottak a legszebb nők.

Casanova a budai farsangon — ez a címe Tamás István érdekes vasárnapi riportjának, amely a hírhedt kalandor egykori budai vendégszereléséről számol be hiteles adatok alapján. Kiderül ezekből az adatokból, hogy Casanova sem volt minden nő számára ellenállhatatlan és vele is megtörtént, hogy pástörőre helyett kellemetlen meglepetések várták a randevu helyén.

A Bácsmegeyi Napló ötvenkét oldalas vasárnapi száma a szokott gazdag és változatos tartalommal jelenik meg. Baedeker folytatja Harun al Rasid című érdekes elbeszélését, Szegedi Emil Szubotical notesz címen foglalta össze négy kts riportját, Magister pedig Az orleansi szüz címen Jeanne d'Arc életéről írt cikket. Közöljük Arany Jenő Hét forint című novelláját és Hesslein József Zsiva két asszonya című elbeszélésének befejező részét. Farkas Frigyes novellájának címe: A betyár szeretője, V. I. Az angol parlament nekrológia címen írt nagy külpolitikai tájékoztatóságra valló cikket. Debrezeni József ezuttal két új versét mutatja be. Eos pedig humoros cikket írt. Először szerepel a Bácsmegeyi Napló hasábjain Pán Imre, aki három verset írt. A Könyv-Film-Rádió mellékleten Kemény István a könyv sorsáról írt, Stella Adorján pedig Furcsa tragikomédia címen cikkezett. Beszámolókat közlünk a legnagyobb külföldi könyvsikerekről. Érdekes film-cikkek, filmhírek és a teljes heti rádióműsor egészíti ki a Könyv-Film-Rádió mellékletet. Állandó rovataink Teretere, Történelem kis történetekben, Szerkesztői üzenetek. Üzenetek a beküldött kéziratokról, Színházi kistükör stb. most is érdekesek és értékesek. A gazdag vasárnapi számat a Habostorta című gyermekulóság teszi teljessé.

TÖZSDE

■ ■ ■

Zürich, május 24. (Zárlat.) Beograd 9.1275, Páris 20.30, London 25.19, Newyork 519.45, Brüsszel 72.125, Milánó 27.18, Madrid 73.80, Amszterdam 208.80, Berlin 123.70, Bécs 72.95, Szófia 3.75, Prága 15.375, Varsó 58.25, Budapest 90.57, Bukarest 3.085.

Budapesti gabonátözsde, május 24. Határidőüzlet: Buza októberre 23.58—24.04, zárlat 23.64—23.66, márciusra 25.57—25.87, zárlat 25.65—25.67, májusra 21.90, zárlat 21.90—22. Rozs októberre 20.10—20.48, zárlat 20.12—20.13, márciusra 21.40—21.70, zárlat 21.52—21.59, májusra 18.48—18.60, zárlat 18.40—18.50, Tengeri májusra 24.40—24.58, zárlat 24.40—24.50, júliusra 24.88—25.30, zárlat 24.92—24.94. Készárúpiac: Buza 22.30—24.20, takarmányárpa 24.50—25.25, tengeri 25.50—27.75, korpá 16.25—16.50, rozs 18.90—19.10, sörárpa 26—27.25, zab 21.50—23.

Chicagói terménytözsde, május 24. Középarfolyamok (zárójelben az előző napi zárlat): Buza május (102 háromnegyed) 102 háromnegyed, július (106) 106, szeptember (109 háromnegyed) 109 háromnegyed, Tengeri december 104 háromnegyed, május (85 háromnegyed) 85, július (87 egykettő) 87 egykettő, szeptember (88 hétnyolcad) 88 egykettő. Zab május (46), július (44 egynyolcad) 85 ötnyolcad, szeptember (42 hétnyolcad). Rozs május (86 ötnyolcad), július (86 egykettő), szeptember (89).

Liverpooli terménytözsde, május 24. (Zárlat.) Buza május (7 sh. 9 ötnyolcad d.) 7 sh. 9 ötnyolcad d., július (8 sh.) 8 sh., október (8 sh. 3 ötnyolcad d.) 8 sh. 3 egykettő d., december (8 sh. 5 ötnyolcad d.) 8 sh. 5 egykettő d.

Fényképészek!

Óriási jövedelmet biztosíthat magának a „Dekafo“ készülék beszerzésével. Nyolc különféle felvétel egy papírszalagon. A felvételek két perc alatt készíthetők. Minden gépre felszerelhető. A leipzig-i Messe slágere. Csekély befektetés. Biztosítsa magának az elsőbbséget. Kérjen azonnal mintát és prospektust a vezérképviseléstől:

„PHOTOPHON“

Veliki Beckerek, Aleksandrova ul. 13

— Kilencezernél több elemi iskolai tanuló van Szubotcán. A szubotical tanfelügyelőség a napokban kiadta el jelentését a közoktatásügyi minisztériumnak a szubotical elemi iskolák helyzetéről. A jelentésből kitűnik, hogy Szubotcán a városban és a tanyákon összesen 9159 elemi iskolai tanuló van. Ezek közül magyar tagozatra jár 2837, szerb-horvát tagozatra pedig 6322 tanuló. Szubotcán összesen 184 osztály van. Eből 118 szerb-horvát, 53 magyar és 13 továbbképző szerb-horvát. A szerb-horvát tagozaton 118 tanterő, 85 női és 33 férfi tanít, 3315 fiú és 3007 leány tanult. A magyar iskolákban 31 tanítónő és 25 tanító tanít 1438 fiú és 1399 leánygyereket. Nyolc óvoda van nyolc tanterővel és 469 növendékkel, akik közül 222 leány és 247 fiú. Érdekes, hogy amíg Szubotcán a 184 osztályban 9159 tanuló van, addig Beogradban, amelynek köze 250.000 lakosa van, 191 elemi iskola osztály van mindössze 8913 diákkal. Szubotcán tehát a lakosság számát véve alapul több mint kétszerannyi elemi iskolás tanuló van, mint a fővárosban. Ezért is megokolta a szubotical iskolaszékek az a követelése, hogy Szubotcán a városban, de főleg a tanyákon legkevesebb harmincöt elemi iskolát kellene felépíteni. Ez hetven osztály többletet jelentene, amire máris nagy szükség van, mert ebben a tanévben ezer tanuló fogja elvégezni a negyedik osztályt, míg a jövő tanévben kétezer első osztályos fog a padokba kerülni. Nagy szükség van az iskolák számának emelésével a tanítói kar számának szaporítására is, mert a mai viszonyok között egy tanterőre átlag ötven diák esik, ami igen nagy szám. Van-nak tanyai tanítók, akik naponta száz gyermekkel is foglalkoznak. Ilyen körülmények között képtelen a tanító feladatának teljes mértékben megfelelni. A szubotica iskolaszékek mintegy kétszáz ezer dinár készpénze van és remélhetőleg már az ősszel megkezdik néhány új elemi iskola építését.

— Elszabadult bika a zagrebi pályaudvaron. Zagreből jelentik: Nagy riadalmat okozott szerdán délután három óra tájban a zagrebi pályaudvaron egy elszabadult bika. A bika egy teherszállító vasúti kocsiába volt bezárva, ahonnan valami módon kiszabadult. Az elszabadult bika a sínnek mellett a pályaudvar felé rohant. A vasúti személyzet mindentűt kikerülte a megvadult állatot, amely csakhamar a pályaudvarra ért, ahol többszáz ember tolongott. A tömeg fejvesztve menekült a várótermekbe. Egy rendőr lekapta válláról a puskát és több lövéssel leterítette a megvadult bikát.

— A gyáriparosok országos szövetségének konferenciája, Beogradból jelentik: A gyáriparosok országos szövetsége pénteken délután konferenciát tartott, amelyen az ország minden gyáripari szervezetének képviselői megjelentek. A konferencián a jugoszláv gyáripar súlyos helyzetét vitatták meg.

— Bolgár határőrök a jugoszláv-bolgár határ közelében agyonlőtték két bolgár emigránst. Szófiából jelentik: A jugoszláv-bolgár határ közelében lévő Godecs helység mellett a bolgár határőrség egyik járőre agyonlőtte Timok Hinko és Uzunov Toso bolgár emigránsokat, akik a határt akarták átlépni.

— Jannings újra színpadon lép fel. Berlinből jelentik: A német színházi körök értesülése szerint Emil Jannings, aki nemrég tért vissza Hollywoodból Németországba, ismét a színpadon fog működni. Berlinben fog fellépni egy új német dráma főszerepében. Színházi szerződése után folytatja a filmezést.

— Május 29-ikén lesz a görög elnökválasztás. Athénből jelentik: Az államfő megválasztását május 29-ikére tűzték ki. Kétségtelen, hogy ismét a jelenlegi elnököt, Konduriotisz tengernagyot választják meg a görög köztársaság elnökévé.

A »Délamerikai Magyarság«, Buenos Airesben megjelenő magyar napilap szerkesztősége vállalkozik arra, hogy díjmentesen ad felvilágosítást és végez kutatásokat Délamerikában élő jugoszláviaiak helyzetéről és hollétéről. Akinek ilyen kívánsága van és aki Argentínában vagy Braziliában levő hozzátartozóit fel akarja kutatni, erre vonatkozó megkeresését küldje be a Bácsmegeyi Napló kiadóhivatalába, amely azokat ugyancsak díjmentesen továbbítja a Délamerikai Magyarság címére.

Köhögést, meghűlést, rekedtséget, tüdőbajokat, biztos eredménnyel gyógyít a Sirofen. Gyógyszertárakban kapható.

— Harminchét lázadó tüzértiszt ügyében a spanyol haditörvényszék megkezdte a tárgyalást. Madridból jelentik: Ciudad Realban esütörtökön kezdődött meg a legutóbbi spanyol zendülésben részes tüzértisztek bünterének tárgyalása. A bünternek 37 tüzértiszt vádlottja van. A katonai ügyész hét tiszt ügyében halálbüntetést, 14 tisztre életfogytiglani várfogságot, a többi vádlottra pedig 20—30 évi várfogság kiszabását kéri.

Nehéz székelésben szenvedők, akiknek az agyvér-tudulás, a felfajlás és szivdobogás, az emésztési zavarok és különösen a végbélajok teszik az életet nehéz-zé, igyanak reggel és este egykettő pohár természetes »Ferenc József« keserűvizet. Klinikai vezető orvosok igazolják, hogy a Ferenc József víz műtétek előtti és utáni időszakokban is nagyértékű hashajtókat bizonnyal. Kapható gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— Segítsük elő a szegény szubotícai elemi iskolai tanulók kirándulását. A szubotícai elemi iskolák tanulói június hó elején kirándulást rendeznek Beogradba. Az utazási költségek személyenként hatvan dinárt tesznek ki, de a szegényebb sorsú tanulók ezt az összeget sem tudják befizetni és így kénytelenek erről a kedves együttes utazásról lemondani. Az iskolák igazgatósága előadásokat rendezett, hogy a szegénysorsú tanulók utiköltségét előteremtse, de olyan nagy a szegény gyerekek száma, hogy az illetékes befolyt összeg nem elég valamennyi tanuló utiköltségének fedezésére. Miután minden egyéb erőforrás kimerült a kirándulás tervezői a szívekhez fordultak, amelyek annyiszor adták melegségüket, amikor segítség és támogatás kellett az arva részvevőknek. A közönséghez fordultak azzal a kéréssel, hogy bármilyen csekély adománnyal tegyék lehetővé, hogy valamennyi szegény kisgyerek résztvegyen az első és a legfelelhetőbb kiránduláson, amelynek emlékei mindig és mindenkinél a legszebbek közé tartoznak. Az adakozók sorát a Bácsmegyei Napló nyitotta meg ötszáz dinárral. Szerdán a szubotícai Lipsic és Lappel papírárú cég háromszáz dinárt küldött a szegény elemi iskolai tanulók kirándulási alapjára a következő levél kíséretében. »Mellékeltünk küldünk háromszáz dinárt a szegénysorsú tanulók kirándulási költségeire. Egyben leszögezzük, hogy az önkéntes adakozók pedagógiai szempontból is üdvösek. Ezt a gondolatot a kiadásunkban megjelenő Radoisics-féle Aho- és olvasókönyv penditette meg először és örömmel konstatáljuk, hogy a tanügy vezető emberei is megküvév tették ezt az eszmét. Ha sikerült az itteni szegénysorsú diákokat társadalmi uton a beogradi kiránduláshoz juttatni, úgy a Bácsmegyei Napló, amely különben minden jó ügy szolgálatában áll, üdvös kulturműtszót töl be. Semmiféle könyv, vagy tanítás nem pótolhatja azt az impressziót, amit a kis tanulók egy ilyen uton szereznek. Az eddig befolyt összeg tehát nyolcszáz dinár, de ez mindössze tizenhárom szegény tanuló utazását teszi lehetővé. Remélhető azonban, hogy a közönség ezalkalommal sem fog elzárkózni és adományaival lehetővé teszi sok szegény kisgyerek álmainak megvalósulását.

Lepedat és Jovanovics szubotícai főeljárásitoknál vásárolt sorsjegyek közül a május 23-iki húzón a következő számok nyertek:

- 10.000 dinárt nyert: 72404
- 4.000 dinárt nyert: 13030 28812 98674
- 2.000 dinárt nyert: 24795 48872 64725 80457 84813 98781 113099 120820 124397
- 500 dinárt nyert: 7780 8002 16 75 79 92 10547 66 77 92 11953 61 70 91 13041 15211 68 77 15504 50 96 24444 24773 82 32778 79 33714 87 35061 62 35109 70 37421 98 38556 38869 40354 40469 45538 46989 47729 81 48830 96 49269 51538 54947 79 58511 34 29 53 62 87 58806 68 60004 8 62972 75 82 86 64720 23 98 67902 23 85 96 69411 18 21 49 66 97 71217 18 53 71981 88 75401 50 78432 55 78905 93 80745 73 81032 51 83195 83514 31 39 54 63 75 84841 45 86109 17 32 86813 19 46 87222 64 73 91139 77 91844 53 69 84 93 96311 46 51 94 98113 91 98 98733 38 47 52 99146 68 105369 108050 93 108613 95 110138 110317 62 111011 32 53 113135 37 40 115012 27 116922 52 117114 38 71 120851 81 122015 35 122938 81 123218 45 124311 71 124678.

Kozmetikai szerek szétküldése Roth Olga kozmetikai intézetéből (Szubotica, Kralja Aleksandra ul. 4.) Hájszálak, radók, szemölcsök, anyaégyek vegleges eltávolítása villanással. Zsíros, mitesseres, száraz, seplős, májoltos arcok kezelése, házilag is, krémmel és arcvizvel éjszakai és nappali használatra. Hámlasztó-kurák és kékfénykezelés. Egy kura, mely áll éjszakai és nappali krém, arcviz, puderből és szappanból, ára portó nélkül 101 dinár. Vidékre megrendelések utánvéttel.

— **Agyonította magát egy gazdag dalfai gazdálkodó.** Dalfáról jelentik: Engländer István ötvenkét éves vagyons dalfai gazdálkodó, aki nemrégén tért vissza Amerikából, revolverrel mellbéllette magát és mire felesége a szobába rohant, a gazdálkodó már halott volt. Engländer nem hagyott hátra bucsulevelet és így öngyilkosságának okát sem tudják. A nyomozás megindult.

— **A telepések meg akarják váltani a várostól kapott földet.** Szubotica város, mint ismeretes, az agrárreform végrehajtásával több mint tizenötezer hold földet elvesztett. Ezt a földet a szegénysorsú telepések és dobrovoljácok között osztották fel, akiknek nagy többsége más vidékről származott Szubotícára. A telepések körében már régebben mozgalom indult meg abban az irányban, hogy az agrárreform után kapott földet, amely telekkönyvileg még mindig a város tulajdona, örökáron megváltás. A mozgalmat az Agrarna Zajednica, a telepések és a kisbirtokosok hivatalos képviselője is támogatja és most azzal a kéréssel fordult a városi tanácshoz, hogy adja el a földeket azoknak, akik azokat most megművelik, illetve, akik azt az agrárreform után kapták. Körülbelül tízezer holdat tesz ki ez a földterület és a város nagy összeget kapha kézhez, ha a kérést teljesít. Ez az ügy napirendre kerül a városi képviselőtestület május 31-iki közgyűlésén, de végleges döntésre aligha kerülhet sor, mert a technikai előmunkálatok még hiányoznak és csak elvi döntésről lehet szó. A városi közgyűlés ezenkívül nagyobb földterületet fog parcellázni Kelobán házépítések céljára.

A kiválasztottak

első sorozata meghódította a magyar közönséget. IGÉRTE ÉS ADTA: *a világ legnagyobb élő írónak legjobb és legjobb regényeit gyönyörű kiállításban csonkítatlan művészi fordításban* EDDIG ELKÉPZELHETETLEN OLCSÓ ÁRON.

Minden hónapban két kötet jelent meg és az ország minden pontján hónapról-hónapra ezren és ezren várják örömmel e válogatott regényvaidonságokat.

A kiválasztottak

régi olvasói mindnyájan elismerik, hogy nagyon jól jártak, amikor tavaly az előjegyzési határidő lejártá előtt jelentkeztek és jogot szereztek a kivételes kedvezményekre.

Mindenki 100%-ig meg van elégedve, mert ígéreteinket 100%-ig betartottuk. A sorozat neve fogalommal vált és óriási olvasótábor szerzett magának.

A kiválasztottak

olvasóinak kérésére és biztatására folytatjuk a sorozatot. Ismét 15 kötetet adunk (havonta kettőt) és ismét óriási kedvezményeket nyújtunk az előjegyzőknek.

ELOJEGYZÉSI FELHÍVÁS

rendkívüli kedvezményekkel

AKI JUNIUS 15-IG

beküldi az alatti szelvényt, 4 kedvezményben részesül:

1. Fűzve a 30 dináros holti ár helyett 19 dinár kedvezményes áron kapja az egyes köteteket. Angol egészvászonkötésben negyven dinár helyett 29 dinár árban.
2. Tizenegy kötet átvétele után a tizenötödik kötetet teljesen ingyen, ajándékkul kapja.
3. Az előjegyzés nem jelent nagyobb kiadást egyszerre, mert havonta csak két kötet árát kell kiüzetni. Aki a két kötet árát minden hónapban előre beküldi, a könyveket portómentesen kapja.
4. A második sorozat előjegyzői igényt tarthatnak az első sorozatra is, kötetenként fűzve 19 dinár, kötve 29 dinár kedvezményes áron. Ugyancsak megkapják az első sorozat befizetését ezen első sorozat gyönyörű ajándékkötetét, teljesen ingyen. Egyébként az első sorozat kötetei ma már csak jóval magasabb holti áron kaphatók.

A kiválasztottak

második sorozatában következő regények jelennek meg:

1. Maurois: *Két asszony között.*
2. Mary Borden: *Flamingo.*
3. Felix Salten: *Bambi.*
4. Ilja Ehrenburg: *Moszkvai sikátor.*
- 5-6. Arnold Zweig: *Griseha örmester.* (Két kötet).
7. Suzanne Normand: *Nők a galyán.*
8. H. G. Wells: *Az igazi király.*
9. Pontoppidan: *Thora van Deken.*
10. Kessel: *A repülőtiszt.*
- 11-12. Sinclair Lewis: *Sam Dodsworth Európában* (Két kötet).
13. Pirandello: *Mattia Pascal kettős élete.*
14. Barry Pain: *Férfitör.*
15. *Ajándékkötet.* (Kiváló értékű elsőrangú kiállítású eredeti magyar regény, melynek holti ára kb. 60 dinár. Az ajándékkötetet mindenki saját tetszése szerint választhatja ki öt felajánlott könyv közül).

A kiválasztottak

második sorozatának kiállítása még jobb, mint az első. A sorozat magában foglalja az 1929. év legnagyobb sikerű irodalmi alkotásait. Akad közöttük vidám és komoly, szórakoztató és gondolkodásra késztető mű egyaránt, de valamennyi művészi színvonalu, abszolút irodalmi értékű regény.

VAGYA KI ÉS KÜLDJE BE AZONNAL, MIELŐTT ELFELEJTI!

MEGRENDELŐLAP.

Bácsmegyei Napló kiadóhivatala, Szubotica
Ezennel megrendelem A KIVÁLASZTOTTAK új sorozatát 15 kötetben. Havonta két kötet szállítandó. Az utolsó kötetet ingyen kapom.

A nem kívánt módú dozat tartandó
Fűzve kötetenként 19 dinár árban
Kötve kötetenként 29 dinár árban
A köteteket minden elsején személyesen veszem át önként.
A két kötet árát minden hó elsején előre beküldöm. (Csekklapot kérek).
A két kötetet tessék minden hó elején utánvéttel küldeni.

Név:

Foglalkozás:

Pontos cím:

Ha egyidejűleg az első sorozatra is igényt tart, szíveskedjék az alatti részt is aláírni:
Megrendelem egyuttal az első sorozatot is ugyanolyan feltételekkel, mint a második sorozatot. Tehát havonta négy kötetet veszek át, kettőt a régi sorozatból. Így havonta összesen: fűzve D. 76.— fizetendő.
kötve D. 116.—

aláírás.

SPORT

Csajági Henrik tízéves futballbírói jubileuma

A vrbászi egyesületek ünnepséget rendeznek a jubiláns tiszteletére

Csajági Henrik, a kitűnő vrbászi futballbíró, az idén érkezik el működésének tízéves évfordulójához. Ebből az alkalmából Vrbászon jubileumi ünnepeket készítenek elő a sportegyesületek Csajági tiszteletére.

Csajági futballbírói jubileuma feljegyzésre méltó eseménye lesz a Vajdaság futballsportjának is, amelynek előmozdításában a jubiláns kiváló működésével és országsszerte megalapított szaktekintélyével nagy érdemeket szerzett. Csajági Henrik tízéves működése alatt a legjobb jugoszláv futballbírák sorában is elismert nevet biztosított magának, aki nemcsak a szubotícai alszövetség területén vezette a legnehezebb mérkőzéseket, de tudását az országos bajnokság során is sokszor igénybe vették. Odaadó és mindenkor áldozatkész munkásságával a futballbírói tevékenységben kívül is nagy mértékben hozzájárult Csajági ahhoz, hogy a Vajdaság futballsportja kiemelkedett a vidéki nivó szűrkességéből és számottevő tényezőjévé vált a jugoszláv sportmozgalomnak.

Csajági Henrik futballbírói jubileumát épen ezért a vrbászi sportolókkal együtt a Vajdaság egész sportközönsége megünnepli. A tízéves évfordulót a vrbászi SC és a Dulcis mérkőzés rendezésével ünneplik meg. A mérkőzésre a jubiláns egy értékes serleget fűzött ki, amelyet kétszeri győzelemmel nyerhetnek el a közöfölelek. A mérkőzés iránt Vrbászon nagy érdeklődés nyilvánul meg, mert ez lesz a két helyi rivális első komoly erőpróbiája és a serlegmérkőzéseken keresztül remélik elérni azt, hogy a sportbéke helyreálljon Vrbászon.

A jubileumi mérkőzések napját még nem állapították meg a rendező egyesületek, de már is bizonyos, hogy annak keretében az egész Vajdaság — elsősorban a szubotícai alszövetség — sportolói meleg ünneplésben fogják részesíteni a jubiláns futballbíró.

Vasárnap lesz a második noviszadi lóverseny

A kétévesek vigaszversenyére tizenkilenc telivért neveztek be

Noviszadról jelentik: A Petár trónörökös nevét viselő vajdasági lovaregylet vasárnap rendezi ez idei második lóversenyt, mely iránt az elmúlt vasárnapon megtartott nagysikerű lóversenynap után érthetően nagy érdeklődés mutatkozik. A futamokra ismét nagyszámú nevezés érkezett be és egyedül a nyeretlenek versenyére tizenkilenc indulót jelentettek be.

A két *Dungyverszki*-istállón kívül a *Ijubicevoí*, *karagyorgyevoí* állami és a futaki ménesek, *Zsujevics Mihajlo*, *Mirovics Milovan*, *Terzics*-testvérek, *Lelbach Gyula*, *Sztefanovics Radivoj*, *Badzsák*-testvérek, *Brkics Milorad*, *Szonomár László*, *Prokics Márkó*, *Penava Károly*, *Gyorgyevics Márkó* nevezték be legjobb lovaikat.

A verseny nap első futama a *félvérűk és mezei lovak* 1200 méternyi távon megtartandó versenye lesz. Díjak 5.500 dinár. Beneveztek: *Szertelen* (Terzics-testvérek), *Intrigant* (karagyorgyevoí ménes), *Ljutica Bogdan* (Zsujevics Mihajlo), *Divlja Janusica* (Mirovics Milovan), *Pravda* (futaki ménes).

A második futam a *kétéves nyeretlenek versenye* 900 méter távon, 6.500 dinár összdíjazással. Beneveztek: *Marinda* (Sztefanovics Radivoj), *Flying Dzsib*, *Flört*, *Jolanda* (Dungyverszky György), *Kakas* (Risztics Radoszláv főhadnagy), *Gazhij Mestjan* (Brkics Milorad), *Avála* (futaki ménes), *Katinka* (Veszelmovics Nikola), *Jabucisko* (karagyorgyevoí ménes), *Jadran* (karagyorgyevoí ménes), *Gróf*, *Türelm*, *Fürge* (Lelbach Gyula), *Zsalna Cura* (Todorovics-testvérek), *Orlovics Pavle* (Todorovics-testvérek), *Komet*, *Zsak*, *Orlov* (dr. Dungyverszky Gedeon).

A harmadik futam a 10.000 dinárral díjazott és 2000 méteres távon lefutásra kerülő *Trial Stakes*. Erre a versenyre beneveztek: *Tip-Top*, *Plast* (Dungyverszky György), *Uzvetnik* (Brkics Milorad), *Violletta* (Penava Károly), *Ramses*, *Jedinae* (dr. Dungyverszky Gedeon), *Ibar* (karagyorgyevoí ménes), *Egoist* (Ijubicevoí ménes), *Ódipus* (Ijubicevoí ménes), *Jagnyilo* (Badzsák-testvérek).

A negyedik futam nemzetközi versenyszámba, 8000 dinár díjazással. Beneveztek: *Janicsár* (Dungyverszky György), *Lepotica* (Rigi Antal százados), *Fenköt* (Gyorgyevics Márkó), *Csavgó* (Szonomár László), *Futóroza* (Tomics Miodrag főhadnagy), *Od Doboja Mujo* (karagyorgyevoí ménes), *Omorika* (Prokics Márkó) és *Vak Bottyan* (futaki ménes).

Az ötödik futam nemzetközi akadályverseny 8000 dinár összdíjazással, négyezer méteres távon. Beneveztek: *Omorika* (Prokics Márkó), *Bravur* (Risztics Radoszláv főhadnagy), *Lisac* (Penava Károly), *Penköt* (Gyorgyevics Márkó), *Od Doboja Mujo* (kara-

Nyári uri divatkülönlegességeket kiárusítom

tuinagy raktáram folytán olcsó áron

gyorgyevói ménes), *Almom* (Georgijevics Márkó), *Dion* (Brkics Milorad ezredes), *Mála Keva* (Ivkovics Sztójan) és *Bravur* (Pokormi Péter százados).

A versenynap utolsó futama a *kétfogatúak ügétő-versenye* lesz, amelyhez beneveztek: *Duna-Adony* (Kannazir Milos), *Napred-Deli* (Vanglász Natália), *Po-veda-Rekord* (Kosztics Mile) és *Beges-III* (Gavanszki mérnök). Versenytáv kétezer méter, díjazás 2.750 dinár.

A verseny három órákor kezdődik. A *különvonat* 14.10 órákor indul a *noviszadi pályaudvarról*, ahova a *lőversenytérről* 19 órákor indul vissza.

A SzAND évváró bankettje, A SzAND szombaton, 25-én este kilenc órákor tartja évváró bankettjét a Dáány éttermében, amelyre a tagok nagyszámban jelentették be részvételüket.

KINTORNA

Apa (bűszkén): Bizony, az én fiam olyan erős, hogy keztüöt kell huznom, ha pofonütöm.

Egy fiatalember bemegy egy irodába és a főnök-től valamilyen állást kér. Elmondja, hogy már másfél éve állás nélkül van és három napja nem evett. A főnöknek megesik a szíve rajta és azt mondja neki:

— Nézze fiatal barátom, én szívesen alkalmaznám magát, de nem tudok semmi munkát adni.

A fiatalember szerényen válaszol:

— Annál jobb, kéremalásan.

Egy öregur bement a gyógyszerészhez, akinél egy hónappal azelőtt hajfestéket vásárolt.

— Gyógyszerész ur — mondja neki — az ön hajfestéke nagyon veszélyes.

— Az teljesen lehetetlen — feleli a gyógyszerész.

— De igen, én nagyon megírtam vele. Harminc évig ősz voltam és alig egy hónapja használtam a maga hajkenőcsét és máris nős vagyok.

Geldborg ur új utazót alkalmaz, aki most lép először az utazói pályára. Geldborg ellátja az utazót tanácsokkal és különösen lelkeire köti a spórolást.

— Ebédre csak krumpli levest egyék — mondja neki — az olcsó és egészséges.

Másnap Geldborg táviratot kap az utazótól Palánkáról:

»Egész városban nincs krumpliceves. Mit csináljak?«

Két ismerős találkozik a villamoson.

— Képzeld — mondja az egyik — azt álmodtam, hogy hat hétig szalmaözege voltam. Ugy örültem, hogy el se tudom mondani.

— De hiszen maga nőtlen!

— Mégis örültem.

Házasságközvetítő: Az öreg Hirsch lányai közül választhat. Az egyiknek van egy pupja, de annak kétszáz ezer dinár a hozománya. A másiknak négyszáz ezer dinár a hozománya, de annak leider, két pupja van

A völgyéjfelölt: Nincs neki egy három pupu, vagy négy pupu? Sőt több...

A férj hazajön az üzlethől. Felesége izgatott hangon újságolja neki:

— Képzeld, milyen borzasztó eset történt. Az a nagy nehéz ingaóra leesett a falról. Egyenesen az alatta álló fotelre zuhant. Borzasztó! A mama két perccel előbb kelt föl abból a karosszékéből...

Mire a férj dühösen felelt:

— **Mindig mondtam, hogy az óra békli.**

István bácsi a fővárosban járt bevásárolni. Fölhasználta az alkalmat, hogy megismerje a város neve-

zetességeit. Elkerült a tárlatra is, ahol műértő szemekkel vizsgálta a kiállított képeket. Egy férfi portréja különösen megtetszett neki, megállt előtte, nézegette, egyszer csak megpördölte a hajszát és azt mondta:

— Ammondó vagyok, hogy akárki legyen, de nacerüen el van tráfálva...

Brumzala (a végrehajtóhoz): Mit kiabál maga velem...? Azért, mert nem fizetem ki az adósságomat, magának még nem kell kiabálni. Hiszen ha mindenki pontosan fizetne, akkor maga miből élne?

Bankár: Aztán építhetek a hűségére?
Ballerina: Igen. Egy villát.

A BÁCSMEGYEI NAPLORA

bármelyik raptól kezdve lehet előfizetni az előfizető részéről a következőkben

RÁDIÓ

Az első szerb Dante-fordítás szerepel a beogradi rádió szombati programjában

Két rádió revü és egy rádió-tréfa a külföld kiemelkedő eseménye

A hét végi rádióprogram szokatlanul gyengének ígérkezik és ugylászik a szezon befejeztével már a nagy programoknak is vége szakad. Beograd mindemellett most is igen jó műsort ad. Nagyon érdekessé és irodalmi értékűnek ígérkezik Dr. Vitezics tanár felolvasása *dr. Sztanofevics első szerb Dante-fordításáról*. (21.00). Ezt megelőzően a rádió vonósnyegese Kálmán *Marica grófnőjéből* és Fall Leó *Vig özvegyéből* ad elő részleteket dr. *Trbukovics* Gyuko operáénekes közreműködésével (20.00).

Zagreb esti hangversenyét, amely 20.30-kor kezdődik Ljubljana is közvetíti. A külföldi programon két rádiórevü szerepel. *Berlin* revüjének címe: »*Amin sir és amit nevet Berlin*« (20.30), *Breslau*—*Gleiwitz* pedig a *Song* című rádiórevüt adja elő (20.15). Emellett egy rádiótréfa is szerepel a programon Königsbergből, a

melynek címe »*El kell-e mester Brownnt itélni?*« és Victor Heinz Fuchs írta (20).

Operaelőadás lesz *Frankfurtban*, ahonnan a *Pil-lango kisaszonyt* közvetítik (20). *Nápoly* pedig a *San Carlo* színházból ad operát (9.00). Operettet a csehszlovákiai leadók hirdetnek *Prágából*, ahol Albert Grissar *Jó éjszakát Nadrag ur* című operettjét játsszák és ezt valamennyi csehszlovákiai állomás adja (20).

Szép hangverseny lesz Londonban (21.35) és Milánóban, ahol *Fino Savio* és a *Ferrara* hangversenyznek (20.30). A hangversenyek közé kell számítani *Bécs* vidám estjét is, amelynek keretében dalok, zenetrefák, de prózai darabok is kerülnek előadásra.

*Budapest*en a honvédezenekar hangversenyén Grieg művei dominálnak (21.00), utána pedig gramofonhangverseny lesz művészelemekkel.

KÖZGAZDASÁG

Szigoru intézkedéseket kérnek a bortermelők a rossz és hamis bor forgalombahozói ellen

A jugoszláv bortermelők értekezlete Zagrebban

Zagreből jelentik: A zagrebi kereskedelmi kamarában a földművelésügyi minisztérium kezdeményezésére széleskörű értekezlet volt, amelyen az ország minden részéből megjelentek a bortermelők szövetségének képviselői, számszerint százhuszan. A termelői képviselőin kívül megjelentek a borkereskedők és a borászati szakértők képviselői is, hogy letárgyalják az új bortörvény alapján kiadandó miniszteri végrehajtási utasítás-tervezetet.

Az értekezleten báró *Turkovic* Vladimir, a bortermelők szövetségének elnöke elnökölt és a földművelésügyi minisztérium részéről *Rancsevics* osztályfőnök jelent meg.

Az értekezleten nagy vita folyt és arra az álláspontra helyezkedtek, hogy a végrehajtási utasításban a törvényről is szigorúbban elejét kell venni a rossz és a hamisított bor forgalombahozatalának. Ezek a borok ugyanis nemcsak a belföldön okoznak kárt a jugoszláv bor jóhírének, hanem a külföldi exportpiacokon is diszkreditálják a jugoszláv bort és ezért kell a bortermelőknek olyan nagy nehézségekkel megküzdeni, amíg borukat külföldön eladhatják.

Az értekezleten határozati javaslatot is hoztak, amelyben azt is kérték, hogy tiltsa meg a minisztérium az ugynevezett »direktor« szőlőtőkéből eredő bor terjesztését, valamint az ilyen szőlőtőkék ültetését.

Nagy butorkiállítás a ljubljana nagyvásár alkalmával. A szlovéniai asztalos és butoripar ma már világhírű. Az ez évi ljubljana vásáron ez a fontos iparág bemutatja fejlettségét és erre a célra egy külön nagy pavillont állítottak fel. A kiállításon mindennemű butor lesz látható, tehát a legválasztékosabb izlésű iparművészeti berendezésektől kezdve, a legegyszerűbb tömeg-hálószobáig. A kiállításon az ország legnagyobb és elismert gyárai vesznek részt, akiknek érdeműl tudható be a szlovén butoripar nemzetközi jóhíre.

Uj Duna-hajózási társaság alakult. Az ideai hajózási szezon megnyitása előtt határozták el a már régen fennálló dunai hajózási nagyvállalatok, hogy szorosabb együttműködést létesítsenek egymás között az üzemi költségek csökkentése és a forgalom általános fellendítése érdekében. Az egységes működésre irányuló megbeszélések során azonban tárgyalások folytak egy újabb dunai hajózási vállalat megalakítására is. A vállalat célja Romániából Németországba petróleumot és annak termékeit szállítani. Az eszme nem új, mert ebből a célból közvetlen a háború előtt is folytak tárgyalások s akkor a vállalat megalakulását csakis a világháború kitörése akadályozta meg. Most azonban ez a vállalat megalakult és neve: Német-Román Motor Tank hajózási társaság (Deutsch-románische Motor-Tankschiffahrts Gesellschaft). Ez a vállalat a Regensburgban levő Ruthof-féle hajógyárban eddig két darab

motoros tankhajót és hat darab tankszályt rendelt, melyek mindegyike 700 tonna, tehát 70 vagon hordképességű. Ezeket a járműveket már építik is és még a hó végén el is kell készülniök, és a vállalat ezekkel a járművekkel azonnal meg is kezdi működését.

Rakpartépitkezés Beogradban. Beogradban már régebben tervezték, hogy a Száva-parton rakpartot építsenek ki. E rakpart építkezés szorcs összefüggésben van a Száva mentén építendő vasuti vágányhálózat. Minthogy e vágányhálózat kiépítését a Száva partján Beogradtól felfelé egész a Cukaricáig már meg is kezdték, ezzel egyidejűleg megkezdték a rakpartépitkezést is, egyelőre a vasuti hídtól felfelé egész a Topesider-patakig. Ezzel egyidejűleg azonban tervezik az egész Száva-part mentén a rakpart további kiépítését is. Ez a rakpart fel lenne szerelve az árukezeléshez szükséges géberendezésekkel, darukkal és egyéb emelő szerkezetekkel, amelyek hivatva lesznek az áruk rakodását egyszerűbbé és sokkal gyorsabbá tenni. E berendezéseknek nagy jelentősége van nemcsak magára Beogradra nézve, hanem az egész hajózási forgalom szempontjából, mert eddig a hajórakodások Beogradban még mindig a legprimitívebb módon emberi erővel történnek, ami igen lassu és költségesebb is, mint a géperővel végzett munka. Jelenleg az egész Duna mentén Beograd az egyetlen nagyobb forgalmu város és kikötő, ahol még mindig nincs megfelelő és elegendő rakpart és rakodó.

Utazás – Fürdő – Nevelés

Szerkeszti: Forgács Béla

Az SHS. királyság keresettebb fürdői

Bled. A Juli alpesek gyöngye, a bledi tó partján. Fekvése csodálatosan szép. Nyugaton a Juli alpesek égnök meredő óriási (valamennyi 2000 m. felett, a Triglav 2864 m. magas.) északon a Karavanka-hegylánc, kelet felől a Komniki alpesek (szintén 2000 m. feletti csúcsokkal), délfelől az alacsonyabb Jelovia-hegység zárják körül ezt a bájos völgykatlant, melynek mélyében 479 m. magasan a tenger színe felett fekszik a tó. Hosszúsága 2 km., szélessége 1 km., mélysége 30 m.: víze kristálytisza, hőfoka — magas fekvése dacára. — nyáron nem száll le 24 C fok alá, mit meleg forrásainak köszönhet. A tó környékét dus vegetáció borítja. Egyik partján magas sziklán trónol a bledi vár, a brixeni püspökök régi székhelye, a tó közepén pedig egy idillikus fekvésű szigetecske van, rajta kávéházzal, nagy terrasszal, Nyolc első- és másodrangú szálló, 9 egyszerűbb fogadó, 5 penzió, számos magánvilla. Itt van a régi hírneves Rikli-féle gyógyintézet is a maga légsátraival. Blednek van egy 25° C hőfoku szénsavas vasforrása is, hasonló a wildungenihez. Számos tófürdő, a Hotel Toplicében termál-kádfürdők. 3 orvos, gyógyszerár. Különböző üzletek, posta és táviró, telefon, autógarázások. Elsőrendű zene. Kitűnő ivóvíz, villamosvilágítás, stb. Bled szépsége érthetővé teszi, hogy a királyi család is rendszeren itt tölti a nyarat, saját kastélyában. Bled egész évben üzemben van s bár a nyár a főszézonja, télen is igen látogatott, mint pihenőhely és sportközpont. Nyári sportjai a hegymászás, tenisz, uszás, evezés, halászat; télen sí, rödlí, korcsolyázás. Orvosiilag javasolva van Bled vészegényeknek, ideggyöngyöknél, lábbadozóknak, hideg- és fagyókúrákra, stb. — Számos szebbnél-szebb sétahely és a környező hegyekre nagyszerű kirándulási helyei vannak. Blednek vasútállomása van, a Klagenfurt—Trieszti vonalon és a Ljubljana—Tarvisi vonalon.

Crikvenica. Szusáktól délre, az Adria északi részén. Krk szigettel szemben. Egyike a legkedveltebb és leglátogatottabb tengerparti gyógyhelyeknek, mit első sorban páratlan fürdőinek köszönheti. Több, mint 500 m. hosszúságban nyúlik el a strand, finom, bársonyszerű homokkal fedve, víze pedig oly sekély, hogy a parttól 100 méternyire is még állg ér térdig s a hullámverés minimális. Hogy a strandfürdő minden kívánható kényelemmel, sátrakkal, stb. el van látva, az természetes. Nagyon szépek Crikvenicán a parkok is. Tele enyhe, átlagos téli hőmérséklet + 10° C. A crikvenicai téli tartózkodás orvosiilag javasolva van főleg idült légzőszervi hurutoknál, míg nyáron ilyen betegek kivül vészegények, sápkórosok, legyengültek, kimerült ideggyógyászok, találnak ott javulást. A szórakozások minden fajta rendelkezésre áll: uszás, evezés, vitorlázás, motorcsónakázás, halászat, tenisz, golf, futball, parkzene, tánc, kirándulások stb. Legelsőrendű és szerényebb szállodák, penziók, vendéglők, kávéházak. Napi teljes ellátás személynként 60 dinártól felfelé. Öt orvos, gyógyszerár, posta, táviró, telefon, mindenféle üzlet, bankok. Közlekedés Plase állomástól autóbusszal (50 dinár), vagy Szusáktól gőzhajóval (24 dinár).

szébb kirándulási helyekben. Lacrum szigete, a Lapad félsziget, az Ombla források, Cannosa, Gruzs, mellyel villamos vasút köti össze, a Szt. Jakab kolostor, Fort Imperial, Cavtat kotori öböl, stb. Szórakozásul szolgálnak: teniszpályák, futballpálya, motoros- és vitorlás-kirándulások, evezés, halászat, mozi, Cercle des Étrangers. Vasúti és hajóállomása Gruzs. Vasúttal az utirány Szarajevón, Mosztáron keresztül vezet, hajók (gyors és teherhajók) hetenkint többször közlekednek Trieszthől és Szusákból.

Liptk, Jódos, alkalikus, 64° C. forrása révén világszerte ismert és értékelte gyógyfürdő, Pakrac közelében, Szlavóniában. Gyógyhatását már a rómaiak is ismerték. Gyógyjavalatai: idült izom- és ízületi csúsz, neuralgiák, izzadmánnyok, ízületi merevség, görvélékör és lues. Mint ivókúra hatásos gyomor- és bélhurutoknál, máj- és vesekövek, hólyaghurutoknál. Gyógytényezői: ivó- és fürdőkúra, iszapgyógyulások, hydrotherápia, kvarechbegarzás. Diétás konyha. Liptken a Fürdőigazgatóságának 3 szállodája van és ezeken kívül még számos magánzálloda és villa áll rendelkezésre, úgy hogy itt a legegyszerűbb és legmagasabb igény is kielégítésre talál. A fürdőnek gyönyörű parkja van, de sok szép kirándulásra is nyílik alkalom. A fürdői élet nagyszabású: színelőadások, mozi, rádió, táncestélyek stb. Liptk vasúti állomás. Nyitva egész évben.

Rogaška-Slatina. Az S. H. S. királyság legnagyobb legmodernebb és világszerte ismert gyógyhelye. Bájos völgyben fekszik a Magas Wotsch és Donati hegyek között, dus erdők által körveszeve, melyeket minden irányban gondozott sétautak szelnek át. Világhírű alkalikus sóforrások: a Donati, a Stúra és a Tempel források. Idült gyomor- és bélbántalmak, a gyomor secretió zavarai, bélrenyheség, hurutos sárgaság, epekő, cukorhaj, elhízás, köszvény, hólyaghurut ellen nagy-

szérű hatással bír. Az ivókúrán kívül be van rendezve szénsavas-, tenyő-, gőz- és hőfürdővel. Modern hydro-, electro-, mechanotherápia. Zanderterem inhalatorium, diétás konyha. — Nagy nap- és légfürdők, uszoda. — Rogaška Slatina 16 szállodájában 650 szoba áll a vendégek rendelkezésére, úgy az egyszerű, mint a legkulturáltabb igényeknek megfelelően. Orvosok, gyógyszerár. Eredett park, gyönyörű sétány, hangversenyek, mozi, rádió, táncestélyek. Négy étterem kávéház, tejesarnok, bodega, stb. stb. A bécs—trieszti fővonal Grabelno állomástól szárnyvonal vezet a fürdőbe, a nyári szezonban közvetlen kocsik Budapestre.

A pünkösdi póstyéni agyaggalmlövő verseny

A pünkösdi ünnepek alatt került lebonyolításra a Pestyén-fürdői újonnan átalakított lövőpályán az ezidőig nemzetközi agyaggalmlövőverseny. A verseny jól sikerült és nagyban tulszárnyalta a tavalyit, ami az agilis rendezőség munkájának az érdeme.

A versenyt a kedvezőtlen időjárás ellenére több ezer ember nézte végig, köztük sok előkelő külföldi fürdővendég. Így a berlini kamaraénekes Tauber Richard, Sir Raymond Green volt angol miniszter és neje, a sportkedvelő amerikai lady Stewart Emma San Franciskóból és a stockholmi Claes Virgin.

A nagyszámú nemzetközi mezőny hatalmas küzdelmet vívott és a versenyzők előrehaladt, tökéletes tudásáról tettek tanúságot.

A mezőnyből ki kell emelni Massányit (Galanta), Baumgartent (Bécs), Dr. Rosenberget (Norvégia), báró Tintit (Bécs), Verőt (Nyitra). Részletes eredmények a következők:

Pöstyén 1929. évi bajnoksága:

1. Massányi (Galanta), 2. Vrabec, 3. Richter (Prága), 4. Verő (Nyitra), 5. Baumgarten (Bécs).

I. — 5. agyaggalmlövés — 15 m. — Sorozatszám korlátlan

1. Verő (Nyitra), 2. Baumgarten (Bécs), 3. Szulovszky (Bratislava), 4. Báró Tinti (Bécs), 5. Masek (Prága).

II — 10. agyaggalmlövés 15 m. — Sorozatszám korlátlan. Az 5 legjobb sorozat számít.

1. Baumgarten (Bécs), 2. Klement, 3. Richter (Prága), 4. Dr. Rosenberg (Norv.), 5. Báró Tinti (Bécs), 6. Krupéc (Pöstyén).

III. — 20. agyaggalmlövés 15 m. — A sorozat 3-szor ismételtető.

1. Massányi (Galanta), 2. Havor (Trencsén), 3. Szulovszky (Bratislava), 4. Vrabec, 5. Strasser (Pöstyén).

A versenyt nagyszabású bankett követte, amelynek keretén belül kerültek kiosztásra a díjak.

A jól sikerült agyaggalmlövő verseny után határozott érdeklődéssel várják a 22-től 26-ig lezajlásra kerülő francia bízetalamb lövőversenyt.

HOTEL F. RADEZKY

HINTERBRÜHL. Wientől 25 percrenyire.

Elsőrangú ház. Renoválva, — kitűnő konyha, 100 gyönyörűen berendezett szoba, lakosztályok, hideg, meleg víz. Központi fűtés. Jazz-band. Bar. Tánc. Kert-étterem. Saját autójárat. Garage a strandfürdővel 10 percrenyire. Teljesítmény: M. ULBING

A tengerparti óshórvát emlékek. A »Jugoslavenski Turizam« most megjelent májusi száma Dr. M. Abranić európai hírvé regész munkáját közli »Aitkroatische Denkmäler« címen. Tengerparti emlékeinkről ez az első németnyelvű ismertetés, amely az ország kulturpropagandájának tesz megbecsülhetetlen szolgálatokat, minhog eddig csak az idegen, tehát római és velencei emlékekről jelentek meg ismertetések és az a sok idegen, aki az adriai tengert felkeresi, nem is tudott ottani emlékeink létezéséről. Dr. Abranić ismertetése gazdagon illusztrálva 4—5 folytatásban jelenik meg a »Jugoslavenski Turizam«-ban.

Ennek a kiválóan szerkesztett folyóiratnak májusi számában megjelent még F. Copeland tollából angol nyelven a »Jugoslavia the Land of Contrasts« című ismertetés is, valamint J. Böhm német író munkája »Aus Südserbien durch Montenegro zur Adria« címen. Azonkívül »Kis szállodák létesítése szövetségi alap« címmel nagyon érdekes szakkikről arról, hogy miként lehetne kis költséggel és gyorsan új szállodák létesítésével az Adria nagy szálloda- és penzióhiányon segíteni, ami annál is inkább nagy fontossággal bír, mert az Adria idegenforgalom emelése az egész országnak elsőrendű gazdasági érdeke.

A vaskos füzet tartalmát sok érdekes cikk és kép egészíti ki.

A »Jugoslavenski Turizam« az adriai tenger minden barátjának és ismerőjének szívesen olvasott lapja. Előfizetési ára 100 dinár. Mutatványszámot készséggel küld a kiadóhivatal.

Hotel Schweizerer

Rogaška Slatina. — Új, modernül berendezett szálloda a fürdő központjában, sz. p. na os szobák, diétai us étterem, kávéház. — Fővilágosítással készséggel szolgál. Fr. Ozem, tulajdonos 5618

INTERNÁTUSOK ÉS TANINTÉZETEK Svájc:

Genève-Vernier (Suisse, Schweiz)
Penzionátus: „Bel Ebat“
Fiatal uri leányok részére.

Gyönyörű, egészséges fekvés. Francia nyelv tökéletes oktatása. Sportalkalmak. Kitűnő berendezés és ellátás. Szigorú felügyelet. Prospektus a Bácsmegeyri Napló kiadóhivatalában

Lausanne-Prilly „La Semence“

Penzionátus és háztartási iskola

A francia nyelv tökéletes elsajátítására kitűnő rendszer. Kézimunka és iparművészet. Festés. Zene. Háztartási és főzőiskola. Nyári és téli sportok. Tenisz. Referenciák. Prospektus kiadóhivatalunkban!

Leányotthon Hinterbrühl bei Wien

Gyönyörű fekvésű, előkelő családi penzionátus (léggöygyfürdő) 25 percrenyire Wientől. Nyelvok, háztartás, zene, sport, társasélet, társadalmi képzés, egyéni oktatás. Vezetők: Dr. Max Baron és Mannsdorff báróné.

PARIS Svájci Leányotthon

Le Rainey, 56, Bd. de l'Ouest

Április 15-től gondos és teljes ellátás 1500 dinár. Érkezőket a vonatnál várjuk. Pályaválasztás esetén tanács és utasítás. Az intézet a praktikus életre nevel, amellyel a legmagasabb fokú világvárosi műveltséget nyújtja. Prospektussal az intézet és Rudolf Mosse Páris szolgálat.

B. NASSAU elismert pedagógus szüneti otthona és internátusa VÖSLAU, Schlumbergerstrasse 20

Német nyelvoktatás Prospektus

Dr. SEIDL GYÓGYPENZIO (KURHAUS) CRIKVENICA

Tengeri-fürdő és klimatikus gyógyhely Egész éven át nyitva!

I. rendű intézet. Központi fekvés a strandfürdőnél és a gyógyparknál. Kényelemmel berendezett szobák balkonokkal és loggiákkal. Fürdők. Fürdővendégeknek gyógyhasználat nélkül is. Május 1-ig mérsékelt árak. Részletes prospektus kívánatra 2406

Dubrovnik. Klimatikus téli tartózkodási hely és tengeri fürdő az Adria déli részén, a dalmát parton. Óségi városka, mely ezer éven át — egész Napoleonig — független köztársaság volt. Nagy múltját sok műemléki heccsel bíró ódon templom és épület hirdeti. Egyik templomában magyar történelmi reliquiákat is őriznek. (IV. Béla, Mátyás király). Az óvárost régi falak övezik, de az újváros ezeken kívül, kertek között épült. Fekvése ideálisan szép, magas hegyek lábánál, a tengerbe nyúló kis félszigeten. Növényzete subtropikus, dus, nagyrészen örökzöld. Klimája az enyhe földközvetleni klímá; az északi Adria hideg borája ide már nem jut el. A nyara talán meleg, de pompás strandfürdője kárpótolt érte, a fürdő Ragusa közvetlen közelében van, neve Kupari Srebrno. A vendégek kényelméről számos elsőrangú és szerényebb szálloda és penzió gondoskodik: árak természetesen különbözők, a teljes penzió ára 70 és 140 dinár között van. Legelőkelőbb szállodája a Hotel Imperial és a Grand Hotel Lapad-szigetén, penziói közül pedig a gyönyörű fekvésű Riviera penzió. Dubrovnik bővelkedik szebbnél-

Tan- és nevelőintézet

a. Szegény Gyermekek Jézusról nevezett Testvérek vezetése alatt

(Lehr- und Erziehungsanstalt der Schwestern vom armen Kinde Jesu) WIEN, XXI., STADLAU, Hardeggasse 65

Az intézet óriási kert közepén fekszik, mely mindenkor a növendékek rendelkezésére áll. Gyönyörű sétahelyek, tennis-pálya és korecsolyapálya. A nagy, tágas, szellős tantermek és hálószobák barátságosan vannak berendezve.

Különös gondallal ügyel a vezetőség a növendékek egészségi állapotára. Betegség esetén a szülők azonnal értesítve lesznek. A beteg növendéket a háziorvos kezeli és a betegápolótestvér anyai szeretettel ápolja.

A Testvérek a legnagyobb gondot fordítják növendékeink keresztény szellemben való képzésére és nevelésére, hogy úgy a családban, mint az életben feladatokat a legdurvább lélekkel végezzék, valamint különös szívet helyeznek arra, hogy tanulók jövő hivatalukhoz szükséges tudományokat a legprecízebben megtanulják.

Az intézetben a következő nyilvánossági joggal felvett tanfolyamok vannak:

1. Óvoda.
2. Ötosztályú nép- és háromosztályú polgári iskola.
3. Kétéves nőpariskola fehér varrásra és ruhavarrásra melynek elvégzői a két év után munkakönyvet kapnak.
4. Háromévfolyamu felsőiskola mely kiképez a háztartás minden ágában beteg- és gyermekápolásban gyermeke-nevelésben, stb.
5. Gép- és gyorsírás, zene és idegen nyelvek.

Felvételi feltételek:

Leányokat 5 éves kortól vesznek fel. Szigorúan megkövetelik: katolikus vallás, romlaniasság és egészség. Felvételnél szükséges okmányok: keresztlevél, ottási- és honossági bizonyítvány, valamint az utolsó iskolai bizonyítvány.

A téli hónapokra csekély összeg fizetendő fűtés és világításért.

Külpén egy hónappal előbb jelentendő be, különben a következő három hónap is fizetendő.

Külön számlán fizetendő: tanszerek, könyvek, kézimunka anyag, könyvtárhasználat, orvosi költségek, gyógyszerek, stb.

Az iskolai kalapot az intézet adja, kívánatra az egyenruhát és fehér blúzát is. A ruhák nem lehetnek nagyon rövidék és mély kivágásúak, de legyenek zsebekkel és akasztóval ellátva. A nyári ujjú könyökön alul örjen. Flór, vagy világos harisnyát nem szabad hordani.

TAN- és NEVELŐINTÉZET

(sárda)
WIEN, XXI., Stadlau Hardeggasse 65.
Gyönyörű és egészséges fekvés, hatalmas kert, modern berendezés. Összes iskolák, háztartás, nyelvek, zene. Teljes penzió az összes mellékkeltségekkel havi 250 schilling, 2000 dinár. Prospektus a kiadóhivatal utján 317

Mi a legszebb Bécs környékén? Hinterbrühl!

Bécsből fél óra alatt érünk ki Hinterbrühlbe, ebbe a pompás színes kis paradicsomba, ahol a természet romantikája a legitalálékonyabb változatossággal adja mindazt, ami szemnek, léleknek, idegnek megnyugtató.

Bécs legmegkapóbb és legkedvesebb vasárnapi kirándulóhelye Hinterbrühl. A város zajos élete után, a nehéz munkával töltött napok, hetek és hónapok után ide vágyózik leginkább a bécsiek serege.

Tulzsfűtött villamosok, vonatok, autóbuszok viszik a közönséget erre a gyönyörű tájra, ahová nyáron át a külföldiek is versengve sietnek. Hinterbrühlnek strandfürdője is van, melyet néhány perc alatt érünk el, azonkívül előkelő szállodája és leánynevelőintézete is.

Szállodáját a közönség jól ismeri és hamar megszerette. Aki erre jár, annak szembetűnik a nagyszerűen fekvő hatalmas épület: a Hotel FM. Radetzky. Az előkelő szálloda, melyet teljesen újonnan renováltak. 100 kitudón berendezett szobával, már az elődény alatt tele szokott lenni. Mindent megtalálunk itten, amire csak szükségünk van: napos fekvőtérasszokat, jazz-bandot, bárt, táncot.

HVAR
(LESINA) - DALMÁCIA
Tengerfürdő és klimatikus gyógyhely
HOTEL PALACE

Teljesen újjáalakítva, Dr. Avelini orvosvezető vezetése alatt. — Legteljesebb modern kényelem, tengerre nyíló kilátás. — Lég- és napfürdőzésre alkalmas szobák. — Kádifürdők tengervízzel. Motorcsónakok. Vízpoló. Tennis. Rádió. Zene. Tánc. Magyar kiszolgálás. — Napi penzió Din. 85-110. Kérjen képes prospektust

De Hinterbrühl egészséges gyönyörű fekvését ügyesen kihasználva, a közelmúltban új, kitudón berendezett leánynevelőintézet is létesült. Hatalmas, sűrűn sorakozó fenyvesek veszik körül a gyönyörű kastélyt, melyet fekvése, a reáboruló csend is előkelővé tesz.

Az előkelő leánynevelőintézet tulajdonosa és vezetője az egykori királyi hercegi oktató tanár, a kitudón híriú Mannsdorf báró dr.

Az intézet, mely a tudományos kérdéseken kívül a nyelv, zene és háztartás tanítására fektet súlyt, már a megnyitás óta számos előkelő család leánygyermekének nyújt kitudón otthont. Az intézet gyakran viszi növendékeit a szémszédes Pécsbe, hogy ott muzeumok, színházak, hangversenyek látogatásával a szórakozás legelőbbet nyújtó eszközeivel szolgálja növendékeinek érdekét.

Biztos vagyok benne, hogy a hinterbrühli nevelőintézet előnyeit nemcsak az osztrák, de a Vajdaság urí társadalma is felfedezi s az intézet növendékei között hamarosan sok vajdasági leány is található lesz.

Forgács Béla

urhau: S ndiho
HOFGASTEIN Legkorszerűbben berendezve. Egészséges fekvés. Kitudón konyha. Mérsékelt árak.

Strandetablissement Werzer
Pörschach am Wörthersee
Karinia (Ausztria)
300 ágyval, 800 méter stranddal, motoros vilóriás és evezős és n k k, leány s, b r, jazz, strand koncertek, tánc s a adban, saját motor gáztrók. Túlja penzió májusban s a unius s, ür. Vél. évez s os nácia és m n ennemillem nyel. és gyűjt. 10 dinár. Részletes prospektusokat kívánatra k szűzre küld az Ig. zgetéség.
A víz átlagos hőmérséklete 24 fokra

PODGORA 'engeri fürdő,
Dalmácia
HOTEL „PRIMORDIA“
n pi penz 70 dinár
A konyha elismert és híres szeptember vezetése alatt. Prospektussal s ölyi z igazgatóság, vagy a Bácsmegeyel Nap ó kiadóhivatala 4919

Morske kupalište PODGORA,
Dalmácia
HOTEL „PRIMORDIA“
Penzion 70 dinara dnevno
Vodstvo kuhinje od zakupnika, bivšega kuhara
Upute kod hotelijera ili u Upravi lista

HEIDELBERG-SCHLOSS WIEBLINGEN
az előkelő leány nevelőintézete
Nagyszerű egészség fekvés. Hatalmas park. Tennis. Nyelvek és iskolai tantárgyak. Korszerű berendezés. Referenciák. Kérjünk prospektust! 613

Leánynevelőintézet Ziegra
GARMISCH-PARTENKIRCHEN
(BAYERN)
Gyönyörű fekvés. Kitudón, modern berendezés. Szigorú felügyelet. Iskolai tantárgyak, nyelvek, zene, sport, háztartás. — Prospektus kívánatra díjtalanul 5310

Dr. H. CHIT SZANATÓRIUMOK
SEMM RING Palace-Sanatorium Dr. Hecht 1000 m.
Semmering-Sanatorium Dr. Hecht (er) előtt Vécsey) 800 m. Pension Dr. Hecht 1000 m. 4002

Rheuma
köszvény
ischias
neuralgiák
feltétlenül gyógyíthatók paraffinnal!
PARAFFIN
gyógy- és kozmetikai intézet
Vel.-Bečkerek
Aleksandrova ulica 23 (Laknitch-bár)
Orvosi felügyelet! 183

Olasz utazási napló

Juliusban:

2. Siena: Ruhabemutató.
8. Róma: Az olasz-amerikai egyesület tanfolyamának megnyitása. Augusztus 31-én végződik.
14. Siena: Idegenek részére rendezett tanfolyamok megnyitása. Augusztus 28-án zárulnak.
14. Firenze: Idegenek részére rendezett tanfolyamok megnyitása. Augusztus 28-ig tartanak.
15. Róma: Szépművészeti kiállítás.
21. Torino: A Monte Nero-i autóverseny.
21. Venezia: A tradicionális Megváltó-ünnepségek.
28. Verona: Lirai színjátékok az arénában augusztus 28-ig.

Augusztusban:

4. Pescara: Autóverseny az Acerbo-kupáért.
7. Fiume: Nemzetközi vásár.
11. Venezia: Éjjeli ünnepélyek a Canal Grande-n.
16. Siena: A II. ruhabemutató.
16. Bolzano: Az Alto Adige-i nemzeti kiállítás.

Szeptemberben:

1. Venezia: Idegenek részére rendezett tanfolyamok megnyitása. A tanfolyamok szeptember 29-ig tartanak.
2. Venezia: Történelmi regattaverseny a Canal Grandon.
6. Venezia-Lido: Nemzetközi motorcsónakverseny.
19. Como és Bellagio: Nemzetközi motorhajózási összejövetel.
28. Siresa: Lóverseny. Október 6-ig.
28. Róma: A 30%-os utazási kedvezmény a pápai jubileumra.

Októberben:

4. Assisi: Szt. Ferenc-ünnepségek.
6. Milánó: Lóverseny a Jockey Club 200.000 lírás nagy díjáért.
27. Milánó: Lóverseny a Sempion Club 100.000 lírás nagy díjáért.

TÖCHTERHEIM SEGEBARTH Svájci leánynevelő intézet Bad Reichenhall (Bajor Államok)

Saját villa, nagy nyönyörű gyümölcsösökben. Lelkiismeretes oktatás. Nyelvek, iskolai tantárgyak, zene, sport, társasélet, társadalmi kiképzés, háztartás. Kívánatra prospektusok és referenciák.
Vezetők: 5309
J. Segebarth és Dr. Ruth Segebarth

Ujabb orvosi vélemény a franzensbadi vasésvány-iszapról. A berlini balneológiai intézet közleményében legközelebb tudományos munka jelenik meg professor Schade, a kieli orvosi egyetemi klinika fizikai és kémiai osztályának vezetője és Haagen dr. tollából »További vizsgálatok az iszapfürdők hatásának kérdéséhez a franzensbadi iszapföld példáján« címen. A munka nagyon érdekes állatkísérletekről számol be, melyek az iszapfürdő-kezelés igen értékes eredményeit mutatják be bizonyos megbetegedéseknél. Ezenfelül egy új módszert mutatnak be a hőátvitelre koloidtestekre iszapfürdőben. A kieli egyetemi orvosklinikán végzett összes kísérleteknél franzensbadi iszapot használtak a fürdőkhöz és pakolásokhoz.

A »Maria-Grün« szanatórium megnyitása. Pár hónapon át zárva volt a kitudón híriú szanatórium, mely eddig is a vajdasági közönség egyik legszívesebben látogatott helye volt. A gyógyintézet, mely Ausztria neves szanatóriumai között is vezetőhelyet tölt be, a kiváló orvosi tekintély, Stiehl Erich dr. tulajdonába ment át, aki mint vezető-főorvos fogja irányítani a szanatórium orvostechnikai részét. A népszerű szanatórium május 15-én megnyílt s mint halljuk, már most is számos vendége van.

Scheveningen fürdőt évről-évre a világ minden részéből több és több vendég látogatja és mindig viszatérnek Scheveningen hűsége tőrszvendégei. Hollandia drágaságáról szóló mese ma már a múlté. Scheveningen ma már mindent nyújt, amit egy világfürdő nyújthat és — olcsón. A nagy szállodák, a Palace, d'Orange, Kurhaus, Grand, Savoy és Rauch a legkényesebb izlést is kielégítik és a kevésbé teltefs emberek számára is megközelíthetők. Amellett sehol sem fesztelenebb a fürdőélet, mint Schvemingenben. A szállodából vagy penzióból fürdőruhában és köpenyben lehet a fürdőtelepre menni. Az évről-évre növekvő fürdőtelep közepén egy pavillon épült, ahonnan az egész nyüzsgő strandélet áttekinthető. A fürdőtelep június 1-én nyílik meg.

Prof. BUSER
LEÁNYINTÉZETEI
Svájc vezető háza
TEUFEN, St. Gallen mellett. Társalgási nyelv: német
CHEXBRES, Lausanne mellett. Társalgási nyelv: francia
Szállók, kik leányait egészséges, barátságos és megbízható nevelésben akarják részesíteni, ne mulassanak el prospektust kérni 4242

PENSION „SEGRETL“
Maria-Wörth, a wörthi tó partján
Gyönyörű fekvés. — Szép szobák. — Elismerően jó konyha. — Olcsó árak

FIGOL

a legkitünőbb háziszser a bél és gyomor mindennemű megbetegedései ellen. — Gyógyerejü tengeri növényekből és fügeből készül. — Készíti és postán szétküldi Dr. SEMELIC gyógyszerész, Dubrovnik 2. Ára üvegenként 40 dinár, 3 üveg 105 dinár, 8 üveg 245 dinár.

TÁRCA

A szőregi malmok

Írta: Móra Ferenc

Valamikor régen, lehet már annak háromszáz esztendeje is, két vizimalom őrlötte a szőregiek buzóját a Tiszán. Egyik a felvégen, másik az alvégen. Csendes nyári éjszakákon behallatszott a szavuk egész Szegedig. Tisztán meg lehetett érteni a felvégi malom haragos pattogását:

— Török molnár; papucshan jár, török molnár; papucshan jár.

Az alvégi malom pedig azt kattogta vissza szép csendesén:

— Magyar molnár; lisztes zacskó, magyar molnár; lisztes zacskó.

Volt is ok arra, hogy így feleseljenek egymással a szőregi vizimalmok. Török világ volt akkor erre felé. Vegyest laktak a falvakban magyarokkal a turbános atyafiak, még pedig szép békeességben. A török csak ellenségnek volt embertelen, de ha letelepedett valahol, a légynek se vétett. Végezte a maga dolgát és nem avatkozott a máséba.

Szőregen az alvégen ütöttek tanyát a törökök. A felvégi magyaroknak soha semmi galibát nem okoztak. Volt külön templomuk, külön pékjük, külön mészárosuk, külön eszmadiájuk. Még külön molnáruk is volt, a becsületes Kucsuk bég.

Valamikor vitéz katona volt ez a Kucsuk bég, de kivéült belőle és beállott vizimalnárnak. Áldott jó ember volt máskülönben, koldust, vándorlót egyformán megvendéglent, ha atyafia volt, ha nem, de mikor a magyar molnárt meglátta, elfutotta a mérög.

— Hej, de szebb volna a világ e nélkül a lisztes zacskó nélkül! Ha egymagam volnék a szőregi molnár, azóta lapáttal hányhatnám a rézgarast!

Máté gazdának hívták a magyar molnárt, ez is olyan emberséges ember volt, hogy kenyérrre lehetett volna kenni vaj helyett. Egész nap danolt, füttyölt, csak akkor keseredett el, mikor Kucsuk bég malnárnak a szavát meghallhatta:

— Hej, ha ez a papucsos molnár nem volna a világon, azóta tele volna a ládafia ezüst huszassal!

Addig-addig feleselt egymással a malom, hogy egyszer csak mind a kettő elhallgatott. Kanizsai menekülők hozták a hírt, hogy valami ellenséges gyülekezés közeledik a falu felé, nagy robbajjal, mint a jéges eső.

— Fussunk, ki merre lát, — rebentek szét a szőregiek s mire a martalóhad megérkezett, csak az üres falut találta. Azon aztán ki is töltötte a mérget, fölégette az egészét. Olyan világ volt akkoriban, hogy egy esztendőben kétszer is megesett egy faluval az ilyen mulatság.

Máté molnár is a nyakára vette a világot, de előbb körülnézett a Tiszaparton, hogy elrejtethetné-e valahová a pénzeszközét, amit nem akart magával hurcolni a bujdosásba. Biztos helyet keresett neki, hol rossz ember rá nem akad, de ő egyszeribe rátalált, ha valaha visszakérül.

Ahogy ott nézelődik a vízmentén, egyszerre nekiütődik egy odvas öreg fűzfának. Töve a vízben fűdött, derekáról hosszú mohaszakáll lebegett s e közül ásitott ki a fekete odva, mint valami nyitott száj.

— Megörzöm én a pénzed. Máté gazda, ugy sincs egyéb dolgom, — lengette a szakállát a fa.

— No, majd meglátjuk — lépett az oduhoz a magyar molnár s beleresztette a pénzes zacskóját. Aztán levágott a fáról egy ágat vándorbotnak s azzal — kebelén kenyerre, hátán háza — nekivágott a világnak, így ment ez akkoriban.

De alig bucsuzott el Máté gazda az öreg fától mindjárt odalépett a török molnár. Vászontarisznyába rakosgatott pénzének ő sem talált jobb helyet, mint az odvas fűzet. Csörrent a pénz, mikor leeresztette s odaütötte a másik zacskóhoz.

— Mi lehet ebben? — kíváncsiskodott a török és hirtelen visszakapta a pénzt.

De aztán mégis megemberelte magát és belenyúlt az oduba. Ki is húzta belőle a magyar molnár vagyonszáját. De vissza is eresztette a magáéval együtt.

— Nini, — simogatta a hosszú fehér szakállát — Más okos ember is idetette a pénzt. No, akkor én is ide tehetem az enyémet.

Betakarogatta a zacskókat száraz falevéllel, hintett rájuk egy kis homokot is, azzal összecsatlantotta a papucst s meg se állt Beogradig. Ott laktak az atyafiak, azoknál húzta ki a telet, tavasszal aztán megindult visszafelé.

Már akkor a többi szőregiek is haza szállingóztak. Ámbátor nem igen volt haza a haza, mert csak a kor-

mos falak meredeztek a falu helyén, újra kellett építeni az egészét.

Piros tavaszi hajnalon Máté gazda is előkerült. Ment egyenesen az öreg fához, amely megírissült koronájával biztatva intgetett felé:

— Ne félj, megvan a pénzed.

A molnár gazda benyúlt az oduba s nagyot dobant örömben a szíve ahogy megmarkolta a zacskót Annál jobban megdöbönt, mikor kihúzta.

— Ez nem az én zacskóm! — nézegette bosszusan.

Megint benyúlt az oduba s addig kotorászott benne, míg meglelte a magáét is. Akkor aztán gondolkodni esett; mivéví legyen most ezzel az idegen pénzzel?

— Talált jószág, nekem szánta az Isten. Olyan malmot csináltak rajta, hogy a király is azon örülhet a kalácsnak valóját.

Azzal a bekecse alá gombolta a zacskót, de akkor hirtelen akkorát dobant a szíve, hogy szinte meglátorodott bele.

— Máté, Máté, aki idetette a pénzt, el is jön érte! Ó se bántotta a tiedet, te se bántsd az övét!

Megszégyelte magát Máté gazda nagyon s visszacsuszította a helyére az idegen zacskót, hóna alá csapta a magáét s megindult a falu felé.

Hát ahogy megfordul, jön ám neki szembe Kucsuk bég, de olyan sebesen ám, hogy csak úgy patakzik a verejtéke.

— No, te is megkerültél, te papucsos molnár? — mordult rá mérgesen Máté gazda.

Kucsuk molnár sietett előkotorni a zacskóját, csak azután vágott vissza harapósan:

— Meg ám, te lisztes zacskó!

Máté meg, ahogy meglátta, mit csinál a török, csudálkozva csapta össze a kezét:

— Hát a tied volt a másik, Kucsuk bég?

— Hát a tied volt az egyik, Máté gazda?

— Hát ilyen emberséges ember vagy te, szomszéd?

— Hát van tenálad becsületesebb ember, testvér?

Karonfogva ment be a két molnár Szőregre s többet szét se váltak. Összetették a pénzüket, ketten építettek egy malmot, közösbbe kerestek halálukig. Csendes nyári éjszakában egész Szegedig behallatszott a malmuk kattogása:

— Sze-re-tet, bé-kes-ség, be-csü-let, tisz-tes-ség...

Eredeti francia
Eclair Vermorel
a világ legjobb permetezője!

Vezérképviselét
Barzel D. D. Subotica
Kapható mindenütt!
Kérjen árjegyzéket!

Morvai és Molnár
műkö- és cementárúgyár, Subotica (a vasúttal szemben)
Elvállal mindennemű műkö-, vasbeton- és cementmunkát, készíti egy és többszínű cement- és mozaiklapokat, valamint drótbetétes és csömszölt betoncsöveket.
Árajánlattal díjmentesen szolgál 510

Helyi képviselőket keresünk az SHS kisebb helységeiben jól bevezetett gallérok eladására

Olyan urak, akik ebben a szakmában már gyakorlattal bírnak és szakmabeli ház részére már tevékenykedtek, küldjék eddigi működésüket és a referenciákat feltüntetve ajánlataikat „Wien 61 N” jellegére a Jugosl. Rudolf Mosse, Zagreb, Zrinjski trg 20 címre. 549

Legjobb minőségű
gyermek kocsik
nagyban és kicsinyben gyári áron kaphatók
F. KOVAČI DRUG
cégnél
Subotica
a „Viktoria” gyermek kocsigyár vezérképviselője

Olcsó árak! Olcsó árak!
Fűzők, orvosi rendelésre haskötők, a legmodernebb kivitelben
GUTAI-nénál
VII., Ostojiceva ulica 32.

Eredeti jegyű
„DEERING”
mezőgazdasági gépeket, kéveket, kaszálógépeket, szénagreblyéket, ezeknek tartalékalkatrészeit, továbbá
„INTERNATIONAL”
védjegyű automobiloikat 2-3 tonna hordképességű, ezeknek tartaléka katrészeit, piaci áron alul részletfizetésre is szállít helyt raktár Zagreb vagy Zemun.
„FERRUS” d. d. za industr. proizvode
Zagreb, Račkoga ulica 1 50/8

Zagrebi nagykereskedő cég
átvenné
jól bevezetett és szállítóképes
malom képviselőtét
Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbít „Gőzmalom” jellegével

Cséplési célra ajánlok
trifaili darabos szenet
a szokásos fizetési feltételek mellett
Kérjen ajánlatot
SIPOS SANDOR SUBOTICA
I. Sokolska 6. — Telefon 868. 2898

Kir. állami gyógyfürdő

TOPUŠKO

Vasútiállomás a Caprag-Karlovci vonalon. Legradíóaktívabb hőforrás az országban. Világhírű iszapfürdők. Villanykezelések. Nagy Zander-intézet. Liszta levegő. Gyönyörű környék. Javulva: reumatikus betegségek, csuklás, isiasznál, neuralgiánál, női bajoknál. Kitűnő gyógyeredmények. Idény május 1.-től szeptemb. 30.-ig. Ténylegesen és nyugdíjállománybeli állami tiszviselők május 1.-től június 1.-ig és szeptember 1.-től szeptember 30.-ig 50 százalékos engedményt kapnak az összes mellékletmennyékből, június 1.-től augusztus 31.-ig ebben a kedvezményben csak a tényleges tiszviselők részesülnek. A nagy kereslet miatt ajánlatos szobáról már most gondoskodni. Mindennemű felvilágosítással szolgál a 3405 Fürdőigazgatóság

Kékkő 99%
Zöldpor 75%
legolcsóbb árban
Sugár Manónál
Telefon 47

Jó és olcsó könyvet csak a Minerva könyvnyomtatásban vehet!

Parkett-gyári tölgyhulladék **I-a tűzifa** 100 kgr.-ként házhoz szállítva **30** dinár. Nagybeni vételnél nagy árengedmény **J. Vujković i Drug** Subotica Tel. 6-69

NYILT-TÉR

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, kik forrón szeretett és imádott

Gyuszikánk

elhunyta alkalmával bármily módon részvételüket fejezték ki, ezúton mondunk hálás köszönetet. Subotica, 1929. május 24.

5:19

Reményi-család

Oglas

Za nasipavanje udolice na putu u Čikeriji, potrebnje su zemljoradnje, koje će se izdati u akort.

Reflektanti neka se prijave u Gradskom Gradjevinskom Odeljenju, gde će dobiti potrebnje upute.

Za izvršenje toga posla odražće se usmena licitacija u kancelariji Grad. Gradjevinskog Odešenja na dan 28. maja 1929. godine u 11 časova pre podne.

Subotica, dne 23. maja 1929. godine.

Broj: 8747/1929. sen.

5587

Gradski senat.

Osztrák tanár

felvesz *tullnerbachi* (Wienerwald, 30 percnyre Wientől), *szünidei üdülőtelepén* 10 évesnél idősebb tanulókat, korlátozott számban. Felvételt a *wieni intézet*be a következő tanévre most eszközölhető. Felvilágosítással, prospektussal szolgál: Prof. FABER Wien IV. Kleine Neugasse 12. 5256

Vendéglősök Egyesületének tagjaihoz!

Az egyesület rendkívüli közgyűlését folyó hó 29-ikén szerdán délután 3 órakor tartja meg a »Nena«-féle vendéglőben a megjelentek számára való tekintet nélkül.

5595

Az elnökség.

VÁNDOR A NAGY UTON

VIDOR IMRE REGÉNYE

Sándor bágyadt el persze hamarabb. Margit, amikor öleléseinek lanyhulását észrevette, azt hitte, — tapasztalatlan volt szegény ezekben a dolgokban — hogy Sándor érzelme hidegült el. És ekkor — végzetes hiba — elzárkózott a női büszkeség bolondtornyába. Szerelmi életükben különben elejétől fogva passzív volt. Ha vágyakozása a torkáig dobogott is fel, soha az első lépést, az első mozdulatot meg nem tette. Csak várta. Epekedve, reszkető belső izzással, de külső nyugalommal. Az elhídeglési folyamat így Sándorban minden akadály nélkül folytatódhatott. Margit nem értett ahhoz, hogy a maga elajándékozással való takarékoskodás által mindig elevenen tartsa a vágyakozás parazsát. Sokkal becsületesebb, egyszerűbb és nyitabb volt. Egészen odaadta magát. Sándor — hiszen tapasztalatlan gyerekmber volt ő is — valami rendkívülit, csodásat várt a házasság intimitásától. Addig ivott a csodaserlegből, amíg a fenekére ért, és aztán látta, hogy már nincs semmi új, amit várhat. Mivel pedig nála minden a képzeleten keresztül jutott tudatába, mihelyt megszűnt az inger — a csodavárás — amely a képzeletére hatott, lehiggadt az érzés.

Ha új élt csirája fakadt volna öleléseik nyomán, házasságuk természetesen, megszokott, sablonos mederben folyt volna tovább a születendő gyermek felé. De mert csókjaik tüze ellángolt a nélkül, hogy új élet szikráját gyújtotta volna meg, külső körülmények és elki berendezésük szabta meg házasságuk útját, irányát.

A külső körülmények nem voltak kedvezőek. Ez az idegen, primitív társadalmi berendezésű alföldi város — lakóhelyük — olyan volt, mint egy éjjeli vonat. Sándorék az élet pénztáránál második osztályra váltott menetjeggyel akartak oda beszállni. De minden fűke, ahova csak bekukkantak teli volt. Ahol létt volna ülőhely, ott végigfeküdtek az ösutasok, a benszülőttek, akik már a kezdő állomáson szálltak fel. Sehol be nem hívták őket. Érezték, hogy mindenütt csak zavarnak. Egyideig így a folyosón álldógláltak. De hosszabb utra ez fásasztó és bosszantó. A látogatásokkal voltak elsősorban megakadva. Kell-e, nem-e? Sándor tapogatózott nő kollégáknál, de a kapott válaszoktól nem lett okosabb. Egyik azt mondta, hogy mindenütt levezítették, a másik azt, hogy sehol. Tanakodtak. Végre abban

állapodtak meg, hogy nem tesznek látogatásokat »státszvizitet«. Van okuk is erre: Sándornak szigorlatra kell készülnie és így nem érnek rá társadalmi életet élni. Már karácsony lesz nemskára — az első a házasságban és az utolsó az egyetemen — és még nem volt könyv a kezében. Fédig rem volt ideje. Ezt igazán mindenki beláthatja. De majd most! Megvette a könyveket és nekifeküdt először az egyháziognak. De nem ment a dolog.

Margit, szegény, olcsó kis paraszteselédéllel délelőtt a háztartással kínlódik. Zökken ám nagyokat a háztartás. Hol sok, amit vásárol, hol kevés. Hol megé az étel, hol nyers. Meg kell azt tanulni, ha nincs az embernek jó szakácsnéja. Délután, amikor ráérne, egyedül van, míg az ura — hat óra után — haza nem jön a hivatalból. Ugy várja ezt az időt, mint a rab azt az óráját a napnak, amikor a fegyház udvarára friss levegőre viszik. És most ezt is elveszti. Az ura tanul és ő szótlanul ül. Próbál olvasni. Ami regény van a könyvek között, azt már egyedülötte alatt kézszer is elolvasta. A viának szorgalmasan ír leveleket, de ezt is délután — mily hosszú egy délután! — végzi. Most az időközben szállított világtörténet első kötetén gubbaszt és nézegeti a főcímek és assziriainak rekonstruált templomait. De gondolata másutt van. Anyi beszélni és mesélni valója van egy fiatal asszonykának. Ami egész nap felegyülemlik benne. Ami az ő kis világában történik és ami őt mindenkiféle elsősorban érdekli. Háztartási ügyek, örökök és bajcskák, a holnapi ebéd, a szomszéd rejtelmes életéből elcsúszott apróságok és panaszok és a család. Ezt mindet el kellene mondani. De hallgatni kell, mert az ura tanul. Ez így tart félóráig. Aztán Sándor véletlenül felé és Margitnak belső könnyektől fátyolos szemével találkozik. Feláll és ölébe veszi kis feleségét. És erre megere a szó. Aztán barátja, vagy csak ismerőse sincs az asszonykának, akivel a divatról, kalapról, ruhákról, szükséges átalakításokról és egyéb ilyen dolgokról beszélni lehetne. Pedig ezt is meg kellene tárgyalni. Így ezt is a férjnek kell meghallgatni. Nem is olyan érdektelen. Sokat lehet tanulni olyat, amit legényember nem tud. Hát így végződik a tanulási kísérlet. Nem baj. Majd csak meglesz ez is. Egyszer nekifekszünk és bekapjuk az egészet.

Mégis rossz így teljesen egyedül, minden társaság nélkül. Különösen az asszonynak. A férfi elég jól megvan nélküle is. Egész nap mégis

Szeszesital-
nagykereskedés vidéki városban
keres megbízható
expedíciós tisztviselőt

A fizetésen kívül szabad lakást adunk. Csak tejesen megbízható szakembere reflektálunk, aki megbízható árat igazol is tud a Árona or. Z. — 19337* jellegre PUBLICITAS D. D. Zagreb, Ginduljeva 11 címre küldendők. 563

Mesni Školski Odbor u Padeju.

Br. 122.

Oglas

Mesni Školski Odbor u Padeju, srez vel. kikindski raspisuje ofertalnu licitaciju za nabavku 9 (devet) vagona á 10.000 kg. I. kl. bukovih cepanica bez oblica, truloži i panjeva ab železn. stanica Padeju. Rok lierovanja do 1. IX. 1929. g.

Propisno snabdevene ponude podneti na gornji naslov do 15. (petnaestog) juna o. g. kada će se ofertii otvoriti. Kasnije pristepeli i propisno netaksirane ponude neće se uzeti u obzir.

Uslovi plaćania mogu se videti svakog dana u kancelariji m. šk. odbora u Padeju.

5489

Mesni Školski Odbor u Padeju

Rádióaktiv termálfürdő
RIMSKE TOPLICE

(Römerbad)

Kitünő hatású reuma, csusz, köszvény, isiad, idegesség és női bajok ellen. — Szezón májustól októberig. Pansió az előszobában 60 dinár, a főszobában 80 dinár személyenkint. Prospektus ingyen. Fürdőigazgatóság

— Az ördögbe a mi mester-ségünkkel! Mindenütt ilyen Javor acéltredőnyök vannak, amelyekkel nem tudunk elhárni.

Josip Javor
legna yobb redőnygyár
Osijek I, Kokotova 49. Tel. 613

csak emberek között van a hivatalban. De az asszony...

Az uccájukban lakott egy kolléga. Császi János. Szikár, hosszú ember. Magasszáru csizmát hordott. (Irigyelte is ezért Sándor, amikor a kalucsnija lemaradt a lábáról, mert úgy beheragadt a sárba, hogy bajban volt amíg kipiszkálta. Aztán vihette egész uton a kezében.) Ugy kezdődött a barátkozás, hogy együtt jártak haza hivatalból. Utközben beszélgettek. Egyszer déiben — napos őszi időben — Margit az ura elé sétált az uccájukban. Ekkor Sándor bemutatatta Császit. Az asszonyok meg egy ünneppon délután ismerkedtek össze. A főtéren találkoztak a két család. Megálltak egymással. Császiné sovány, fénytelenül sárga haju, szögletes arcu, lapos mellű asszony volt, majdnem olyan magas, mint az ura. Ugy öltözködött, mint a jobb »polgárok« asszonyai. A tipikus fekete selyemruha — ünneplő — és az elmaradhatatlan vastag aranylánc. Nyolc-éves házask és két gyerekiük van. Az asszony apja mozdonyvezető és annak a házában laknak. Vagyis inkább a sajátjukban, mert az öreg, amikor özvegy lett, rájuk íratta a házat. Barátságos, kedves népek voltak ezek a Császiék. Abból a fajtából, amely szívből örül a vendégnek és nem tudja, mit rakjon elébe. Hazament erőszakkal becipelték Sándorékat. A vizitszobába vezették őket. Leültették a faromás ripszdivánra az ovális fényezett asztal elé, amelyen horgolt nagylyukas cernaabros volt. Album is volt az asztalon, családi fotográfiákkal. Császi rögtön egy üveg bort — saját termés — tett eléjük. Alig bírták elkerülni, hogy vacsorára ott ne marasztalják. Azon-tul gyakran járogattak egymáshoz. Margitnak hasznára volt ez az ismeretség. Sokat tanult a háztartás dolgaiban tapasztalt Császinétől. — Egyébre ugy sem volt jó, konyhán kívül — ebben a malacok és a baromfi is bent volt — csak a gyerekei érdekelték. De mégis ember — asszony — volt, akivel beszélni lehetett. Császinak minden szombaton este kimenője volt. Ezt az asztaltársaságával töltötte a »Zenélő órában.« Kis földszintes kocsmá a megyeház közelében. Ablakai földig érnek. Nem az öregesgtől görnyedtek le — bár ez sem volna csoda — hanem az uccát töltötték fel. Forgácskarika függött az ajtó fölött és őt garádicson kellett lemenni. Sokat mesélt Császi erről a helyről Sándornak meleg szeretettel és színt áhitattal. Városi és megyei urak járnak oda, meg a bíróságtól. Igérte, hogy Sándort elviszi. Meg is valóította ígérte.

(Folyt. köv.)

A vér erősítésére és felfrissítésére!

Most van erre leginkább **szükség!**
A véregerősítésre mindenkinek szüksége van főleg **vérszegényeknek** akiknek nincs **étvágyuk** kiknek **gyenge az idegzetük** akik a tél folyamán valamilyen **betegségben** szenvedtek elsősorban az **iskolásgyermekeknek**

A véregerősítésre legjobban ajánlható az

„ENERGIN“

kina vasbor

ENERGIN kina vasbor kapható a gyógyszerárakban és drogériákban, 1/2 literes nagy üveg 40 dinár. Postán szállítja a Laboratorij „ALGA“ Sušak. 3 nagy 1/2 literes üveg 128 dinár, 6 nagy 1/2 literes üveg 248 dinár és 1 üveg ingyen.

Orvosi szakvélemény szerint gyermekeknek 3 nagy üvegre van szükségük, naponként 3 kanállal, étkezés előtt, felnőtteknek 3-6 üvegre szintén 3 kanállal naponként étkezés előtt. Magyar és német nyelvű használati utasítás

Egy üveg 1/2 litert tartalmaz

5174

OMEGA
NOVISAD

Pénztári és ellenőrző tömbök mindennemű eladáshoz. — Belföldi gyár a világ legtekintélyesebb gépeivel felszerelve. — Olcsóbb mint a külföld

5114

Minden gép

csak akkor tehető ki legnagyobb teljesítőképességet, ha összes alkatrészei a legjobb minőségűek és a legnagyobb mértékben megbízhatók.

A jó felverőkészülék legfontosabb alkatrésze a jó lámpa.

Fiataltítsa meg régi verőkészülékét:

Szereljen bele meg ma PHILIPS „MINIWATT“-lámpákat.

PHILIPS NORMALSERIE PHILIPS WUNDERSERIE PHILIPS SUPERSERIE

A legtekintélyesebb hangfogás

PHILIPS

MINDEN RÁDIÓ-KERESKEDÉSBEN KAPHATÓ VEZÉRKÉPVISELETI LERAKAT:

Szerbia, Csona, Cser, Vajvodina és Szirm részérei: Vukovik, d. Beograd, Knjeginja Ljubica 5.
 Szlovénia, Dalmácia, Szlavónia, Horvátország, Bosna és Hercegovina részérei: Novi S. d. Zagreb, Gunduličeva 25 szám.

» CROATIA «

BIZTOSÍTÓ SZÖVETKEZET ZAGREBBEN ALAPITOTTA ZAGREB FŐVÁROS 1884-BEN

Foglalkozik a biztosítás összes ágaival.
 Főügynökség B á n á t területére
VEL. BECSKEREK, Aleksandrova ul. 1.
Bukovác-palota, I. emelet
TELEFON 208

5248

Sátrakat gyárt Nyugágyakat
 Kerti ernyőket Táborigyákat

Makso Šalgo K. D. Osijek és Beograd Kralja Petra 13

Forradalom
 az asztalos iparban!
BUTOR-FA
 BŐVEBB FELVILÁGOSÍTÁST AD
 DRUŠTVO ZA OBRATNE POTREBŠTINE
 OSIJEK

S. MÜLLER I SINOV
 első horvát
 billiárdasztalkészítők
 Zagreb 279

UJ BUICK és CITROEN automobilonok
 4 és 6 hengerekkel. Használt generáljavított autók, Citroen csukott-nyitott, Fiat 502-503 kocsik, Ford luxus és teherautók, leghosszabb lejárati részletfizetésre kaphatók. Használt autókát becserelek

KAIN LAJOS
 Buick-Citroen képvisellete
 SUBOTICA, Városháza épület

Sütemény 2 din.
 Haboskávó sütemény 5 din.
 Fagylalt egy szelet 3 din.
 Alkalmi és lakodalmas Torták olcsón 5408

„MIGNON“
Institorisz Sándor
 ujjonnan megnyitott cukrászdájában SUBOTICA, Strossmajerova ul. 22 Halpiac, Faragó mészáros mellett

Ne menten ki-l-földre lábajával
 mert külföld jön ide

KLEIN JENŐ
 orthopéd-cipőszobrász
 Subotica, barátok temploma során ahol OLCSOBBAN kap mérték után cipőt, mint a gyári cipő. Javítások legolcsóbban és leggyorsabban készülnek

Eladó birtok
 Sentin, a városhoz 6 kilométerre, 40 lánca prima szántóföld anyával, gazdasági felszereléssel eladó. Felvilágosítást nyújt: Olajos Illéné, Sentin, Kraljina ul. 15. 5554

Hirdetéseket
 Sentin a Bácsmegeyi Napló részére

Molnár Sz. Vince
 könyvkereskedése vesz fel.

CSANTAVIREN
 A BÁCSEMEGYEI NAPLÓ RÉSZÉRE
HIRDETÉSEKET
 eredeti díjazás szerint FÉLVESZ

DÉR ANTAL
 a Bácsmegeyi Napló bizománya

KRAPINSKE TOPLICE

Zagreb mellett, 42 C. természetes meleg termálforrások és iszap kiváló hatású gyógytanak csisz. létesít. remnát, női hajókat, stb. Az első és utolsóban jelentékeny árneméklés, novemberben 20 napos tartózkodás (szoba, étkezés, fürdők, illatfűtők) 1200 dinár pánzalárban. Reményes autóbusszforgalom, jó ellátás. mérsékelt árak. Szerzőkérlet április 16. Prospektus

SLAVEKS FURNIROKAT
 legutányosabban szeresheti be
SLAVEKS D. D. ZA ŠUMSKU INDUSTRIJU
 Zagreb, Brod n/S vezérképviselőjénél

LUDWIG HUBERT SIN, NOVISAD
 Cara Dušana 33. Postafiók 25

Üzlethelyiség
 fűszerkereskedésnek megfelelő, elsőrendű hely, berendezéssel együtt a Palicsi úton (menhellyel szemben) **azonnalra kiadó**

Bővebbet a gyermekmekmenhellyel szemben levő keményírógyárban 537

2 szoba-konyha, azonnalra kiadó. Stosova ul. 11. 5497

SOMBORBAN
 a BÁCSEMEGYEI NAPLÓ részére
hirdetéseket
Dr. Szántó Miklós
 Kralja Petra ulica (Bajai ut) 45. vesz fel
 Telefonszám 341

LIFKA-MOZI

Csütörtöktől vasárnapig

2 új attrakció! Szuboticán először!

Folyamkormányos
Szakadatlan derű és kaja filmje

Főszereplő a faképi komikus

BUSTER KEATON
Tigris nyomon

Amerikai kalandor film 2 részben

Előadások kezdete naponta 4, 6 és 9 órakor

Kezdenéljen addig nyomtatványt, míg nem kér
áránját a Minerva-nymodától

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vasárnapok és ünnepnapok kivételével számolt. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár.
Csak felblyegített jellegű leveleket továbbítunk.
Kérdésfeloldásokban vállalkozásunk mellőződik.

Gyakorlott géputazó

lehetőleg nőlen gépészmérnök, aki az autóvezetésben jártas, a szerb, német és magyar levelezésben perfect, azonnali belépésre

állást nyerhet

Csak elsőrendű szakemberek tegyenek ajánlatot „Traktor és autó” jellegre a kiadóba

5552

VÁROSI MOZI

Péntek—szombat—vasárnap:

Az első igaz Oroszországban készült művészfilm
A világ egyik legnagyobb filmművészeti eseménye

Az élő holttest

Tolstoj Leó gróf klasszikus regénye filmen.

Főszereplők:

Pudovkin és a moszkvai
művészszínház tagjai

Fox filmhirdető

Előadások 4, 6 és este 9 órakor

FOGLALKOZÁS

Ugyanek, fiatal agilis —
azonnalra állást kap. Pallas
Reklám Szubotica. 5597Kovácssegéd, fiatal állást
keres. Miklós Lajos III.
Beogradski put 116. 5604Zenekart, cigányt vagy szá-
szónt, 4—5 tagút keresek
azonnali belépésre. Ajánla-
tok Kino Kavana, Viroviti-
ca címre küldendők. 5617Kifutó/fin, tizenöt év kö-
rűli havi 150 dinárral fel-
vétetik. Jelentkezni a Bács-
megyei Napló portájánál
lehet.Fogtechnikus, 27 éves, né-
met szakiskolát végzett, 12
év óta a szakmában van,
dolgozik kaucsuk technikát
Prof. Dr. Gysi után, kerami-
kai technikában teljesen
jártas, társulna orvossal, v.
esetleg technikus-asszisz-
tensnek menne fogorvos-
hoz. Csak elsőrendű praxi-
sok jönnek tekintetbe. Cim
Eruck Károly, Parabuc,
Bácska. 5562Hölgyek és urak, kiknek jó
összeköttetésük van, na-
pont a játszva 4—500 di-
nárt kereshetnek. Tegyen
egy próbát. Közölje címét
e lap kiadóhivatallal
»Művészet» jelige alatt.
5558Diesel- és szivógázmotor-
gépész, elsőrendű szakér-
t, állást keres. Cim a kiadó-
ban. 5522Szőnyeg javításokat, per-
za, szmyrna és argaman
szőnyegek szakszerű javi-
tását és tisztítását vállalják
Thurzó Nővérek kézimunka
szaküzletében VII., Zrinjski
trg 19. 5115Kozmetikusnő, nagy gyá-
korlattal, vállalna kozmeti-
kai intézet vezetését, vagy
betársulna. Nyári szezonra
fürdőhelyre menne. Beszél
szerbül, németül és magya-
rul. Cim a kiadóban. 5503Gyógyszerész-asszisztent,
szerb, magyar és német
nyelvismerettel, június ha-
vi belépésre keres Nagy
Imre gyógyszerészára Velika
Kikinda. Az ajánlathoz cur-
riculum vitae melléklendő.
5313Magánlelek látogatására jó
megjelenésű fiatal hölgye-
ket foglalkoztatunk. Kom-
mers Agrarno i Komercialo
K. D. Szubotica, Vilsonova
11. 5514Asztalostanonc jó fizetéssel
felvétetik. Ponác Gábor,
V., Miška Prčića ul. 4.
5487Kifutó fiút azonnal felve-
szek Drenkovics fúszér-
zet Skotus Viatora ulica.
5588Fahivatalnok, önálló veze-
tő, mérlegképes könyvelő
állást változtatni óhajtja.
Szíves megkeresést »Szak-
ember» jellegre kéri.Tanoncot fizetéssel felve-
szek Fister Guszláv aszta-
losüzeme Subotica, V., Ga-
jeva ul. 38. 5406Palicson Vigadóbeli szezon-
fodrászüzlethez társat ke-
resek 1500 dinárral (a társ
lehet nő is), esetleg kiad-
nám bérletbe. Bővebbet
Bezdán Jánosnál, Franko-
panska ulica 25. 5541

VÉTEL-ELADÁS

KIRAKATÜVEGEK
VITRUMNÁL NOVISAD,
PUTOSKI PUT 137. 1734Motormalom, jó helyen,
konkurrencia nélkül, 1 va-
gon napi teljesítménnyel
eladó. Közlebbi felvilágo-
sítást ad Donoval Antal
főmolnár, Petrovac (Bács-
ka). 5616Jégszekrény 2 darab, jókar-
ban, eladó. Szubotica, Čet-
nicka ul. 27. Rejnitz sejo.
5589Jólmenő étterem, kávéház
és vendéglő, gyönyörű kert-
tel, komplett berendezéssel,
Zagreb egyik főutcáján, csa-
ládi okok miatt azonnal el-
adó. A szobák a teljes re-
zsit fedezik. Havi forgalom
120—150.000 dinár, a most
kezdődő szezonban 180—
200.000 dinár. Ára felsze-
reléssel és készlettel együtt
225.000 dinár. Cim a kiadó-
ban. 5599Eladó könyv- és papirke-
reskedés. Felvilágosítással
szolgálat Pavle Garity, Bačko
Gradiste. 5446Ház lakásokkal elköltözés
miatt sürgősen eladó. Zaj-
čeva 22. VIII. 5590Eladó üzemnagyobbítás
folytán 35 HP szivógázmo-
tor kedvező fizetési felté-
lekkel. Gyoka Apics, Zsa-
baly. 5560Komplett hálószoba, alig
használt olcsón eladó. Cim
a kiadóban. 5591Banatski-Dvoron, vasút és
műút melletti 15 hold szán-
tőföldem eladó, felerész
(buza, árpa, tengeri, cukor-
répa) terméssel, holdankint
9000 dinárért. Fizetés meg-
egyezés szerint. Preisz Bé-
la, Velikibecskerek. Ara-
njeva 5. 5557Fűszerüzlet és pékség jó
forgalommal szabadekből
örökáron eladó. Bővebbet
Keller Jakab főmolnárnál
Čantavir, József malom.
5501Beltéren uri lakház 5 szo-
ba fürdőszobával, nagy
raktárral eladó. I. kör, Paja
Kujundžićeva (volt Wesse-
lénvi) ulica 38. 5532Általános szabályok
a szépség megtartására!A test és bőr
ápolása. Kövérség,
soványság. - Művészi
testápolás. - A termet, a
nyak, váll. A bőr kozmetikai
betegségei. - A bőr szárazsága.
A zsíros arc. Bőrtatka (mittes-
ser) gyógyítása. A pattanások. Az arc
és az orr beteges vörössége. Rosacea.
Fagyási pirosság. - A túlságos izzá-
dás. Anyajegy, szemölcs, lencse,
szepő, májfolt. Ránckok. A bőr
érdessége, kérgesedés, tyuk-
szem. - Hajtulképződés.
Hajhullás. - Őszülés.
A köröm ápolása.
A száj ápolása.A mindennapi életben használt
szépitő- s egyéb kozmetikai sze-
reknek házilag való előállítás.

Ez Vécsei Jenő dr.

Kozmetikai Tanácsadó

cimű könyvének főbb tartalma.
A könyv a jövő hét folyamán jelenik meg.
Olvassa át ezt a tartalmat s állapítsa meg,
hogy szüksége van-e erre a könyvre? AKozmetikai Tanácsadó
kedvezményes ára
40 dinárAki egy levelező-lapon a könyvet május végéig
megrendeli, annak az összeg beküldésére posta-
befizetési lapot küldünk.Küldje el a megrendelési lapot azonnal
Minerva könyvosztályaiba, Subotica

Elsőrendű építőmész

minden mennyiségben azonnali szállításra
jutányos áron ka ha ó
Révai Adolf, Subotica
Sokolska 2. telefon 551

»DAMA«

FEHERNEMŰ-SZALON
TOLSTOJEVA (ODOR-U.) 21Ajánl
valódi lyoni selyem-
bői készült hálóingeket,
combinéket, ingbugyikat,
ajándéknak
alkalmas pijamákat,
línon zsebken-
dőket, teri-
tőketFigyelem! Egy pohár első-
rendű sör 3 dinár. Vojnić
Z. Márk vendéglőjében, a
Városházával szemben. 5564Zongora, rövid, keresztthu-
ros, antik garnitúra és
egyéb butorok, elköltözés-
miatt eladók. Erdeklődni
egész nap Mestrovicéva
31. Mucsitelep. 5580Sőraparátus, jókarban jutá-
nyos áron eladó Szuboticán
a vasúttal szemben levő
pincekorcsmában 5474Két éves hatos cséplő Cor-
mik traktorral olcsón eladó.
Bővebbet Raczkó gépraktá-
rában Szubotica. 5448Fűrdőruhák, dresszek, szan-
dálók, gyermek- és szokol-
cipők óriási választékban
megérkeztek. Budanović Te-
rezia, Szubotica, Rudic ul.
Labor palota. 938Ház, három éve épült, igen
szép lakáscsokkal, villany-
világítással eladó. Tomiće-
va ul. 56. (Szand pálya
között.)

Hordók

használtak 250 literrel 7000
literig kaphatók Krix La-
zonjánál, Subotica, Mazurani-
čeva ul. 19. 4317Hol vásárol a vidéki
legolcsóbban kész férfi,
női, fiú és gyermekruhát
Szuboticán? Földes Samu
ruhaárúházában, Rudics
ucca gyümölcs piac. Férfi-
öltöny 525, divatraglán
675, női felöltő 425, gyer-
mekruhák 225. Trencs coat
725, munkásruhák 140 di-
nártól. Tessék meggyőződni
vételkényszer nélkül, ügyel-
jen a cégre. 2751Virágok legnagyobb választé-
kben ma telepemen kap-
hatók. Virágok Salvia, ne-
mes rózsák, futó- és bokor
rózsák, hajtatótt Cannu-
mók, Muza, pálmák, Eroni-
mus, Agaratum, muskátlik,
olasz szekfü dugványok,
Petonia, Vanilicu Calla,
Aszparagusz, Plumozus és
Buxusok, magas borostyán,
liliom virágok, gumos bego-
nia, Begonia, Szempflora.
Minden árut a legolcsóbban
kiárusítok. Kaim virágkérté-
szet, Palicsi ut, villanytelep
mellett. 3041Hámzógép, Seck-gyártás
mány, teljesen üzemképes
állapotban, óránként 10-14g
teljesítőképességgel, eladó.
Hönig-malom, Bačka To-
pola. 5347Többféle gyártmányú és
nagyaságú, használt cséplő-
garnitúra eladó olcsón
és kedvező fizetési felté-
telek mellett Schumacher
Rezsónél, Sztri Bécsejen.Teljesen jókarban levő fe-
hér gyermekkosci, díszes
vaságy sodronnyal és éjjeli
szekrény olcsón eladó. Paja
Kujundžićeva 20. 5540Radial-szita, dupla, vadonat-
új, két darab detascheur,
dupla, egy darab és egy da-
ratisztító olcsón eladó. Ber-
ger Márton, Velika Kikinda.
5375Kis szalంగarnitúra és egy
Schöber ágy, nálam bizo-
nyában levő, eladó. So-
kolska ul. 3. 5526507-es Fiat autó 6 üléses,
generáljavítva, abszolút ki-
tűnő állapotban eladó. Er-
deklődni lehet Automobilija
garage, Szubotica. 5630

KOLONFÉLE

Háromszobás lakás mellék-
helyiségekkel június 1-re
kiadó. Bővebbet Hotel Te-
reziában. 5502Szuterén-pince, 17 méteres
azonnal kiadó. Donat, Vil-
sonova ulica 6. 5534Kiadó a beltéren csinosan
butorozott szoba fürdőszo-
ba használattal. Cim a ki-
adóban. 5516Önmagának ellensége, aki
idejében nem ápolja és nem
védí arcát. Tökéletesség és
széppé a Kovács-féle nagy-
enyedi arckenőcs és borax-
szappan teszi. — Kapható
mindenütt. Főlerakat: Hercl
drogeria, Szubotica. 3101Elvonszott szerdán 22-ikén
reggel Veréb Antal névre
szóló határátlépési igazol-
vány. Kérem a megtalálót
adja le a kiadóban. 5586Apróhirdetések Szuboticán
az Aleksandrova ulicán a
Pressburger-féle üzletben,
a Manojlovičeva ulicán a
Rádió-Reklám irodájában,
Universitas könyvkereske-
dés Aleksandrova ulica,
Földes Samu ruhaüzleté-
ben, Gyümölcs piac, Novi-
szadon, Szomborban, Szent-
tán, Veliki Bécskerekben
ottani fiókiadóhivatalaink-
ban is eredeti áron felad-
hatók.Kétszobás, előszobás lakás,
továbbá egy szoba előszo-
bás lakás és egy szobás la-
kás, mind konyhával és
mellékkeliségekkel azon-
nalra kiadók. Jugovićeva
(Erdő) ucca 7. 5561Grad Subitica raspisuje li-
cenciaciju za bušenje jednog
arteškog bunara na Topol-
skom putu izmedja km.
22—23. Blize podatke u
gradskom gradjevnom ode-
lenu. 5549Vasárnap Palicón bucsu és
Sztanticián nagy rózsabál
délután öt órai kezdettel
reggelig. 5581Szépség hatalom, a szépség
siker! Szepő és májfolt el-
len használjon Kovács-féle
nagyenyedi arckenőcsöt és
borax-szappant. Kapható
mindenütt. Főlerakat: Hercl
drogeria, Szubotica. 3101